

N.M.O.F.

NORSK MANDOLINORKESTER
FORBUND

Postbox 9011
Vaterland
0134 Oslo I

NYTT

ÅRGANG NR. 1 - 1985

August/September

Landsstyrespalten

LANDSSTYRET BESTÅR AV FØLGENDE:

2000

Forbundsformann	Reidar Falck O.M.
Nestformann:	Konrad Førland SM
Kasserer:	Erling Nystad B.M.
Sekretær:	Alf G. Strøm O.M.
1. Varamann:	Sigrid Lepsøe B.M.
2. Varamann:	Lars A. Thoresen G.M.
Styremedlem:	Eva Lundal F.M.

Til underretning

Reidar Falck virket som formann i kort tid, vår nestformann Konrad Førland har fungert som formann.

Det blir muligens landsmøte til høsten og stedet blir antagelig Kristiansand.

24. januar 1985 fikk sekretæren i forbundet et brev fra Norges Musikkorpsforbund at vår sekretær er varamann i Samnan (Nordisk samarbeid når det gjelder kor, korps og orkester).

Orkesterspalten

OSLO MANDOLINORKESTER

skal feire sitt 25 års jubileum den 21/9 på Kronborgseter 2857 Skreia. Formann er Reidar Berntsen. Orkesteret teller ca.: 20 mann. Dirigent: Kristina Bræin.

Ved middagstider samme dag skal de underholde på Prestesæter sykehus.

29. mai kl. 18.30 hadde Oslo Mandolinorkester konsert i Universitetets Aula. Det var Oslo Sang og Musikkråd som stod for arrangementet.

I denne spalte vil jeg at hvert orkester som har noe dere vil at andre orkestre skal få opplysning om interne saker, problemer både økonomisk og rekrutteringsvansker, eller positive ting som andre kan lære av.

Red.

Spørsmål og svar

I hvert nummer vil dere finne 5 spørsmål, vil dere svare så kan dere sende inn svarene til redaksjonen N.M.O.F. NYTT, Postbox 17, 2857 Skreia. Svarene kommer i neste nummer November, Desember.

Fra Bergen Mandolinorkester ved Erling Nystad, formann:

Litt fra årsmøte 20. februar 1985.

Følgende ble valgt inn i styret:

Formann:	Erling (gj.v.)
Viseformann:	Karin (gj. v.).
Kasserer:	Bjarne (gj. v.).
Sekretær:	Thorvald (ny).
Styremedlem:	Atle (gj. v.).

Ellers har vi oppnevnt programkomite, festkomite, valgkomite og revisor.

Som dere sikkert skjønner har vi sørget for at hele orkesteret, bortsett fra et par stykker, er med å styrer orkesteret på forskjellig vis.

REGNSKAP

Bortsett fra et mindre tilskudd fra Bergen kommune, og et tilskudd fra Forbundet til delvis dekning av annonser i rekrutterings-forsøk, er det nærmest beskjedne inntekter fra spilleoppdrag.

Det kan være greit å få vite fra andre orkestre, hvordan de praktiserer det når de har spilleoppdrag.

Vi har den regel at når vi spiller for syke og gamle (sosialt) beregner vi ikke noe for spilling.

Når det har forekommet at vi har fått (tatt i mot) betaling har det såvidt jeg erindrer aldri oversteget kr. 500,- og i snitt har det vært ca. 200,- — 300,- kroner.

Orkestermedlemmene har ordet

1. Bør ikke forbundet gjøre noe med de orkestermedlemmer som har gjort en stor innsats for sitt orkester og for Forbundet. F. eks. for et medlemskap i løpet av 20 - 40 år.
2. Hvordan blir det vårt framtidige forbundsorkester.
3. Hvordan skal vi få nye rekrutter til våre orkestre.
4. Kanskje brevkurs for mandolin kan hjelpe nybegynnere.
5. Til orkestermedlemmer ser dere nok på dirigenten, dere er klar over at han ikke er bare til pynt. Jeg leder selv et trekkspillorkester, etter syv øvelser våget vi oss ut på et oppdrag de fulgte taktpinnen gjennom alle stykker, jeg var overrasket. Det går an, det er bare det at vi har så altfor lett for å glemme at det er dirigenten som leder orkesteret og hvordan det hele skal spilles.

Alf G. Strøm.

Redaktøren har ordet

Siden dette er vårt første nummer vil jeg gjerne ha noen kommentarer fra medlemmene hvordan dere synes om vår lille beskjedne avis. Den skal først og fremst være en medlemsavis, men — også en onformasjonsavis for nå flere medlemmer. Når ikke Musikkhøgskolen vil satse på å fremelske mandolinen så for vi satse selv ikke sant, med de midler vi har til rådighet.

Alle som har noe på hjertet kan skrive til redaksjonen og jeg håper inderlig at alle følger opp, vi er så få i medlemstall i forhold til alle andre forbund så noe må gjøres. Vi vil også at våre to ungdomsorkestre Grim og Frakkagjerd gir oss noe stoff til neste nummer.

Vennlig hilsen
Redaktøren.
N.M.O.F. NYTT
Box 17. - 2857 Skreia.

Rekruttering

Rekrutteringen av nye medlemmer til orkesteret er et svakt kapittel. Vi vil til høsten forsøke en ny runde med avisintervju. Ellers vil vi forsøke å gå ut i lokalradioen og også forsøke å markedsføre oss.

Når vi er kommet igang med dette vil vi rapportere videre til avisen om resultatene.

Kontaktadresser for vårt orkester er:

Erling Nystad, Bergv. 1,
5063 Kråkenes
tlf. 05 - 12 24 39.

Atle Håland, musikalsk leder
Haugland,
5210 Kalandseid
tlf. 05 - 11 92 57

Ellers vil vi si at her må feires kraftig for egen dør. Det har gått både vinter og vår og vinter igjen uten at du Redaktør har hørt fra vårt orkester. Etter som jeg har forstått er du ikke blitt overarbeidet av det stoff du har mottatt fra de andre orkestrene heller. Selv har jeg lovet å sende, og det har blitt påbegynt, for så å bli lagt bort, og dermed ikke fullført. Idag 5/6 1985 har jeg bestemt meg for at nå skal det sendes slik at du har noe å satse på når første nr. av avisen skal gå i trykken.

Ellers så har jeg sakset fra egen bedriftsavis og som kan brukes (bør brukes) av andre skrivelystne mandolinorkester-medlemmer, og andre:

TIL REDAKTØREN:

Hvis A-4 arket er tenkt delt på langs vil vi oppnå å skrive spalteavis. Det kan synes som at man får liten plass å skrive på, men for den som skal redigere avisen vil det være lettere å plassere stoffet, enten det nå er det skrevne ord eller fotomontasje, tegninger o. l. Jeg personlig synes det må være riktig å gjøre det så lett som mulig for redaktøren når avisen skal redigeres.

Det blir sikkert både klipp og lim, og da er det lettere med passende spaltebredde, som kan gjøre dette mulig med som nevnt tekst, foto m. m.

Hilsen

Erling Nystad.

Torsdag 16. mai 1985 var vi og spilte på Austevold. Sender med omtale som sto i «Marsteinen» 23/5 d. å.

I et gammelt Dansk mandolinblad kom jeg over denne artikkel:

Mandolin - teknik

Målet for denne artikkel er å forsterke styrken og bøyeligheten i venstre hånd. Den bok jeg derfor vil anbefale er Kaysers Etyder for nybegynnere og videregående studier for violin. Den finnes i en bok med 36 etyder, og den kan en få hos alle musikkforhandlere i Danmark og vi kan vel også regne med at Norsk Musikkforlag har dette. Det er en kjent sak at violinister øver mer enn mandolinspillere. Det er jo lettere å frasere med buen enn med plekteret. Og det er lettere å spille i posisjoner på fiolinen enn på mandolinen.

Men nu til øvelsene. Selv om en nå spiller i 1. posisjon så benytt ikke løse strenger oppover i skalaen, men nedover kan vi gjøre det. Og allermost i jevn eller i hurtig tempo da trenger vi 4. fingeren. Det skal være et plekterslag til hver note skiftevis opp og nedslag. Få mandolinspillere kan spille FF til PP, og noen kan ikke spille to PP i det hele tatt. Det med styrke tegn er meget viktig i mandolinspill. En annen ting som er viktig er at når en bruker lillefingeren ikke slipper fingeren for tidlig, men fører an alle fingre i regelmessig rytme slik at de henger sammen som erteris. Hopper man på strengene får vi for mye staccatospill som ikke skal forekomme i legato-spill.

Alf G. Strøm.

Trivelig konsert Helgetorsdag i Bergen 16. mai

Mellom gjestene var også Bergen Mandolinorkester ved sin musikalske leder Atle Håland. Han fortalte at de starta opp for 15 år siden. Orkesteret er på rundt 14 medlemmer. I dag stilte bare 8-9 medlemmer og en av de en tidligere austevolling, Sigvald Gloppen. Som Håvard spøkefullt sa, var de andre gått på feil ferje og var nå på vei til Hirthals. De som var igjen måtte gjøre så godt de kunne og slo til med: Ich habe die liebe gesch'n av Mikis Theorakis, og Spanish Eyes, arr. Y. Jacobsen. Murusia, air russe, arr. S. Dagosto.

En kan godt si at det svingte i gymsalen på Eidsbøen da mandolinorkesteret spilte allsangene Rosa på ball, og De nære ting. Som ekstranummer og overrasking fikk vi høre Gjøkvalsen spilt på munnspill av Jan Lyngbø en av medlemmene i mandolinorkesteret. Han fikk bortimot trampeklapp for valsen sin.

Spørsmål

Nr. 1. Hva betyr	Sul G.
Nr. 2. Hva betyr	Prima a vista
Nr. 3. Hva betyr	Strigendo
Nr. 4. Hva betyr	Underdominant
Nr. 5. Hva betyr	Arco

Som dere vet har jeg skrevet mange melodier for mandolinorkester. Oslo spiller en del av dem.

Kr. 50,-pr. melodi. Be om liste.

ALF G. STRØM NOTEFORLAG

Tlf. (061) 66 122.

Alf G. Strøm, Boks 17, 2857 Skreia.

Ellers kan nevnes at vi avsluttet spillsesongen 4. juni med spilling for en losje som hadde vært på blåtur. Vi spilte «taffelmusikk» for de «70 kvinner», mens de forsynte seg av koldtbord med spekekjøtt og rømmegrøt, og med et honorar til vårt orkester.

Erling.

Mandolinen - Serenade.

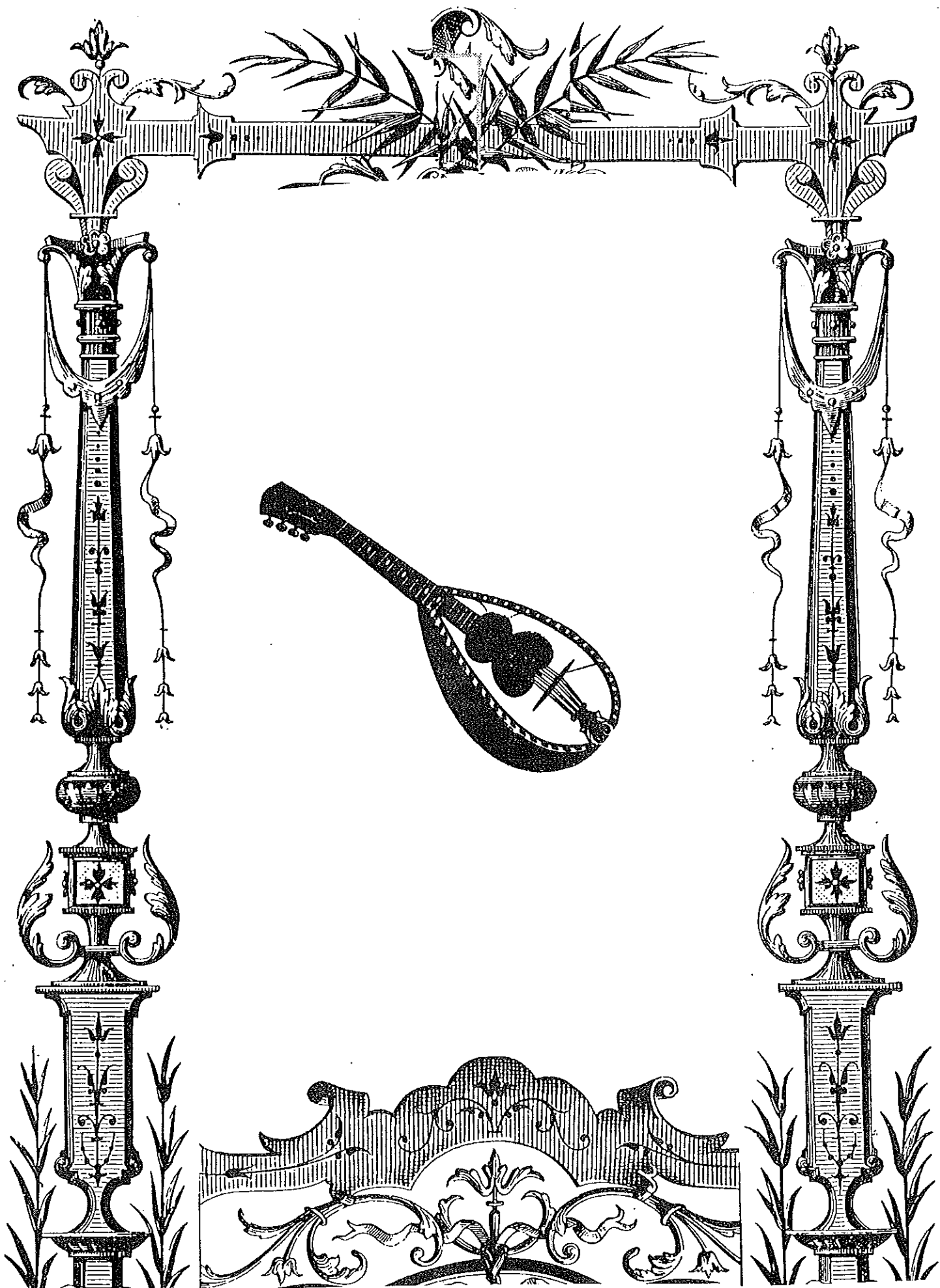
Andantino.

Rud. Förster.

Nachahmung der Mandoline.

The musical score for the Andantino section consists of nine staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a 3/4 time signature. It features a melody of eighth notes and a bass line of quarter notes, marked with a piano (*p*) dynamic. The second staff continues the melody and includes fingerings (1, 2, 3, 4) and a crescendo (*cresc.*) marking. The third staff features a melody of eighth notes and a bass line of quarter notes, marked with a piano (*p*) dynamic and a crescendo (*cresc.*) marking. The fourth staff continues the melody and includes fingerings (1, 2, 3, 4) and a crescendo (*cresc.*) marking. The fifth staff features a melody of eighth notes and a bass line of quarter notes, marked with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and a crescendo (*cresc.*) marking. The sixth staff continues the melody and includes fingerings (1, 2, 3, 4) and a crescendo (*cresc.*) marking. The seventh staff features a melody of eighth notes and a bass line of quarter notes, marked with a piano (*p*) dynamic and a crescendo (*cresc.*) marking. The eighth staff continues the melody and includes fingerings (1, 2, 3, 4) and a crescendo (*cresc.*) marking. The ninth staff features a melody of eighth notes and a bass line of quarter notes, marked with a piano (*p*) dynamic and a crescendo (*cresc.*) marking. The section concludes with a double bar line and the word "Fine."

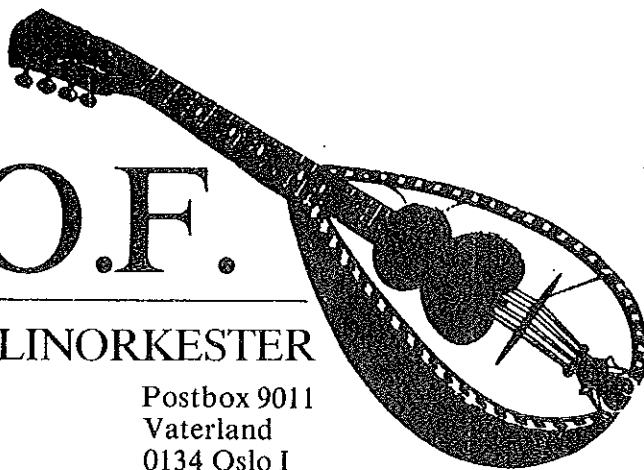
Andante.

N.M.O.F.

NORSK MANDOLINORKESTER
FORBUND

Postbox 9011
Vaterland
0134 Oslo I

NYTT

ÅRGANG 2
Nr. 1/86
November/desember

Landsstyrespalten

Referat

fra representantmøte lørdag 23/11 1985 Grim skole,
Kristiansand S.

Tilstede:

Stavanger Mandolinork.

Grim Mandolinork.

Bergen Mandolinork.

Oslo Mandolinork.

Oslo Mandolinork.

Oslo Mandolinork.

Grim Mandolinork.

(delvis med på møtet)

Ikke representant fra:

Vardø Mandolinforening

Frakkagjerd Mandolinorkester.

K. Frøland

L.A. Thorsen

E. Nystad

R. Berntsen

A. Strøm

T. Strande

R. Ropstad

Representantmøtet ble innledet på Grim skole med konsert av ca. 30 deltakere fra skoleorkestret, for 5 tilreisende representanter fra Oslo, Stavanger, og Bergen, Orkestrets besetning mandolin, mandola, bass, piano. Det var positivt å se så mange ungdommer, og ikke minst høre fremføringene av musikken under ledelse av — deres leder Lars A. Thorsen.

Kjempefint at så mange ville møte frem for oss 5. «Takk»

Thorsen ga oss en orientering om hvordan undervisningen i musikk ble drevet der, og han ble oppfordret til å skrive i forbundets avis N.M.O.F. Nytt.

Møtet hadde følgende dagsorden:!

1. Årsberetning
2. Regnskap
3. Innkomne forslag
4. Orkester seminar
5. Fortsatt medlemskap i Norges Sang og musikkråd
6. Forbundets vedtekter
7. Valg

Dagsorden vedtatt

Referent Erling Nystad

Sak 1 Årsberetning

Alf G. Strøm refererte fra representantmøte i Stavanger 26. februar 1983 og styremøte i Bergen 16. juni 1984 på grunnlag av referater fra de respektive møter. Årsberetning/referater godkjent.

Sak 2. Regnskap

Erling Nystad hadde satt opp regnskapet for årene 1983, 1984 og 1985. Regnskapet var revidert av Bjarne Rognstad og Olav Nilsen, begge fra Oslo. Regnskapet viste en likviditet (innestående i bank, kasse, postgiro) på i alt kr. 26.337,12. Det fremlagte regnskap godkjent.

Ny-rekruttering

Det ble rettet spørsmål til Lars A. Thorsen om det foreligger adresser til tidligere elever (ca. 300 som har vært orkestermedlemmer. Svaret var nei. Vi er alle opptatt av nyrekruttering og den vei vi kan gå er å sette opp oppslag på studentersentre, skoler, m.m. og invitere tidligere orkestermedlemmer fra h.h.v. Frakkegjerd og Grim til de enkelte mandolinorkestre over det ganske land. Videre må man (bør man) avvertere i Pressen og skrive i vår avis N.M.O.F. Nytt.

O.F. Nytt

Når det gjelder Grim Mandolinorkester kom det frem at det er skolen som eier instrumentene. Er det gjennomførlig at foreldrene kjøper instrumenter til sine barn/ungdom slik at mandolin-spillet kan fortsettes når de slutter ved skolene Grim og Frakkagjerd?

Sak 4. Orkesterseminar

Orkesterseminar ble brakt i erindring, og det nye styre vurderer dette.

Sak 5 fortsatt medlemskap i Norges Sang og Musikkråd
Tas opp av det nye styre.

Sak 6. Forbundets vedtekter

Ingen endringsforslag.

Sak 7. Valg

Konrad Førland, gjenvalg formann i overgangsperiode til styremøte

Erling Nystad	Gj. Kasserer
Alf G. Strøm	Gj. Sekretær
Frank Pedersen	Ny Styremedlem
Lars A. Thorsen	Ny 1. Vararepresentant
Anne Stræte	Ny 2. Vararepresentant

Valgkomite

Valg av valgkomite ble ikke foretatt. Det er vanskelig å få frem konkrete valg. Det ble derfor vedtatt at hvert orkester forpliktes å sende forslag på 2 representanter til styre — et styremedlem og vararepresentant.

Neste representantmøte

Det var enighet på møtet at neste representantmøte holdes på Frakkagjerd hvis mulig 1987, alternativt i Oslo. Som takk fra Forbundet ble det vedtatt at leder Lars A. Thorsen ved Grim Mandolinorkester oversendes en taktstokk.

Bergen 22. april 1986.

Erling Nystad
Referent.

Referat

fra styremøte lørdag 4. oktober 1986 på Linne Hotell, Oslo kl. 15.00

Til stede:

Konrad Førland Stavanger Mandolinorkester
Erling Nystad Bergen Mandolinorkester
Frank Pedersen Oslo Mandolinorkester
Alf G. Strøm Oslo Mandolinorkester
Anne Stræte Stavanger Mandolinorkester
(2. Vararepresentant — observatør)

På møtet ble satt opp følgende dagsorden:

1. Valg av formann
2. Innkalling til representantmøte.
3. Søknad fra Bergen Mandolinorkester om økonomisk støtte i forbindelse med utenlands orkester.
4. Samnam møte i Reykjavik, Island 26.- 29. sept. 1986.
5. Vestfold Sang og Musikkråd, salg av billetter.
6. Norges Sang og Musikkråd, diverse rundskriv mottatt av Førland.
7. Eventuelt.

Sak 1 Valg

Erling Nystad ønsket å trekke seg som kasserer i forbundet, og dette ble tatt til etterretning.

Konrad Førland har tidligere gitt beskjed om at han ønsket seg fritatt fra formannsvervet, og tatt til etterretning.

Styret foretok følgende valg:

Formann:	Erling Nystad
Kasserer:	Frank Pedersen
Sekretær:	Alf G. Strøm
Styremedlem:	Konrad Førland

Sak 2. Representantmøte

Det var ønskelig at det ble kalt inn til representantmøte i begynnelsen av 1987. Det ble fattet vedtak om at møtet ønskes holdt i Frakkagjerd eller Oslo lørdag 31. januar 1987.

Presteseter

26. september kl. 20.00

Lensbygda Trekkspillklubb og Oslo Mandolinorkester gjestet Presteseter her om dagen. Både Mandolinorkesteret og Trekkspillklubben har samarbeidet før, og de fikk bevist for publikum at mandolin og trekkspill passer svært godt sammen.

Mandolinorkestret spilte alene under ledelse av Kristina Bræin. På repertoaret var bl.a. Oslo-Marsjen av Alf G. Strøm, som er bosatt på Toten.

Samspillet gikk spesielt bra til tross for at Mandolinorkesteret og Trekkspillklubben ikke hadde øvet på forhånd. Konsentrasjonen var selvfølgelig på topp fordi Opplandsradioen var tilstede og gjorde opptak. Lensbygda Trekkspillklubb avsluttet så med Alf G. Strøm bak taktstokken. Kjente og kjære melodier var det de spilte.

PROGRAM

SAMSPILL: Lensbygda Trekkspillklubb og Oslo Mandolinorkester.

NR. 1 Sashinka Max Skalka, arr: Alf G. Strøm

NR. 2 Ave Maria — Hugo Gyldmark og Alf G. Strøm

SAMSPILL nr. 1 ledes av Alf G. Strøm

SAMSPILL nr. 2 ledes av Kristina Bræin

Oslo Mandolinorkester

Leder: Kristina Bræin

HAKKESPETTPOLKA — JAN VROLIJK

EN VALSEDRØM — FRANK A. SKAU

arr: ALF G. STRØM

AMERIKANSK POTPOURRI arr: J.B. KOK

OSLO MARSJEN — ALF G. STRØM

Ekstranummer

DEN LILLE CELLIST — ALF G. STRØM

Konsert i Munchmuseet

5. oktober kl. 18.00

Formann i Oslo Mandolinorkester Reidar Berntsen ønsket alle velkommen til konserten så vel publikum i salen som medvirkende artister og det tyske:

Nord Deutsches Zupforchester.

Oslo Mandolinorkester åpnet konserten med sin dirigent: Kristina Bræin.

1. DEN LILLE CELLIST — ALF G. STRØM
2. PÅ KRONBORGSETER — ALF G. STRØM
3. POJALEY — N. BACHALEINIKOW
4. AVE MARIA — HUGO GYLDMARK arr: ALF G. STRØM
5. OSLO MARSJEN — ALF G. STRØM

Orkestret måtte spille dacapo etter trampeklapp fra publikum. Orkestret spilte Pojaley om igjen.

deretter var to artister som kaller seg «DUD ATHENE». De het H. Haugård — som spilte gitar og E. KOMMATEAS en greker som spilte bouzouki. De spilte greske folkesanger. De fikk stor applaus.

Neste innslag var det Norddeutsches Zupforchester under sin leder : Jochim Trekel

De spilte litt uvanlig mandolinmusikk i våres øine når jeg tenker på det nordiske musikk-miljø. Men det var ikke i tvil at de kunne sine ting og vanskelighetsgraden lå også på et ganske høyt nivå. Når det gjelder plekterføring og teknikk har vi mye å lære, og det er utrolig hva som kan klinge for et mandolinorkester.

Men det er klart at det var spennende å få slikt besøk. De hadde med et innslag med trekkspill, og en fløyteconsert, slett ikke dårlig. Det var en stor tilhørermasse som hadde innfunnet seg i salen på Munchmuseet og dette er ikke vanlig når det gjelder mandolin-musikk. Forbundet ønsker flere slike konserter. Etterpå var det en avslappet kaffetår på Haraldsheimen på Sinsen og tyskerne underholdt med spill og sang utover kvelden, det var en utrolig god stemning mellom nordmenn og tyskere, men alt har en ende i godt selskap.

Alf G. Strøm

Bergen Mandolinorkester

Torsdag 9. oktober hadde vi besøk av det tyske mandolinorkesteret Norddeutsches Zupforchester fra Hamburg. Orkestret bestod under turneen av ca. 18 musikanter, gjennomsnittsalderen lavere enn vi er vant med her på berget. De kom til oss etter rundtur med buss — etter å ha besøkt Oslo Mandolinorkester søndag 5. oktober. Konserten fant sted i Laksevåg Kirke i Bergen, som egner seg godt til instrumentalmusikk. Det tyske orkestret ble introdusert på en behagelig måte ved kirkens organist Rolf Aardal. Som tolk hadde vi med oss en tysk innflytter fra Bergen, Jürgen Steinhoff. Han gjorde en god jobb, så kommunikasjonen var perfekt både i kirken og sammenkomsten etterpå.

Spillemåten til det tyske orkestret var mye lik den vi kjenner fra Oslo og Bergen. De henter mye av sin mu-

sikk fra tyske arrangører og komponister som skriver spesielt for mandolin-orkestre. Det var tydelig at orkestret var scenevant, og de hadde en sikker spillemåte under ledelse av Joachim Trekel. Vi hadde stor glede av å høre Bastons konsert i C dur for blokkfløyte og mandolinorkester. Orkestrets klang var god og fyldig. De har nokså mange gitarer i sin besetning. Gjestene våre spilte i ca. 1 time. Som innledning av konserten hadde vi et innslag på ca. 15 minutter der vi spilte 3 stykker:

1. SOFKA, bøhmisk polka — H. Graetsch
2. CZARDAS — Joh. B. Kok
3. PENSIERA Elegiaco — Jacovacci

Etter konserten kom vi sammen over en kopp kaffe. Det var koselig stund, vi utvekslet tanker, pratet og spilte sammen.

Hvis vi eller andre mandolinorkestre vil ha en tur til Tyskland, er vi hjertelig velkommen. Besøket av det tyske orkestret ga oss stor glede og inspirasjon. Etter konserten ble vi forøvrig kontaktet av to personer som kunne tenke seg å bli medlem av orkestret vårt.

Atle Håland

Grim Mandolinorkester

Lørdag 11. oktober fikk Grim Mandolinorkester besøk av Norddeutsches Zupforchester. Det ble et meget hyggelig kontaktsforhold mellom de to orkestrene. Vi gav en konsert for venner og familie i Grim Skoles Aula. Grim åpnet med en liten velkomstkonsert, og så fikk gjestene slippe til. Det var svært interessant å høre på dem. Framføringen lå på et meget høyt nivå. Det ble spilt bare originalmusikk for mandolin og det klang virkelig fint.

Konserten ble meget godt besøkt. Hele to hundre personer fant veien til konserten. I begynnelsen av november skal Grim besøke Frakkagjerd Mandolinorkester i Tysvær.

Vi har også planer om en Danmarkstur til våren. Neste år fyller orkestret 20 år. Vi holder nu planer for jubileet. Forøvrig en hilsen til alle gode mandolinvenner.

Lars A. Thorsen

Forbundet N.B. formann Erling Nystad opplyser at landsmøtet vil bli holdt på Frakkagjerd 31/1 1987.

Spørsmål og svar

Vi stiller spørsmål og du svarer på et ark og sender dette til N.M.O.F. Redaktør Alf G. Strøm, P.boks 17, 2857 Skreia, innen 10. januar 1987. Premier er 3 lodd i penge-lotteriet til 1. premie, og 2 lodd til 2. premie

5 spørsmål

- Nr. 1 Con Amia
- Nr. 2 Pandora
- Nr. 3 Domra
- Nr. 4 Plagal Kandence
- Nr. 5 Lauda

N.M.O.F.

NORSK MANDOLINORKESTER
FORBUND

Postbox 9011
Vaterland
0134 Oslo I

*Nye medlemmer som spiller mandolin, mandola, gitar og bass
ønskes til våre medlemsorkestre:*

OSLO MANDOLINORKESTER

Kontaktmann: R. Berntsen 02/257825

GRIM MANDOLINORKESTER

Kontaktmann: L. A. Thorsen 042/81671

VARDØ MANDOLINFORENING

Kontaktmann: Odd Eriksen 085/87413

STAVANGER MANDOLINORKESTER

Kontaktmann: Konrad Førland 04/522907

FRAKKAGJERD MANDOLINORKESTER

Kontaktmann: Egil H. Bjørlo 047/77398

BERGEN MANDOLINORKESTER

Kontaktmann: Erling Nystad 05/122439

BERGEN MANDOLINORKESTER

underholdt for Kameratklubben i Bergen onsdag den 26. november.

OSLO MANDOLINORKESTER

har underholdt på en rekke steder:

Lille Tøyen Sykehjem, Vindern- og Veitvet Eldresenter.

Formannen Reidar Berntsen forteller at de har oppdrag langt ut på nyåret.

N.M.O.F.

NORSK MANDOLINORKESTER
FORBUND

Postbox 9011
Vaterland
0134 Oslo I

NYTT

ÅRGANG 3

Nr. 1/87

November/desember

Landsstyrespalten

Det nye styret konstituerte seg 1. februar 1987, og fikk denne sammensetning:

Formann: Erling Nystad, Bergen

Nestformann/styremedlem: Trond Jensen, Grim

Kasserer: Frank Pedersen, Oslo

Sekretær: Anne S. Alendal, Frakkagjerd

1. Vararepresentant: Konrad Førland, Stavanger

2. Vararepresentant: Inger B. Tveit, Frakkagjerd
(Støttelaget)

Landsmøtet ble holdt på Frakkagjerd Ungdomsskole.

Landsmøtesak 10

Alf G. Strøm er oppnevnt som æresmedlem av forbundet, og det ble sendt som gave et smykke en mandolin i forgylt sølv til hans 65 års dag.

Landsmøtesak 12

Dir. Egil H. Bjørlo overrakte formannen i forbundet en kassett «Te dokker fra oss» og en folder fra 5-10 års jubileet til samtlige tilstedeværende.

Frakkagjerd Mandolinorkester

holdt også konsert før landsmøtet. Dirigentene var Egil H. Bjørlo, og Lars A. Thorsen fra Grim. Landsmøtedeltagerne måtte også spille med, og dette var rett og slett gøy.

Forbundsstyret ønsker alle orkester-medlemmer en
GOD JUL OG ET RIKTIG GODT NYTT ÅR!

Erling Nystad
N.M.O.F.

Norsk Mandolinorkesterforbund landsmøte på Frakkagjerd 31/1-87.

Tysvær Bygdeblad 20/2-87.

Norsk Mandolinorkesterforbund avikla sist laurdag sitt 4. landsmøte som blei halde på Frakkagjerd etter at Mandolinorkresterforbundet blei stifta.

Før sjølve møte var det musikk av Frakkagjerd Mandolinorkester, med dirigent Egil H. Bjørlo og Lars A. Thorsen. Det blei høve for dei tilreisende, som alla spela i forskjellige orkester, å prøve seg på ulike instrument saman med mandolinorkestet. Dette meinte alle var svært hyggelig og givande.

Formannen i forbundet, Erling Nystad, opna sjølve møte og ynskte deltakarna velkomne. Det var orkestre frå forskjellige kanter av landet, Oslo Mandolin orkester, Bergen, Stavanger og Grim i Kristiansand, foruten Frakkagjerd. Mandolinforeningen fra Vardø var ikkje representert denne gong.

Det var utarbeidd framlegg til vedtekter for N.M.O.F. Dei vart vedtatt med dei endringane som kom frem på landsmøtet.

Det vart diskutert korleis ein kunne skape kontakt og fremje samarbeidet mellom orkestra. I samband med dette kom det forslag om å arrangere landsstevne, eller landsdelstevne, med konserter.

Landsmøtet vedtok ellers å løyve 3000 kroner til ein annonsekampanje i to riksaviser. Ein gjekk og ut med ei særlig oppmodning tiil dei som tidlegare har spela i dei to ungdomsorkestra, Grim og Frakkagjerd om å halde fram som aktive spelarar.

Valet til forbundsstyret for dei kommande to åra gav fylgjande resultat:

Formann: Erling Nystad, Bergen.

Nestformann: Trond Jensen, Kristiansand.

Kasserer: Frank Pedersen, Oslo.

Anne Sofie Alendal Frakkagjerd, blei valdt inn i forbundsstyret som sekretær.

Jeg vil på det varmeste få lov til å takke forbundets styre og orkestermedlemmer for det fine smykket som var en sølvforgylt mandolin som jeg fikk tilsendt på min 65-års dag. Takk skal dere ha alle sammen.

Redaktøren

Orkesterspalten

Oslo – Bergen hadde mandolintreff på Dagali Pensjonat fredag den 2. oktober 1987.

Turen startet med buss fra Oslo Centralbanestasjon kl. 16.00. Der var et strålende vær så vi hadde en fin tur opp til Dagali. Da vi kom frem ble det servert en god middag. Etterpå hilste vi på medlemmer fra Bergen Mandolinorkester og formann i orkesteret Erling Nystad som også er formann i Mandolinorkesterforbundet. I Oslo Mandolinorkester er jo Frank Pedersen representert som kaserer i forbundet.

Lørdag 3. oktober spilte Oslo og Bergen sine fellesstykker: Oslo Marsjen av Alf G. Strøm, Spanish Eyes, Arr: av Y. Jacobsen. Ish habe die Geschön av Mike Theodorakis. Spanola av B. Kok. Wien du stadt meiner Traume av Dr. Rudolf Siczynski. Dirigent for begge orkestrene var Kristina Bræin. Jeg kan også legge til at den musikalske leder fra Bergen spilte utmerket bass i orkesteret. Jeg vil få lov til å takke på vegne av alle som var med på turen at dette var en enestående tur. Det var Frank Pedersen som stod for turopplegget, men styret med formann Reidar Berntsen har sikkert hatt ord med i laget. For min egen del vil jeg takke for at min kone og jeg fikk være med.

Orkestrene spilte også til underholdning for gjestene på pensjonatet.

Vi vil også takke Bergen Mandolinorkester med formann Erling Nystad og den musikalske leder Atle Håland som serverte mange gobiter fra sitt orkester. Og for det gode samarbeidet.

Redaktøren

Frakkagjerd Mandolinorkester

Høsten -87.

Mandag 7. september startet Frakkagjerd Mandolinorkester opp etter ferien. Hovedorkesteret vårt består av 24 medlemmer fordelt på to mandolinstemmer, mandola, piano bass og gitar. I aspirantgruppa er det 13 gutter og jenter som er med. Øvelsestida for hovedorkestret er på mandager fra kl. 19.00 – 21.00 og for aspirantene er den på tirsdagene fra kl. 14.30 – 15.30. Hittil i høst har det ikke vært så mange spilleoppdrag for orkestret.

For å få inntekter til orkeserkassen har det i høst vært arrangert to bingoer, og den tredje er like om hjørnet. Orkesteret har da underholdt i pausen. Som tidligere år har vi også år en juleutlodning, og orkestermedlemmene er i full gang med å selge lodder. Det vanker premier på de tre som selger flest lodd. Vinneren får 3 LP-plater, 2. mann 2 singler mens 3. mann får en overraskelse. Fortsatt er det Egil H. Bjørlo som er musikalsk leder for orkesteret, godt assistert av et gammelt medlem av orkesteret, Øystein Østebøvik.

*Sekretær N.M.O.F
Ann-Sofie Alendal*

Dirigenten for Frakkagjerd Mandolinorkester Egil H. Bjørlo skal på studietur til Hamburg i januar -88. Han skal besøke det tyske orkestret som var i Norge høsten 1986, han skal studere noter og arrangementer og annet i forbindelse med mandolispill. Han har fått kr. 7.000,- av kommunen i stipend, Norsk Mandolinorkesterforbund gir også sin støtte til hans reise. Vi får håpe at alle orkestrene får glede av det han tar med seg hjem.

*Frank Pedersen
Norsk Mandolinorkesterforbund*

Oslo Mandolinorkestres Utespill 1987

12/2 Frikirkens alders og sykehjem
12/3 Hovseter alders og sykehjem
29/4 Sagene og Bjølsen Eldresenter
5/5 Nordberghjemmet
21/5 Tåsen Eldresenter
7/10 Høstbasar i St. Halvards Kirken
28/10 Høybråten Eldreforening
5/11 Nordberghjemmet

Vi har tidligere år fått ca. kr. 2.500,- i årlig støtte av Kultur-rådmannen i Oslo, I 1986 ble beløpet satt opp til kr. 4.000,-. Grunnen er at orkesteret har hatt flere oppdrag enn tidligere. Vi håper på samme beløp i år.

Orkesteret har fått 2 nye medlemmer, en på mandolin og mulignes en bassist. Vi har nå en 16-17 aktive medlemmer.

*Frank Pedersen
N.M.O.F*

Grim Mandolinorkester

Grim skoles Mandolinorkester er Norges største med over 50 spillere. Dette høres ut som en drøm for våre små orkestre.

Grim har vært i Danmark i sommer og holdt 10 konserter på skoler og institusjoner. Orkestret planlegger nå en tur til London i februar 1988 hvor de skal spille i den Norske Sjømannskirken og ellers på skoler og institusjoner. Turen er beregnet å koste kr. 150.000,-. Dirigenten Lars A. Throsen tok opp den gamle tanke om at alle Norges Mandolinorkestre skulle møtes. Kristiansand S. kunne han tenke seg som møtested. Grim feiret sitt 20-års jubileum i mars 1987.

Stavanger Mandolinorkester

Orkestret har tatt en pause i samspillet, men de møttes igjen i sommer og ble enig om å starte igjen i september mnd. i år. Orkestret øver hver 14. dag fra kl. 19-22. Etter jul skal de forsøke å ta øvelse hver uke. Frank Pedersen tok en prat med formannen Konrad Førland. De har nu 12 medlemmer. 1 bass, 3 gitarer, 2 mandolaer og 6 mandoliner. Utespill har de ikke hatt enda, men det blir senere.

En tango Fjellenes Land spiller orkestret med trekkspill-solo. (Stråte) som er medlem av orkestret mener den er fin. Fiolin har de også med.

*Frank Pedersen
N.M.O.F.*

Vardø Mandolinforening

Består av 8-10 spillere, 3 mandoliner, 1 mandola, 3 gitarer + trekkspill. De spiller ute i foreninger og institusjoner. Møtespillet blir ikke tatt så høytidelig men spillegleden er stor forteller formannen Odd Eriksen.

*Frank Pedersen
N.M.O.F.*

Mandolin og hormoner

Sakset fra Bergens Arbeiderblad 11. november 1987.

Denne respektløse overskrift refererer seg til Haukelandsdagene i dag – for mens overlege Ole Erik Iversen går på talerstolen i Store Auditorium, Sentralblokken for å tale om «Hormonbehandling av kvinner i overgangsalderen», entrer Bergen Mandolinorkester Kvinneklubben for å gi til beste en del gnistrende nummer!

*Erling Nystad
N.M.O.F.*

Mandolinorkesteret:

Tysvær – Spania – Tysvær

Så var det tid for en ny utenlandstur for Frakkagjerd Mandolinorkester. Denne gang gikk ferden lengre enn aldri før, nemlig til Malgrat på Costa Brava kysten i Spania.

Vi startet opp, glade og forventningsfulle fra Frakkagjerd Ungdomsskole den 26/6-87 med Solarutens dobbel-deckere.

Ferden gikk sørover til Sola, der vi tok opp proviant, video og en sjåfør til. Videre kjørte vi til Kristiansand og gikk ombord i Borgen 00.15.30 min. forsinket.

Overfarten gikk greit, noen sov men de fleste holdt seg våkne. Kl. 06.00 så ankom vi Hirtshals og litt lenger sør i Danmark fikk vi servert frokost i bussen. Utpå ettermiddagen kom vi til Schlesvig i Nord-Tyskland der stoppet vi på kjøpesenteret DIVI for å shoppe. Middag spiste vi på en vegkro i Kirchheim. Kl. 23.00 stoppet vi i Pungstadt og fikk utdelt ullteppe og pute for å gå til ro om natten. Soving ble det mer eller mindre av på alle, men buss er nå ikke det beste å sove i. Lørdag 28.6 våknet vi langt inne i Frankrike. Igjen ble det bussfrokost på oss. Rundt middagstider passerte vi grensen Frankrike/Spania og en time senere kom vi frem til Malgrat og Hotel Florida Park, et flunkende nytt 3-stjerners hotel, som vi skulle bo på. Rask innkvarterte vi oss på rommene og flesteparten gikk straks veien enten til sjøen, eller til hotellets badebasseng. Om kvelden gikk vi på diskotek.

Søndag formiddag holdt vi konsert på et eldresenter. Mandolinorkestret startet med å spille noen sanger, før fam. Jørgensen overtok med gammeldans og blåsergruppe med korpsmusikk. Til slutt spilte mandolinorkestret litt igjen. Etter konserten fikk vi en forfriskning uten alkohol. De ble så fornøyde at de ville lage til et større arrangement for Malgrats innbyggere 5.7. som informasjon ville de henge opp plakater og gå ut med løpeseder. De regnet med at det ville komme 500-1000 mennesker. Resten av dagen solte vi oss. Likeeins mandagen. Etter middag mandag kveld skulle vi ha konsert på hotellet. P.g.a at ikke alle hørte oss, måtte vi bytte plass midt under konserten. Ellers gikk det bra, og vi hadde en god del tilhørere. Tirsdag 1. juli stod tur til Barcelona på programmet. Vi dro fra hotellet umiddelbart etter frokost og på busstasjonen fortalte Ole Grøn kontaktpersonen til Solaruten i Spania oss hva vi skulle se på turen.

Først stoppet vi ved Familiekirken. Den ble påbegynt i 1882, altså for 105 år siden, og en regner med å bygge på den minst 100 år til. Et praktfullt byggverk. Ellers besøkte vi verdens rikeste fotballklubb F.C. de Barcelona sin stadion og museum med utall av pokaler og gevinster, Colombus båt, statuer og byggverk. Lunch spiste vi i den spanske landsdelen av Barcelona. Tross i at det bor 4,5 millioner mennesker i Barcelona, var ikke luften så veldig forurensset. Grunnen er at det var plantet trær alle steder. Vi syntes Barcelona var en flott by, men det ble litt hett for oss med 30 grader.

Onsdag 2.7 spilte vi på et av nabohotellene, Hotel Cataga Noava. Der var det lite publikum fordi det var midt i middagen.

Sigøinere i Malgrat har marknad i den gamle byen på torsdagen. Dit ville vi for å prute og kikke. Det gikk ikke like bra for alle med prutingen og vi ble snart lei av

varmen. Torsdag kveld skulle vi på ridderoppvisning i en middelalderborg. Mens vi så på ridderne fikk vi servert suppe, grillspyd og kylling som vi måtte spise på ekte middelaldervis. Etter oppvisningen ble det arrangert dans og diskotek for de unge. Så var fredagen kommet og vi skulle til eldresenteret. Dessverre kom det ikke mye folk, men de som var der satte pris på musikken vi kom med. Før siste sang ble det gaveutdeling til Jan Jørgensen som fylte 40 år 3.7., May Elin Håkonsen 13 år 4.7. og Egil H. Bjørlo med 17-års bryllupsdag den 4.7. Mandolinorkesteret fikk overrakt et bilde som en av Malargats malere hadde malt. Etter siste nummer fikk vi champagne. Så var det hjem å skifte for etterpå å gå ut. Vi måtte jo nyte siste kvelden i Malgrat. Lørdag formiddag kunne vi gjøre hva vi ville, men etter lunch var det bare å si adjø og gå i bussen. Hjemreisen gikk snart. Vi sov mesteparten av tiden. Noen problemer hadde vi på turen, men alt i alt var det en kjempekoselig tur.

*Tysvær Bygdeblad
v/sekretær N.M.O.F
Anne Sofie Alendal*

Annonse Avisen 20/5-87

Visst har Bergen mandolinorkester

Bergen Mandolinorkester? Visst finnes det, og det har det gjort i 17 år. Ti menn og kvinner er aktive i orkestret, men formann Erling Nystad poengterer at de gjerne blir flere. Orkestret har gode krefter som med iver lærer fra seg kunsten å spille på dette relativt sjeldent brukte instrument.

Av Torill Refsdal

– Ideelt sett burde vi være rundt 25 medlemmer, klangen blir bedre og vi blir ikke så sårbare om noen melder forfall. Men vi må også kjempe om folks interesser og fdrtid og desverre er det få som spiller mandolin. Samtidig kan gode utøvere sitte gjemt i hver sin krok og rett og slett ikke vite om at Bergen Mandolinorkester eksisterer. Men det gjør det altså. Vi ser dessuten gjerne at ungdom stikker nesen fram og forteller at de har lyst til å lære seg et nytt og relativt originalt instrument sier Erling Nystad 57, han har spilt mandolin i nøyaktig 45 år.

FIOLIN-bakgrunn

Han forteller at bakgrunnen i fiolinspilling er bedre enn gitar dersom man er nybegynner på mandolin. Venstre handsfingersetning er den samme som for strykeinstrument, mens forskjellen mellom mandolin og gitar er vesentlig. Men ikke uoverkommelig, for all del. Og orkestret har tre medlemmer som kan lære fra seg.

Italiensk

Mandolinen ble utviklet i Italia på 1600-tallet, og har dobbelt sett med tallstrenger som slås med plekter. Den er mye brukt i orkester-sammenheng. Kanskje kan lyden minne om den russiske balalaikaen, og Nystad og hans medmusikanter har da også russisk folkemusikk på repertoaret, men både klangfarge og form er forskjellig, og slektskapet er langt ute, kan Nystad fortelle.

I Norge er det seks mandolin-orkestre, nok til at Norsk Mandolinorkesterforbund aktivt fremmer mandolinens interesse for sine omkring 200 medlemmer. Det planlegges treff mellom orkestrene på Geilo i august, for å opprette ytterligere kontakt.

Utdanner mandolinister

To skoler i landet utdanner mandolinister: *Grim i Kristiansand* og *Frakkagjerd i Haugesund*. Spesielt er det folk som har gått på disse skolene Nystad håper har etablert seg i Bergens-distriktet og som føler lyst til å gjenoppta mandolin-spillingen.

Responen fra lesere var ikke stor, men 3 personer ringte og mente de hadde interesse av å begynne i orkesteret. To damer har meldt seg på, så selv om de ikke kunne spille mandolin, har viljen til å lære vært stor. Vi kan vel kalle de aspiranter, og vil i løpet av neste år gå inn i orkesteret. Ellers så har vi tatt kontakt med noen tidligere medlemmer, og i skrivende stund er det en mulighet at vi kan få styrket orkesteret med to til. Så hvis dette lykkes vil vi bli et orkester på ca: 15 aktive. **MEN DET ER Plass TIL FLERE i Bergen Mandolinorkester.**

Kontaktpersoner: Atle Håland, musikalsk leder, tlf. 05.119257 eller Erling Nystad formann, tlf. 05.122439.

*Bergen Mandolinorkester kan melde om en bra spillese-
song høsten -87. Lørdag 28. november 1987 var det
korkonkuranse i Bergen. Sammen med koret Forum fra
Bergen var orkesteret med og spilte 5 greske melodier.
Dansere fra internasjonal dansegruppe i Bergen var
også med. Ellers så skal vi spille på Haukeland Sykehus
9. og 11 november -87. På Sjømennenes helseheim og
for en pensjonistgruppe på Hotel Norge i desember.*

*Formann Erling Nystad
N.M.O.F.*

Mandolinens historie

Mandolinen er kjent og gjengitt på maleri fra 1500 tallet. Man mener at den første utvikling av instrumentet foregikk i Lilleasien. Den kom senere til Grekenland, og i på ca. 1700 tallet til Italia, hvor man mener at den nåværende form ble utviklet. Dette gjelder den eggformede mandolinen. Den er senere laget andre utforminger og fasonger. Stemningen av instrumentet er den samme.

Lars A. Thorsen fra Grim skole Mandolinorkester forteller at han har sett en mandolin som den verdensberømte fiolnmaker Strandiarius har laget. Verdien av denne var kr. 150.000,-. Instrumentet ble brukt av en italiener som reiste verden rundt og holdt konserter, også med symfoniorkestre. Lars A. Thorsen forteller også at det er laget musikk for mandolin og orkester, og for mandolin og piano. Også for 2 mandoliner og piano av store komponister som Mozart, Vivaldi og Beethoven. Så Norges mandolinspillere er i godt selskap.

*Frank Pedersen
N.M.O.F.*

N.M.O.F. Nytt

Adresse:

Alf G. Strøm

2857 Skreia

Tlf. 061/66122

Komponist og arrangør Alf Gotlin Strøm på Skreia: La oss danne et mandolin-orkester

— *Frem med mandolinen, la oss starte orkester i Gjøvik/regionen, sier Alf Gotlin Strøm (bak). Han er mannen bak Oslo Mandolin-orkester, men er nå bosatt på Skreia. Her har han fått assistanse av Frank Pedersen, kasserer i Norsk Mandolinorkesterforbund.*

— Klarer vi å få dannet et mandolinorkester i Gjøvik/Toten-regionen, blir det det sjuende her i landet, sier pensjonist Alf Gotlin Strøm, bosatt på Skreia og mandolin-entusiast til tusen. Allerede som 12-13-åring begynte han å spille mandolin og komponere. Senere gikk han videre med gitar og piano, musikk- og komposisjonsstudier i Oslo og Trondheim, og i 1960 startet han Oslo Mandolinorkester, hvor han også var formann og dirigent.

Målet er nå som nevnt innledningsvis, å starte et orkester med medlemmer i alle aldersgrupper fra Gjøvik og Toten.

— Skal vi få til et skikkelig orkester trenger vi også andre instrumenter i tillegg til mandolinen, nemlig gitar og bass, sier Alf G. Strøm, som håper på henvendelser fra interesserte, i første omgang minst åtte for å dra det hele i gang.

Som nevnt finnes det allerede seks mandolinorkestre her i landet, nemlig i Oslo, Vardø, Stavanger, Bergen, ved Kristiansand og Haugesund.

I følge Strøm var det få som til å begynne med trodde det var mulig å stable så mange skikkelige mandolin-entusiaster på beina, men faktum er at Norsk Mandolinorkester-forbund i dag har gjort og vel 200 registrerte medlemmer i alle aldersgrupper.

Forbundet har også fått 15.000 kroner av Kulturdepartementet for å fremme mandolinmusikk i Norge.

I følge Strøm, som har mellom 200 og 300 komposisjoner og arrangementer på samvittigheten, er mandolinen et ypperlig solo-instrument, og har også mange muligheter i orkestresammenheng. De eksisterende mandolin-orkestrene spiller alt fra klassisk til populærmelodier og gammeldans.

— Til våren er det mulig at Oslo Mandolin-orkester og Kolbu Janitsjarkorps skal ha et fellesarrangement på Toten. Går det i orden, vil det bli et fint PR-framstøt for det orkesteret jeg håper å få i gang her, sier Alf Gotlin Strøm, som ikke er snauere enn at han spiller et lite stykke før han tar farvel, for riktig å understreke at han mener alvor når han fremhever mandolinen som solo-instrument.

*Tekst: Marit Rynnås
Foto: Brynjar Eidstuen*

Oppland Arbeiderblad

N.M.O.F.

NORSK MANDOLINORKESTER
FORBUND

Postbox 9011
Vaterland
0134 Oslo I

NYTT

ÅRGANG 4

Nr. 1/88

Landsstyrespalten

Invitasjon til Fagkonferanse fra Norges Sang og Musikk-råd på hotel Saga i Sarpsborg, 11. og 12. juli 1987. Vår mann var der, Viseformann Trond Jensen. Som åpning av dette kurset holdt 6 ungdommer fra 1. 2 og 3. klasse i den videregående skole en sangkonsert. Dette var i samarbeid med operasjon Dagsverk i Sarpsborg. Nils Valøen som er faglig leder i N.S.M.R. ønsket deltakerne velkommen. Hovedevne på fagkonferansen var musikkopplæring og musikkutøvelse i lokalsamfunnet. Det siste emne på denne fagkonferansen var det N.K.S som var ansvarlig for. Foredragsholdere var Håkon Hesthammer og Gerdhard Dalen. Disse to har også laget kursboka. «Opplæring/utdanning av dirigenter». Jensen fikk utdelt et eksemplar av boken, dette kan være av interesse blandt orkestrene.

*Trond Jensen
Viseformann i N.M.O.F.*

Ikke tatt med i avisen i 1987 grunnet plassmangel)

Studiatur til Tyskland

Dirigent Egil H. Bjørlo fra Frakkagjerd har vært på studietur i Hamburg i januar måned i 1988 for bl.a. å komme i kontakt med tyske orkester samt å holde seg orientert om musikk som er arrangert for mandolinorkester. Forbundet har mottatt rapport som vil bli lagt fram på landsmøte som vil bli i Bergen februar/mars 1989.

Forbundets representasjon i Danmark

Forbundsformann Erling Nystad har vært i København i tiden 28.-30. oktober d.å. i forbindelse med Lyngby Taarbæk Mandolinorkester's 30 års jubileum. I forbindelsen med jubileumet deltok også 7 danske og 2 tyske orkestre.

Formålet med reisen var å få kontakt med orkesternes ledere. Formannen fikk god respons fra samtlige orkestre som ønsket besøk fra norske orkestre, og hadde ønsket om å få komme på gjensitt. Formannen hadde også ønsket om å få komme på gjensitt.

På vegne av Forbundet ble det overrakt et bordflagg med det norske flagg til det jubilerende orkester.

Rapport vil bli fremlagt på landsmøte i 1989.

Kontakt med Sverige

Formannen fikk også kontakt med det svenske mandolinorkesteret «Knäpparna» fra Ystad ved Bertil Risinger.

Samtlige orkestre har fått et eksemplar av vår avis, og jeg har lovet å sende eksemplarer av dette nummer til Danmark, Tyskland og Sverige.

Forbundsformann Erling Nystad meddeler at landsmøte vil bli holdt i Bergen 1. og 2. april 89

Godt Nytt År 1989

Forbundet vil takke orkestrene for året som er gått og samtidig ønske GODT NYTT ÅR.

*Erling Nystad
N.M.O.F.*

Orkesterspalten

Oslo Mandolinorkester

De meddeler at de har hatt 11 utespill i 1988, på følgende steder:

- 29/2 Røde Kors-hjemmet i Oslo.
- 8/3 Norges Godttemplarforbund – I.O.G.T.
- 9/3 Sofienberg-hjemmet
- 3/5 Nordenberg-hjemmet 1. og 2. etg.
- 1/6 Grefsen-hjemmet
- 9/6 Manglerud Eldresenter
- 14/9 Grefsen-hjemmet
- 29/9 Strømmen Kino, Strømmen Tr.Kl.
- 19/10 Økern Alders og sykehjem
- 2/11 St. Halvards-kirken (basar)
- 10/5 Psoriasisforeningen i Oslo

Orkesteret har i år fått 3 nye medlemmer, 1 bass, 1 gitar og 1 mandolin.

Vi er nå 16 aktive spillere som møter trofast opp på øvelsene og på utespillene. Kristina Bræin er vår like ivrige dirigent, og vi både tror og har følelsen av at hun har greid og heve orkesterets musikalske standard en god del i år. Vi må si at musikkleden er stor i orkesteret nå.

Økonomisk greier orkesteret seg bra, grunnet bingo-inntekter.

Orkesteret hadde avslutning av året, med julebord i øvelseslokalet i St. Halvard-kirken 14/12 1988, der over 30 deltagere var med. Det var stor stemning og publikum satte stor pris på den musikalske prestasjonen.

Frank Pedersen

Oslo Mandolinorkester vil avlegge et besøk på Østre Toten i forbindelse med en kulturaften i Aulaen på Toten Folkehøgskole. De skal blant annet åpne denne kulturaftenen med å utfremføre marsjen «Toten Folkehøgskole», noe de gjør i sammen med elever fra skolen som skal synge sin egen tekst som er skrevet til Trioen på denne marsjen. Musikken er av Alf G. Strøm, og dirigent er Kristina Bræin.

Red.

Frakkagjerd Mandolinorkester

Orkesteret består nå av ca. 25 medlemmer + B aspiranter.

I 1988 har vi hatt ca. 28 øvelser som har blitt holdt på mandager fra kl. 19.00 til 21.00.

Vi har hatt rundt 10 utespillinger, bl.a. en mot rasisme.

8/10 var vi på besøk hos Grim mandolinorkester.

18. september arrangerte vi en stor basar.

3.-5. juni arrangerte vi noe som het Tysværsdagene. Vi hadde kjøpt opp møbler av et konkursbo, og med dugnadsinnsats fra orkestermedlemmer fikk vi plassert disse i et lokale og solgt dem for å få noen penger i musikk-kassen.

Anne S. Alendal

Bergen Mandolinorkester

Bergen Mandolinorkester meddeler at det har vært et godt arbeidsår. Orkesteret som nå er på ca. 15 aktive medlemmer, regner med å komme opp i 18-20 aktive fra nyttår, når de som har hatt permisjon starter opp igjen.

Fra første halvår begynte Anton Ekerhovd som ny musikalsk leder/dirigent. Ekerhovd er også yrkesmusiker i Bergen Filharmoniske orkester, og som i tillegg til sitt hovedinstrument også spiller mandolin.

Det har vært en travel øvingssesong som vil resultere i prøvespilling i N.R.K's. avdeling i Bergen, i desember måned i år.

Vi skal også underholde sosialt på Helgeseter helsepedagogisk hjem og skole i november måned, og Sjømenenes helseheim Vestlandet i desember dette år. I tillegg har vi spilt, og skal spille i desember, på Banco Rotto restaurant og spisested.

Vi har samarbeidet med sangkoret «Brage» og i november var det konsert hvor orkesteret i tillegg til samspill med koret også hadde egen avdeling med følgende:

Vom Don Zur Volga

Bøhmisch polka

Spanish eyes

Marussia (Russisk folkemelodi)

Sammen med «Brage» ble det spilt tre sanger av Mikes Teodorakis:

Vår løynde strand, Brevet og April.

*Erling Nystad
Formann*

Grim Mandolinorkester

Annen hvert år reiser Grim Mandolinorkester til utlandet. I februar i 1988 og som tidligere år reiste vi til London. Der hadde vi flere konserter, bl.a. i den Norske Sjømannskirke, Norske skolen, Amerikanske skolen og på eldrehjem.

Når vi er i London så er det en tradisjon at vi skal gå på musical. Denne gangen så vi Chess, en verdensberømt musical. Ellers ble det shopping av medlemmene på Oxford Street. Vi var i London i 4 dager, resten av uken gikk med i reise.

Som tradisjon i snart 15 år har Grim Mandolinorkester hatt forbindelse med Frakkagjerd Mandolinorkester fra Haugesund. De besøkte oss i april i fjor, da vi hadde en konsert på Grim skoles aula som var for publikum. Begge orkestrene hadde etter konserten sammenkomst på skolen. Senere på året spilte vi inn vår tredje kassett. En jubileumskassett p.g.a. at orkesteret var 20 år i 1987. Denne kassetten ble laget i 300 eksemplarer. Vi har fått stor respons på denne kassetten, og vi har nesten solgt alle.

Grim Mandolinorkester har også hatt spilejobber her i byen, vi har vært på Bul, førjulskonserter på eldrehjem. Når vi begynner på ny sesong så har vi årsmøte i Grim Mandolinorkester. Følgende ble valgt inn i nytt styre for 1988/89.

Trond Jensen, formann
Nora Langeid, nestformann
Ingvald Jessen, kasserer
Vibeke Lauritsen, sekretær
Jorunn Jensen, styremedlem
Terje Lauritsen, styremedlem
Lars A. Thorsen, dirigent

Til slutt vil jeg som formann få takke vår dirigent Lars A. Thorsen for en kjempejobb som han har lagt ned i orkesteret – i år som tidligere år. Ellers en stor takk til styret og medlemmene – uten dere hadde ikke Grim Mandolinorkester eksistert.

Ellers til alle mandolinvenner – GODT NYTT ÅR!

Mandolinhilsen fra Grim Mandolinorkester
Kristiansand

Trond Jensen
Formann

Toten Mandolinklubb

Startet 12/10 på Toten Folkehøgskole.

Vi har et interimstyre bestående av:

Ole Kristian Hagen, formann

Clara Jemtland, sekretær

Vi er ennå ikke noe orkester, men en gruppe på 5-6 mann.

14/12 spilte vi for Kolbu Pensjonistforening. Dette var vår første opptreden ute, men det var tydelig at publikum likte vårt program. Vi spilte «Gryta hennar mor», «Carry me back» og «Barndomshjemmet» og andre lettere låter.

Alf G. Strøm

Klipp fra Danmark:

Den danske Mandolinduo

består af to eneste professionelle mandolinsolister i Danmark: Kurt Jensen og Tove Flensborg. De har begge i mange år medvirket ved talrige koncerter med Danmarks Radios Symfoniorkester. Radiounderholdningsorkesteret, de fleste danske regional-symfoniorkestre samt diverse kammerensembler. De har desuden spillet i TV og til utallige grammofon- og filmoptagelser.

I 1983 dannede Kurt Jensen og Tove Flensborg «Den danske Mandolinduo» samtidig med deres første konsert «Mandolinen i Koncertsalen» i Tivolis Koncertsal i København. Disse årlige koncerter, som alle har været store publikums-suksesser, resulterede da også i udgivelsen af en LP-plade med repertoire fra disse koncerter.

Deres repertoire består af originale mandolinkompositioner – såvel solostykker som koncerter. Men deres force er ubestridt deres duosammenspil. Tove Flensborg er elev af Kurt Jensen – måske en af grundene til deres

homogene klang og fortolkning samt perfekte sammenspill. Duoens repertoire spænder vidt – fra baroktiden med komponister som Barella, Cecere, Vivaldi m.fl. til nutidens komponister, og flere anerkendte danske og svenske komponister har da også skrevet specielt til Kurt Jensen og Tove Flensborg.

Kurt Jensen

– æresmedlem af The Classical Mandolin Society of America – er født i 1913 og har spillet i Danmarks Radio siden 1925. Han har desuden spillet i svensk, norsk og tysk radio samt i det engelske BBC. Kurt Jensen har i en årrække haft kontrakt som mandolinspiller med Det kgl. Kapel.

Tove Flensborg

er født i 1940 og har ligeledes spillet i dansk og svensk radio samt haft kontrakt med Det kgl. Kapel.

Sammen

har de spillet i Italien, Spanien, Tyskland og Sverige. I april 1987 gav de koncerter i Japan og i 1988 er der planlagt en større tourné til Australien.

«Mandolinen gjennom tiderne»

Utviklingshistorie og musikken for instrumentet.

Sitat

«Helt op til 1950-erne blev mandolinen anset for et folkeligt akkompagnements instrument i stil med banjo og harmonika. Mandolinen brugtes næsten ikke solistisk, men anvendtes hovedsaglig af amatører i mandolinorkestre, som efter århundredeskiftet dukkede op rundt omkring i Europa. Men sådan har det ikke altid været. Mandolinen er et yndefuldt instrument med en lang og spændende udviklingshistorie bag sig, og bygningen af mandoliner nåede sit højdepunkt i løbet af baroktiden, hvor den stort set blev færdigudviklet.»

«Andre instrumenter som guitar og blokfløjte har fået en berettiget renæssance, og nu ser det altså utd, som om mandolinen også får sin. Antallet af dygtige solister er stigende rundt om i Europa, og det samme er tilfældet med mængden af udgivet original antal pladeindspilninger vidner dette om en virkelig bred interesse for dette yndefulde instrument.»

«Jo mandolinen lever og fortjener med rette at blive kendt af et større musikpublikum».

Sitat slutt

Buur B. Rasmussen er den som har startet det Danske Strængeorkester.

Det danske Strengorkester (D.D.S.) blev grundlagt i 1982 med formålene:

a) at udbrede kendskapet til nyere mandolinmusik i Danmark.

b) at repræsentere dansk mandolinmusik i udlandet.

I den forløbne tid er det lykkedes at skabe en orkesterklang som er ret enestående for et så lille ensemble. Det har man kun kunnet på grund af medlemmernes musiklaske og menneskelige kvalitet.

D.D.S. repræsenterer så godt som alle mandolinorkestre i Københavnsområdet, og det danner grundstammen når D.S.O. (Danske Streng Orkestre) afholder kurser. Orkesterets repertoire omfatter, som formålet antyder, dels nyere mandolinmusik, herunder også den bølge af barokmusik som er fremherskende i Europa, og dels skandinavisk musik.

D.D.S. har allerede detaget i en række internationale arrangementer og nyder i den forbindelse kulturel støtte.

Fra redaktøren.

Avisen har denne gang har tatt med endel klipp fra Danmark, som viser at det er forskjellige aktiviteter mellom de danske orkestre. Disse har fordel av å være flere orkestre samlet rundt København. Av den grunn har det nok latt seg gjøre og lage Det danske Strængeorkester.

Noe lignende har redaktøren foreslått for Norge. Og redaktøren ber fortsatt N.M.O.F. og orkestrene ha det i tankene om det er mulig også for Norge å ha et representasjonsorkester.

Alf. G. Strøm
redaktør

KUNNGJØRING

Jeg ønsker å bli fritatt for mitt tillitsverv som redaktør av N.M.O.F.-Nytt. Jeg vil få lov til å takke alle som har sendt inn stoff til avisen. Dette gjelder såvel orkestermedlemmene som styret. Jeg vil samtidig ønske den nye redaktør lykke til i det fremtidige verv.

Alf G. Strøm

N.M.O.F.

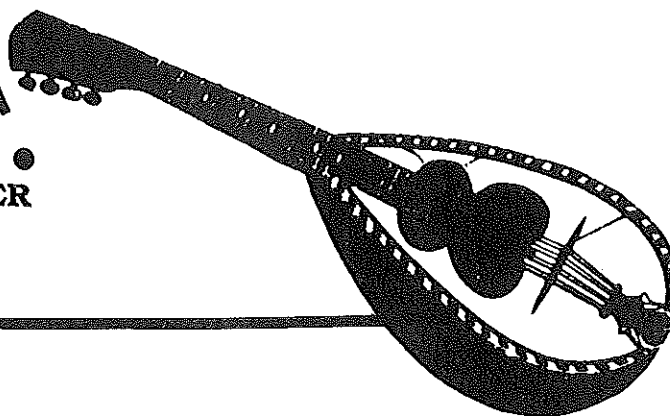
NORSK MANDOLINORKESTER
FORBUND

Postbox 9011 Vaterland, 0134 Oslo 1

NYTT

ÅRGANG 5

1989

ET LITT FORSINKET

men desto mer sprudlende GODT NYTT ÅR ønskes alle lesere av N.M.O.F.-NYTT! P.g.a. sykdom har redaktøren kommet på etterskudd med avisen, men her er den altså!

Red.

LANDSSTYRESPALTEN

Forbundet hadde landsmøte i Bergen 15. og 16. april. Det møtte representanter fra Frakkagjerd, Grim, Bergen, Oslo og Stavanger.

Fra referatet kan nevnes: Vedtektene fra 1987 er endret. Våre vedtekter av 15. april 1989 er endret slik at disse er tilpasset Norges Sang og Musikkråd. Det er ikke kommet søknader om medlemsskap eller oppløsning av medlemsskap i forbundet i perioden 1987-89.

Valg av styre-medlemmer og varamedlemmer ble som følger:

Formann	Erling Nystad. Gjenvalg. Bergen M. orkester
Styremedlem (nestformann)	Trond Jensen. Gjenvalg. Grim M. orkester
Styremedlem (sekretær)	Leif Kaland. Ny. Bergen M. orkester Kaland har i oktober bedt om å bli løst fra vervet.
Kathleen Foote Styremedlem (kasserer)	går inn i styret Bergen M. orkester Frank Pedersen. Gjenvalg. Oslo M. orkester
1. varamedlem	Mona Andersen. Ny. Frakkagjerd M. orkester
2. varamedlem	Konrad Førland. Gjenvalg. Stavanger M. orkester

FORBUNDETS HANDLINGSPLAN FOR KOMMENDE ÅR

Det skal bl.a. arbeides med:

- Å bedre kontakten med utlandet.
- Å starte opp voksenorkestre i Kristiansand S og på Frakkagjerd.
- Å ta opp med skoleverk lokalt og regionalt mulighetene for på sikt å få mandolinorkestre som del av musikklinje.

N.M.O.F.-NYTT

Ansvar for redigering og utgivelse av avisen skal gå på omgang mellom forbundets orkestre.

Som redaktør for 1989 ble valgt Kristina Bræin, Oslo Mandolinorkester.

TO JUBILANTER I 1990!

Oslo Mandolinorkester fyller 30 år!
Bergen Mandolinorkester fyller 20 år!

GAVER TIL FORBUNDET

I anledning forbundets 10-års jubileum overrakte:

Buur B. Rasmussen (Det Danske Strengorkester)-
"Danske sange", med partitur, for 1. og 2. mandolin,
mandola, gitar og bass.

Alf G. Strøm -

et orkesterverk for mandolin og orkester, tilegnet
N.M.O.F.

Studierektor Stråmestø

(Norges Sang- og Musikkråd-Hordaland) -
G-nøkkel i krystall.

Våre representanter med "feller" var om kvelden 15. april på Den Nasjonale Scene og så forestillingen "Splint". Deretter møttes vi på Banco Rotto hvor vi spiste og hadde det hyggelig. Bergen Mandolinorkester underholdt, forsterket av landsmøtedeltagere fra Norge og Danmark.

Erling Nystad
Forbundsformann

Orkesterspaltén

Frakkagjerd

Mandolinorkester 15 år!

"15 år-inga lang tid-berre tenåring. Likevel synest eg at det er svært så lenge sidan me klimpra dei første tonane ein tirsdag ettermiddag-i matsalen på Sternestaden. 22 forventningsfulle-og ei yngre og tynnare utgåve av noværande dirigent-satte igong med Thorsens "Incognito" og "Valse di debutanto". Du så krye me var over oss sjøl-som fekk dette til. Med nyutpakka mandolinar, mandolaer, bass og gitar. Og piano".

Dirigent og "far" for Frakkagjerd Mandolinorkester i Tysvær, Egil-H. Bjørlo, starter med disse ord sitt lille "Tilbakeblikk" i orkesterets jubileumsskrift.

Bjørlo ble selv første gang presentert for mandolinen da faren, som var sjømann, og hadde spilt mandolin i et skipsorkester ombord, brakte med seg et instrument hjem.

Det ble senere kontakten med Grim Mandolinorkester tidlig på 70-tallet som satte ham på idéen å integrere mandolinopplæring i musikkundervisningen på ungdomsskolen hvor han arbeidet. Og det ser ut til at dette tiltaket virkelig har slått en stabil rot. Det er å håpe at dette prosjektet kan inspirere andre til å ta fatt på lignende utfordringer!

Frakkagjerd Mandolinorkester, som i dag teller 24 musikere, har i løpet av disse 15 årene bygget opp et stort og variert repertoar. De er svært aktive m.h.t. utespill, og har siden starten vært på 6 utenlandssturer, 1 gang i England, 3 ganger i Tyskland, 1 gang i Spania og nå, i jubileumsåret i Østerrike, nærmere bestemt Zell am See. Høydepunktet på turen var, musikalsk sett, konserten som orkesteret ga på et privat kurbad like ved Salzburg.

Det ble også i 1989 laget en spesiell jubileumskasett, som inneholder folkemusikk, klassiske stykker og underholdningsmusikk.

Vi ønsker lykke til med de neste 15 år!

Red.

Bergen Mandolinorkester

En av jubilantene i 1990 er Bergen Mandolinorkester, som fyller 20 år.

For tiden teller orkesteret 16 musikere, og er, etter hva jeg forstår, i full aktivitet under sin relativt nye leder Anton Ekerhovd.

Jubileumsåret er i ferd med å ta form, meddeler Erling Nystad, og en konsert på Troidhaugen er allerede klarert. Rapport om dette senere.

Red.

Grim Mandolinorkester

Nok et godt musikalsk år har vi lagt bak oss. Vi, som sikkert alle mandolinorkestre, har hatt et travelt år.

Grim Mandolinorkester har bl.a. hatt 2 øvelseshelger på Eiken, som gikk veldig bra. Vi fikk virkelig terpet på melodiene, slik at musikken virkelig sitter. Slike øvelseshelger blir også sosialt preget. Alle aspirantene våre var med, slik at de kunne bli bedre kjent med oss og med mandolinen.

Vi har hatt to førjulskonserter på eldrehjem. Dette er veldig populært blant beboerne.

Spesielt koselig syntes de eldre det var at vi spilte "Sound of Music". Det er blitt en tradisjon at Grim Mandolinorkester spiller på BUL-loftet, i forbindelse med gammeldansundervisning. Vi var der en gang på våren -89.

Vi har besøkt Frakkagjerd Mandolinorkester i forbindelse med deres 15-årsjubileum. Konserten ble holdt i mars -89.

Annet hvert år reiser vi til utlandet, og i vinterferien 1990 skal vi til London. Selv om vi har vært i London en del ganger før, er det alltid noe nytt å se.

Vi pleier å begynne en ny sesong med årsmøte.

Følgende ble valgt inn i styret for 89/90:

Trond Jensen	Formann
Nora Langelid	Viseformann
Ingvald Jessen	Kasserer
Vibeke Lauritsen	Sekretær
Øystein Ellefsen	Arkivar
Eirin A. Rosendal	Styremedlem
Terje Lauritsen	Styremedlem
Lars A. Thoresen	Dirigent

Som avslutning på dette referatet vil jeg på vegne av styret og resten av medlemmene først og fremst takke vår dirigent Lars A. Thorsen for en utmerket måte å lede orkesteret på. En takk til styret for arbeidet som er gjennomført, samt til resten av medlemmene i Grim Mandolinorkester.

**Ellers til alle mandolinvenner,
GODT NYTT ÅR!**

Mandolinhilsen fra
Grim Mandolinorkester,
Trond Jensen, formann

Oslo Mandolinorkester

Av årets utespill må først og fremst nevnes "Kulturtreff på Toten Folkehøgskole" som gikk av stabelen lørdag 22.4.89.

Her var litt for enhver smak!

Oslo Mandolinorkester, under ledelse av undertegnede, framførte bl.a. "Toten Folkehøgskole", en marsj skrevet av Alf G. Strøm, for anledningen "spritet opp" med et eget korarrangement. Kolbu Janitsjar uroppførte samme komponists nye storverk "Totensuite" og vi fikk noen smakebiter fra revyen "Cabary" som skolens reiselivslinje sto for. Vise og rock-linja framførte egne låter med eget band, og dessuten

underholdt Toten Bælj og Streng. Et hyggelig treff, selv om en kunne ønsket seg en noe mer "stappfull" sall Oslo Mandolinorkester søkte i 1989 som tidligere støtte fra kommunen, men fikk avslag! Det sler litt om vanskelige tider for kunst- og kulturlivet. Men spilleleden har det ikke vært noe å si på! Antallet musikere er for tiden 17.

Oslo Mandolinorkester er blitt "voksen"! I anledning 30-årsjubileet i 1990, har vi lagt våre hoder i bløt for å finne en måte å markere dette på. Vi kommer til å holde en konsert i Oslo, og vi arbeider også med en plan om å få til et arrangement på Aker Brygge i løpet av året. En kassett er også på trappene. Og selvfølgelig vil vi holde et stort fødselsdagsselskap for bursdagsbarnet.

Det er vel fare for at det blir "Vin, du stadt meine Träume" den kvelden!

Kristina Bræin
dirigent

Nordlige mandoliner —

Vardø Mandolinforening

Mandolinmusikken har lange tradisjoner i Vardø. På begynnelsen av 1990-tallet var mandolinen husinstrument framfor noe i Vardø, og Vardø Mandolinorkester ble startet i 1919. Dette orkesteret eksisterte til ca. 1930. Det nåværende orkesteret, som kaller seg Vardø Mandolinforening, har eksistert i 13 år, og består i dag av 6 medlemmer; 2 på gitar, 3 på madolin og 1 på mandola.

3 av medlemmene er søsken, og de lærte å spille av sin far, som spilte i det gamle orkesteret. Vardø Mandolinforening holder i hevd den gamle mandolinmusikken fra tidlig på 1900-tallet, men spiller også nyere ting. De eldste melodiene spilles imidlertid etter hukommelsen, eller, som lederen Odd Eriksen sler, ikke etter noter, bare etter unoter! Vardø Mandolinforening er temmelig populære i distriktet, og har mange oppdrag. Lørdag 4. mars 1989 ble Vardø Mandolinforening presentert i et radioprogram som NRK Vadsø hadde laget.

Red.

STUDIETURER REPRESENTASJON

Studietur til Hamburg januar -88
(utdrag av rapport)

Formål: Få idéer, impulser og kunnskap for videre arbeid i musikkdivet i Tysvær, særlig med tanke på Frakkagjerd Mandolinorkester. Tyskland har en rekke orkestre av høy kvalitet.

Besøksmål: Nord Deutsche Zupforchester, v. Joachim Trekel, Grunnlagt 1962, Hamburg. Trekel har også eget forlag med mandolinmusikk som spesiale.

Inntrykk: Deltok på to orkesterprøver. Orkesteret består av 25 medl., alder 20-50 år. Høyt musikalsk og teknisk nivå. Størstedelen av repertoaret var

originalmusikk skrevet for mandolin; i genrene klassisk og folkemusikk. I orkesteret ble gitaren brukt både som rytme- og soloinstrument. (Spennende!) Savnet kontrabassen i bunn.

Orkesteret slet med rekrutteringsvansker.

Notemateriell: Mye av stoffet lå over den vanskelighetsgrad vi kan arbeide med i vårt orkester. For et ungdomsorkester var repertoaret dessuten noe ensformig. Men endel noter ble innkjøpt.

Nyttige adresser:

Joachim Trekel Verlag

2000 Hamburg 62

Hans Ragotzky

Der Volksmusikverlag

Berlin N 65

Egil-Henrik Bjørlo
dir. Frakkagjerd M.ork.

Norsk representasjon ved Lyngby-Taarbæk Mandolinorkestres 30-årsjubileum 28.-30. oktober 1988.
(utdrag av rapport)

Tilsammen 9 orkestre, fra Danmark og Tyskland, deltok på jubileumskonsertene 29. og 30. oktober. I tillegg til de opptredende orkestre og deres ledere fikk jeg kontakt med en representant fra Ystad Knäppare i Sverige, og jeg fikk også hyggelig kontakt med Pavlovski's Balalaika Orkester, som muligens vil gjeste Oslo og Det Norske Balalaika Orkester. Jeg var til stede på samtlige konserter. En av dem er tatt opp på bånd, som er innkjøpt av forbundet og leveres ut til orkestrene. Det ble også kjøpt inn 4 plater, som kan lånes av orkestrene.

Kommentar: Det ble spilt mye interessant musikk av ulik vanskelighetsgrad, noe av det ville sikkert passe for de norske orkestrene. Men det var lite tremolospill, som vi er vant med.

Konsertene ble holdt i en hall med plass til ca. 300. Søndag var salen stappfull. Det jubilerende orkesteret hadde mottatt offentlig støtte for å avvikle arrangementet.

Forbundets representasjon ble meget godt mottatt og jeg vil tro det er muligheter for å få orkestre fra de nevnte land på besøk til Norge. Så ta kontakt!

Erling Nystad
repr. N.M.O.F.

OBSERVATØRER TIL DANMARK

Itidsrommet 10.-12. februar 1989 var jeg som representant fra N.M.O.F. invitert til Danmark for å besøke Lyngby Mandolinorkester, som holder til like utenfor København. Orkesteret har nettopp hatt 30-årsjubileum, og blir musikalsk ledet av Buur B. Rasmussen. Undertegnede deltok på en øvelsesshelg, og det var lagt opp til et hardt program.

Denne form for øvelse tror jeg alle mand.ork. burde ha vært igjennom, både p.g.a. det musikalske og det sosiale. Lyngby-orkesteret har ca. 15 medlemmer, og generelt sett er rekrutteringen til de danske ork-

estrene dårlig.

Tyske Wolfgang Bast, var invitert, og deltok som dirigent. Bast har komponert en rekke melodier for mandoliorkester.

Jeg mottok en brosjyre fra Lyngby-Taarbæk M. og en fra DSO, som alle orkestrene kan få et eksemplar av. Jeg fikk også med meg to plater, en med Gladsaxe M. og en med Lyngby-Taarbæk M. Disse kan lånes av meg.

Til slutt vil jeg takke N.M.O.F. for at jeg fikk ta denne turen til Danmark, og jeg takker Lyngby Mandolinorkester for deres gjestfrihet.

Trond Jensen
viseform. N.M.O.F.

Seminar -

Hummeltofteskolen, København

DSO's "Teknik-kursus" 18.-19. febr. -89 hadde samlet ca. 40 musikere fra de ulike danske mandolinorkestre, som alle befinner seg i eller omkring København. Deltagerne var på forskjellige nivå teknisk og musikalsk, og ble plassert i grupper etter dette.

Kursinstruktører: Keith Harris, Volker Gerland og Buur B. Rasmussen

K. Harris, fra Australia (bosatt i Tyskland) underviste i anslagsteknikk og tonedannelse, samt posisjonsspill, på mandolin og mandola. Harris etterstreber en myk tone i sitt spill, mens andre mandolinskoler heller til en skarpere klang.

V. Gerland, gitarist, fra Tyskland.

Han hadde to grupper i gitarspill. Som undervisningsmateriale hadde han valgt ut små stykker, bl.a. en gitartrio som ble innøvd i timene.

B.B. Rasmussen, kursleder, dansk, underviste i rytme, og ledet samspillet. I samspilltimene ble det innøvd en komposisjon av Elke Tober Vogt: "Ein gut Danzerel, fünf Tänze um 1600" for mandolin, mandola, gitar, tverrfløyte og rytmeinstr. (Verlag Vogt und Fritz, Schweinfurt, V und F 1035). Kan anbefales!

Som helhet synes jeg kurset var interessant og inspirerende, til tross for at min deltagelse var bare delvis aktiv. Jeg tror våre egne orkestre ville hatt stort utbytte av et tilsvarende kurs, og Harris og Gerland var interessert i å komme dersom de ble invitert.

Kristina Bræin
observatør N.M.O.F.

100% MUSIKER!

Så var det komponisten Gunnar Sønstevald som skulle få bragt et flygel opp i leiligheten sin, som lå langt opp i etasjene.

Flyttefolkene var uheldige og mistet det dyrebare instrumentet ned i trappeoppgangen. Idet flygelet treffer betongen, utbryter Sønstevald: "Å-hørte dere den klangen!"

DIVERSE

KONTAKT "OVER THERE"

Jeg var på reise i det Ville Westen i sommer, på jakt etter mandolinorkestre. Dette resulterte i to nye kontakter.

Ken Culver, fra Portland, Oregon, hadde massevis av informasjon. Han selv skriver historie om mandolinen og hvordan den kom til USA fra Spania/Portugal i ca. 1890. Han har en samling av flere tusen noter, men søker fortsatt etter flere. En del er til salgs, i flere bind. Katalog kommer. Gruppen til Culver har 12-15 medlemmer, og ligner vår.

Mange av medlemmene lærte å spille mandolin "på gaten" under siste verdenskrig, men yngre musikere spiller også. De øver hver onsdag kveld i to timer uten pause, samt lørdag formiddag.

Det finnes 12 mandolinorkestre på Vest-Kysten, fra California til Vancouver i Kanada. De planlegger et stevne i mai 1990 der alle stiller for spilling, utveksling av erfaringer og sosialt samvær. Det er meningen at gruppene skal benytte seg av denne enestående anledning til å danne seg et forbund.

Culver nevnte videre at det finnes to tusen mandolinorkestre i Japan!!!

Immanuel Schenkyman, fra California, er russisk-amerikaner. Han reiser ofte i Europa om sommeren, f.eks. med Royal Viking Line/Star, som musiker ombord. Han er da på besøk i mange skandinaviske storbyer.

Med hilsen
Kathleen Foote
medl. Bergen Mand.ork.

5 SPØRSMÅL PÅ DIREKTEN

offer: Reidar Berntsen

form. Oslo Mand.ork.

- Ditt favorittnummer fra orkestrets nåværende repertoar?
- Rapsodie Zigane!
- Hvor drømmer du om å opptre med orkestret?
- I Spania, hvor som helst, Kanariøyene f.eks. Ofrer gjerne et halvt år av livet for det!
- Helt ærlig, hva synes du om å ha en kvinne (undertegnet!) som dirigent?
- Inspirerende!!!
- Hvordan vil du helst feire 30-årsjubiléet?
- Med en week-endtur, så vi kunne bli mer sammensveiset.
- Hvem kunne du tenke deg å invitere som solist til orkestret? Fritt valg.
- Den var vanskelig! — Men Torkild Bye, ved et spesielt arrangement, ville vært flott!

Red.

N.M.O.F.

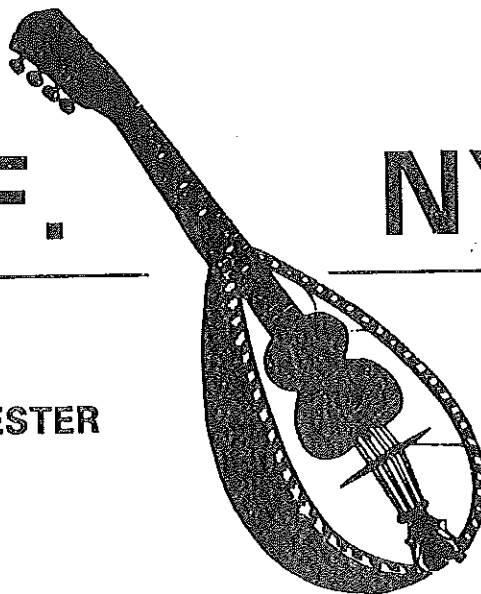
NYTT

NORSK MANDOLINORKESTER

ÅRGANG 6

FORBUND

1990

NYTT FRA LANDSSTYRET
Styret har bestått av:

Erling Nystad, formann, Bergen
Trond Jensen, nestformann,
Grim
Kathleen Foote, sekretær,
Bergen
Frank Pedersen, kasserer,
Oslo

Mona Andersen, vararepr.,
Frakkagjerd
Konrad Førland, vararepr.,
Stavanger

Pga. sykdom overtok Trond Jensen sist høst som formann. Erling Nystad har i stedet fungert som nestformann.

Forbundet hadde landsmøte i Bergen 20. oktober 1990 i forbindelse med jubileumet til Bergen Mandolinorkester. Grim, Oslo og Bergen var representert. Følgende saker ble tatt opp:

11.-13. oktober 1991 blir det arrangert landstevne i Kristiansand S. Det er første gang dette gjøres i Norge. I tillegg til de norske orkestrene vil utenlandske orkestre bli invitert.

Studierapport fra Trond Lossius sin reise på vestkysten av USA ble lagt frem (se

egen artikkel).

Forbundet har det siste året fått flere nye kontakter i utlandet. Gjennom Trond Lossius har vi fått kontakt med to mandolinforbund i USA, musikkforlag og flere orkestre. Via disse kontaktene har vi fått kontaktadresser i bl.a. Sverige og Tyskland. Etter Bergen Mandolinorkester sitt helgeseminar har vi fått kontakt med orkestre i Nederland. Det var noen turister fra Nederland som hjalp oss.

Planene om å stifte voksenorkestre i Haugesund og Kristiansand er lagt på is inntil videre. I stedet har det vært jobbet med rekrutteringen i orkestrene, og man har fått noen nye medlemmer.

Under Bergen Mandolinorkesters helgeseminar sist høst deltok også 4 representanter fra Frakkagjerd og Grim.

Til slutt ønsker landsstyret og forbundet Erling Nystad fortsatt god bedring!

Trond Jensen
fungerende formann

NYTT FRA ORKESTERENE

BERGEN MANDOLINORKESTER

1. juni 1990 fylte Bergen Mandolinorkester 20 år, og dette har naturligvis preget store deler av våre aktiviteter siste året.

I april dro vi til Haugesund for å delta under en konsert Frakkagjerd arrangerte.

I mai spilte vi ute i det fri i forbindelse med Miljøkonferansen og 17. mai. I det flotte været var det en morsom opplevelse.

I mai/juni dro Trond Lossius til et mandolinsteve i Portland, USA som representant for forbundet og orkesteret. Han kom tilbake med mange nye orkesterarrangementer som vi i den siste tiden har begynt å jobbe med.

Vår musikalske leder, Anton Ekerhovd, var instruktør under helgeseminaret vi arrangerte tidlig i høst. Dette var svært lærerikt og inspirerende, og frister til gjen-tagelse siden.

Foruten de fleste medlemmene i vårt eget orkester var vi så heldige å få med tre fra Frakkagjerd og et fra Grim. Det tok ikke lang tid før de var med på notene, så vi bestemte like godt at de også måtte være med under jubileumskonserten senere på høsten.

Den ble avholdt i Troldsalen søndag 21. oktober. I tillegg til vår avdeling, deltok Frakkagjerd, Mannskoret "Ser-

vietten"; også de dirigert av Anton Ekerhovd, og gitaristen Torbjørn Wiberg.

Kvelden før konserten ble det avholdt jubileumskonsert på Grand med innbudte gjester fra Stavanger, Grim, Frakkagjerd og Oslo Mandolinorkester. Det ble overrakt gaver og hilsener og selvfølgelig ble det mye musikk, både ved egne og andres krefter. Det ble sunget og danset, og vi hadde alle en koselig kveld.

Bjørn Torsand
fungerende formann

FRAKKAGJERD MANDOLINORKESTER

11/2 90: Spilte på vårkonsert på Jelsa.

22/4 90: Vi hadde vårkonsert på Frakkagjerd ungdomsskole. Kolneskoret og Bergen Mandolinorkester var gjester.

28/5 90: Avslutning hjemme hos Bjørlo.

11/6 90: Spilte på "Nordenkveld" på Frakkagjerd Ungdomsskole. Hadde gjester fra Sverige, Danmark og Finland. Førre og Stegaberg Musikkorps spilte. Tysvær Blandakor sang.

20/9 90: Aksdal senter hadde 6-års jubileum. Vi spilte der.

22-23/9 90: Vi hadde høstbasar på Frakkagjerd Ungdomsskole.

21/10 90: Vi ble invitert til Bergen Mandolinorkester sitt 20-års jubileum. Spilte på jubileumskonserten.

4/11 90: Spilte på Aksdal

Senter i forbindelse med TV-aksjonen. Tysvær Swingorkester og barnekor fra Tysvær våg deltok også.

9-11/11 90: Besøk av Grim Mandolinorkester.

Vennlig hilsen
Frakkagjerd Mandolinorkester

Tore Fransson
formann

GRIM MANDOLINORKESTER

Enda et musikalsk år har vi nå lagt bak oss. Medlemstallet er nå nede i 37, men det er ikke bare oss som sliter med rekrutering. Vi som er medlemmer har i hvert fall gode minner å se tilbake på. Vi nevner noen:

Vi var i England en uke i mars 1990. Selv om vi har vært i London før, er det alltid noe nytt å se. Tradisjonen tro besøkte vi Den Norske Sjømannskirke hvor vi ga en konsert, og den norske skole. Ellers har vi hatt konserter på den svenske og den amerikanske skolen. Vi besøkte og et eldresenter. Litt tid til shopping ble det og.

Øvelsestur til Eiken har vi og hatt, og dette er svært populært. Der øver vi til nesten alle har vondt i fingertuppene. Slike turer hjelper og på det sosiale siden vi blir bedre kjent med medspillerene.

Vi har besøkt våre venner i Frakkagjerd i helgen 9.-11. november 1990.

Vi har også hatt en del konserter her hjemme, bl.a. kan

nevnes i byhallen og julekonsert i Grim kirke sammen med skolemusikken på Grim.

Vi pleier å begynne et nytt år med årsmøte. Følgende ble valgt inn i styret for året 1990/1991:

Trond Jensen, formann
Randi Rodt, nestformann
Ingvald Jessen, kasserer
Vibeke Lauritsen, sekretær
Eirin A. Rosendal, arkivar
Erik Jensen, styremedlem
Alf Terje Albert, styremedlem
Lars A. Thorsen, dirigent

Til slutt vil jeg på vegne av styret og resten av medlemmene først og fremst takke vår dirigent Lars A. Thorsen for en utmerket god måte å lede orkesteret på. En stor takk også til styret for arbeidet som er gjennomført og til resten av medlemmene.

GODT NYTTÅR

Mandolinhilsen fra
Grim Mandolinorkester

Trond Jensen
formann

OSLO MANDOLINORKESTER

Vi har hatt 11 utespillinger sist år. De vanlige spillningene våre på alders- og sykehjem har vi også gjennomført i 1990. Det er en 6-7 stk. av hjemmene som ønsker oss tilbake hvert år, noen to ganger i året.

Ellers har vi spilt for Oslo og Omegn Turistforening, også til allsang. Videre for Oslo Lysverkers pensjonistforening, hvor det var stort frammøte. Her spilte vi også

til dans. På Øverlands gård i Bærum nær Oslo spilte vi for et stilfullt selskap; en dames fødselsdag med mange gjester.

Østfold-laget i Oslo har vi også besøkt, samt et arrangement i Oslo Trekkspillorkesters regi. Veitvet bydels utvalg laget festkveld, hvor vi deltok. Årlige spillergjester er vi på Televerkets pensjonist forening, og på høstbasaren i St. Halvardkirken hvor vi har vårt eget øvingslokale.

Orkesterets 30 års jubileum feiret vi på Skullerud-stua i Oslo. Det var stor stemning, og med gave og blomsteroverrekkelser. Det var dans og moro ut i de små timer. Vi vil også takke Norsk Mandolinorkester Forbund for en nydelig blomsterhilsen.

Orkesteret har fått 3 nye medlemmer i år, 2 på mandolin og en på mandola. Et medlem har sluttet. Vi er nå 18 aktive medlemmer.

Desverre slutter vår dyktige dirigent, Kristina Bræin, etter 6 år hos oss.

Reidar Edvardsen som er gitarlærer på Østlandske Musikkonservatorium i Oslo har meldt sin interesse for å overta som dirigent. Han spiller også mandolin, og har bl.a. vikariert for Anton Ekerhovd i Harmonien i Bergen som solist på mandolin. Han spiller nu solo mandolin i Oslo Filharmoniske orkester. Det er i skrivende stund ikke sikkert om vi får ham som dirigent, men vi håper på det beste.

Frank Pedersen
formann

STAVANGER MANDOLINORKESTER

Stavanger Mandolinorkester har hatt en meget travel tid med utespilling. Noen ganger har de opptrådd sammen med et kor.

Øvingstiden er hver torsdag kl. 19-22. Pga. sykdom er medlemstallet redusert til 12. De prøver å skaffe nye medlemmer som tidligere har spilt i Grim eller Frakkagjerd. Dessverre ser det ikke ut til at de som har lagt instrumentet på hyllen noen år, er villige til å ta det opp igjen.

etter telefonsamtale

VARDØ MANDOLINFORENING

Vardø Mandolinforening har fremdeles 6 medlemmer, men opptre noen ganger også med trekkspill og et par gitarer. De er meget opptatte for tiden med utespilling. De spiller da det som faller dem inn i øyeblikket; kjente gamle melodier som publikum gjerne vil høre.

Vardø Mandolinorkester ble valgt som Finmarks julestjerner fordi de sprer glede.

etter telefonsamtale

REDAKSJONEN for N.M.O.F.-NYTT turnerer mellom orkesterene. Denne gangen har det vært Bergen sin tur. Redaktør har vært Kathleen Foote, assistert av Trond Lossius.

studietur... forts. fra s. 7

Norsk Mandolin Orkester Forbund har mottatt en fylldigere rapport. Ved henvendelse til formannen er det sikkert mulig å få tak i en kopi av denne.

Til slutt vil jeg rette en stor takk til Norsk Mandolin

Orkester Forbund og Bergen Mandolinorkester for støtten til turen. En stor takk også til Kathleen Foote og Erling Nystad for god hjelp med tilretteleggelsen. Jeg vil også benytte anledningen til å takke Anton Ekerhovd for alt han har lært meg.

Trond Lossius

NOEN NYTTIGE ADRESSER:

CLASSICAL MANDOLIN SOCIETY OF AMERICA (CMSA)

P.O. Box 10171
Arlington, Va. 22210
USA

Medlemskap: 20 US DOLLARS
luftpost: 27.50 US D.

Utgir medlemsblad 4 ganger pr. år. Forteller om aktiviteter i USA og ellers i verden. Artikler om mandolinens historie og spilleteknikk. Arrangerer mandolinsteve hver høst under Halloween: Fellesorkester, utstillinger, seminarer, mesterklasser.

FRETED INSTRUMENT GUILD OF AMERICA (FIGA)

2344 So. Oakley Ave.
Chicago, Illinois 60608
USA

Medlemskap: 27,50 US Doll.

Organiserer utøvere på banjo, mandolin, gitar o.l. Utgir medlemsblad 6 ganger pr. år. Inneholder artikler om hva som skjer i USA, portretter av særlig aktive medlemmer, spilleteknikk og noter. Arrangerer sommerstevne hvor

ca. 800 medlemmer deltar!

PLUCKED STRINGS INC.

P.O. Box 11125
Arlington, VA 22210
USA

Publiserer noter og innspillinger for mandolin, gitar og luttinstrumenter. Viktigste distributør av mandolinmusikk i USA.

JOACHIM TREKEL MUSIKVERLAG

Postfach 620 428
2000 Hamburg 62
Germany

Et av de største musikkforlagene i Europa for mandolinmusikk. Ved å henvende seg til Harald Hense er det mulig å skrive på engelsk.

AMERICAN MANDOLIN AND GUITAR SUMMER SCHOOL

arrangeres 24-30 juni 1991 i Bristol, Rhode Island. Instruktorer er den amerikanske mandolin/gitar duoen Marilyn Mair og Mark Davies. Nærmere informasjon: Kathleen Foote, Kollen 5, 5040 Paradis. Tlf: (05) 91 21 23

STUDIETUR TIL USA

I mai-juni 1990 deltok Trond Lossius som representant for N.M.O.F og Bergen Mandolinorkester på West Coast Mandolin Orchestra Convention i Portland, Oregon. Her forteller han om hva han opplevde:

Da Kathleen Foote sommeren 1989 dro til USA, fikk hun en del kontakter i mandolinmiljøet i USA (se N.M.O.F.-NYTT 1990). Vel tilbake i Norge tok hun initiativet til at jeg burde delta på West Coast Mandolin Orchestra Convention. Såvel forbundet som Bergen Mandolinorkester tente på ideen.

Selve stevnet fant sted i Portland 25-28 mai, men jeg kom litt tidligere og ble igjen i USA en stund etter slik at jeg i alt var der nesten 3 uker. Tiden frem til stevnet bodde jeg hos medlemmer av Seattle Mandolinorkester, og Seattle ble på mange måter min "base" under oppholdet. Medlemmene i orkesteret der var svært gjestfrie og vennlige, og svært entusiastiske overfor alt som hadde med mandoliner å gjøre. Under stevnet var orkesteret det mest aktive og i mine ører det beste, så jeg havnet "midt i smørøyet".

I tillegg til ordinær sight-seeing i Seattle ble jeg intervjuet av en lokal avis, fikk spilt inn og lyttet til mye mandolin- og banjomusikk, fikk se og prøve mange svært gode instrumenter, både mandoliner, mandolaer, mandocelloer, mandobasser, ulike typer banjoer og gitarer. Nesten alle spilte på gamle Gibson-instrumenter, og det var lett å forstå hvorfor. Jeg besøkte og en instrument-

maker, Steve Andersen. Mange mente at han er den i USA som akkurat nå bygger de beste mandolinene. Han var svært interessert i å se min mandolin, for den type instrument er sjelden kost i USA. Hos ham bestilte jeg et nytt instrument; en mandocello. Jeg mottok den sent i høst, og er svært godt fornøyd.

Selve stevnet var lagt opp på en veldig god måte: Alle deltagere ble organisert i et fellesorkester, og så satt vi i gang med å øve. For meg var all musikken ny og ukjent, så første dagen ble det 4 timer med notelesning rett fra bladet. Musikken vi spilte var svært variert: klassisk musikk (Bach, Stamitz, Mozart, Strauss), mandolin-komponister (Machiocchi, Menchetti), folkemusikk (russisk, gresk, italiensk, amerikansk) og nyere ting som f.eks Roy Orbisons "Pretty Woman". Vanskelighetsgraden varierte, men mye av det gikk nokså fort og var krevende. I hvert fall med tanke på at det skulle fremføres på en konsert bare noen dager senere. Men jeg kom inn i det litt etter litt og syntes at jeg selv klarte meg nokså bra.

Som nevnt ble musikken presentert på en konsert i Portland den nest siste dagen. I tillegg til fellesorkesteret opptrådte Seattle Mandolin Orchestra med en egen avdeling som jeg også

deltok i. Det var også flere solistinnslag, bl.a. spilte jeg noe selvkomponert musikk. Om kvelden var det så bankett, og her overrakte jeg en hilsen fra Norsk Mandolin Orkester Forbund.

Nivået blandt deltagerene var svært spredd. Noen hadde spilt mandolin i noen få måneder, andre lenger, og noen var semi-profesjonelle. De sistnevnte spilte nesten alle 1. mandolin, og jeg var så heldig å bli plassert rett ved siden av dem under øvingene. Det var interessant å se og høre de forskjellige spilleteknikkene de hadde, det var nemlig stor forskjell fra person til person. Hvis man skal si noe generelt om det musikalske nivået blandt deltagerene, må det bli at mange var flink teknisk (kunne spille fort), men de var mindre bevist på det musikalske uttrykket enn hva jeg er vant med fra Bergen. Og det var tydelig at de ikke var vant til å bli dirigert.

Arrangørene hadde sørget for å kopiere opp alle notene vi brukte i så mange eksemplarer at alle kunne ta med et fullt orkestersett hjem. I tillegg fikk jeg også mange andre noter, både for orkester og for mandolin solo med akkompangement. Under seminaret hadde også en musikkforhandler utstilling og salg av mandolinnoter. Resultatet var at jeg kom hjem med ca. 10 kg noter i kofferten!

En liste over de forskjellige arrangementene vil bli utarbeidet og distribuert til de forskjellige orkestrene slik at alle orkestrene kan nyte godt av notene jeg tok med.

Det er klart at man etter et

slikt stevne sitter igjen med en mengde nye kontakter. Flere av medlemmene i Seattle Mandolin Orchestra korresponderer jeg jevnlig med. Det foregår og utveksling av noter med noen andre av deltagerene, men arrangørene har jeg desverre ikke hørt noe mer fra.

Mandolinmusikken i USA er ikke organisert i orkesterforbund slik vi er vant til, men i foreninger med individuelle medlemsskap. Det er to slike foreninger: FIGA (Fretted Instrument Guild of America) som inkluderer mandolin, banjo og gitar, og Classical Mandolin Society of America som er et rent mandolinforbund og med hovedvekt på klassisk musikk. Jeg har fått svært god kontakt med sentrale personer i CMSA og har blandt annet skrevet et innlegg til medlemsbladet deres om mandolinmusikk i Norge. Det vil bli trykket i mai. Der forteller jeg blandt annet om vårt landstevne i oktober 1991. Det har allerede resultert i forespørsel om utstilling av noter o.l. fra en forhandler.

Via kontakter i CMSA har jeg og fått adresse til nøkkelpersoner i Sverige, Tyskland, England og Japan. Sverige har vi pr. idag ikke noe særlig kontakt med, og kan derfor være spennende å følge opp. I Linköping har det f.eks. vært arrangert sommerstevner hvor bl.a. Mair-Davies duo har opptrådd.

I Japan er interessen for mandolinen stor, og der arrangeres bl.a. verdens eneste årlige solistkonkurranse.

forts. s. 5

LANDSSTEVNE 12-13/10 1991

Helgen 12-13 oktober 1991 arrangeres landsstevne for mandolinorkestre i Kristiansand. Arrangør er Grim Mandolinorkester. Det er første gang noensinne at et slikt stevne blir arrangert i Norge. Fra Norge deltar:

**GRIM MANDOLINORKESTER
OSLO MANDOLINORKESTER
STAVANGER MANDOLINORKESTER
FRAKKAGJERD MANDOLINORKESTER
BERGEN MANDOLINORKESTER**

**Fra Danmark kommer
DANSKE STRÆNGEORKESTER
(Det arbeides med å få
flere utenlandske deltagere.)**

**Det blir
KONSERT/OPPTREDENER
ØVING
BANKETT
OG MYE MER**

HOLD AV DENNE HELGEN ALLEREDE NÅ!

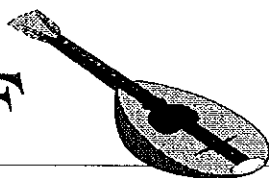
TENOR-MANDOLA TILSALGS

Gibson H-1 Tenor Mandola bygget ca 1915 svært god stand til salgs kr. 6000-. Stemt som bratsj: C (dypest), G, D, A. Kontakt Kathy Foote, Kollen 5, 5040 Paradis, tlf (05) 91 21 23.

MUSIKKHISTORISK MUSEUM OG CARL CLAUDIUS' SAMLING

i København er vel verdt et besøk hvis du vil lære mer om mandolinens bakgrunn og historie. Museet har en stor samling gamle gitar- og luttinstrumenter, og svært mange instrumenter som er beslektet med mandolinen: Mandora, bandora, pandora, chitaronne, bouzouki, balalaika. I april settes det opp en seperatutstilling om mandoliner.

N.M.O.F

NYTT

NORSK MANDOLINORKESTER FORBUND
ÅRGANG 7

1991

INNHold

Nytt fra Landsstyret	2
Bergen Mandolinorkester	3
Lodin på Podiet...	5
Lillehammersuite	6
Oslo Mandolinorkester	7
Frakkagjerd Mandolinork.	8

NYTT FRA LANDSSTYRET

N.M.O.F. hadde sitt landsmøte i Kristiansand den 11. og 12. oktober 1991.
Nytt styre ble valgt:

Leder: Trond Jensen (Grim) til oktober 1992
Erling Nystad (Bergen) fra oktober 1992

Nestleder: Erling Nystad (Bergen) til oktober 1992
Trond Jensen (Grim) fra oktober 1992

Kasserer: Anders Odgård (Stavanger)

Sekretær: Randi Rodt (Grim) til oktober 1992
Trond Lossius (Bergen) fra oktober 1992

Det er landsmøtevedtak at sekretær skal følge forbundsleder.

1. Varamann: Konrad Førland (Stavanger)
2. Varamann: Mona E. Andersen

I forbindelse med landsmøte i Kristiansand ble det også arrangert mandolinsteve. Bergen, Frakkagjerd, Grim og Oslo mandolinorkestre deltok samt mandolinorkesteret "Amati" fra Nederland.

Det ble kanskje en lang konsert for noen (3t), men for andre var det en veldig fin konsert. Under fellesnummerene var vi ca. 120 mandolinister på scenen.

Nærbø mandolinorkester er blitt startet. Dirigenten er Helge Gabrielsen, tidligere medlem av Grim. Orkesteret er nå blitt medlem av forbundet. Orkesteret har 10 medlemmer og forbundet har stor tro på dette orkesteret.

N.M.O.F. har fått flere nye kontakter i utlandet via Trond Lossius, Bergen. Han har fått kontakt bl.a. med Japan og Bulgaria. Dette arbeidet vil i fremtiden bli en viktig del av vårt arbeid.

Til slutt vil jeg som forbundsleder ønske alle våre medlemmer et riktig godt nytt mandolinår, og vil ønske **LYKKE TIL** videre med mandolinarbeidet.

Trond Jensen

BERGEN MANDOLINORKESTER

Vi i Bergen mandolinorkester har hatt et travelt år i 1991. På årsmøtet 18/2 ble følgende styre valgt:

Formann:	Bjørn Torsand
Kasserer:	Leif Kaland
Sekretær:	Trond Lossius
Styremedlem:	Erling Nystad

Ved inngangen til 1992 har orkesteret 15 medlemmer, men noen av medlemmene har i øyeblikket permisjon. Dessverre gikk **Torvald Erichsen** bort i 1991, og orkesteret har dermed mistet ett av medlemmene som har vært med like fra starten.

Orkesteret har hatt fast øving, tirsdager kl. 19-21.30, på Rudolf Steinerskolen med Anton Ekerhovd som dirigent og musikalsk leder. Anton Ekerhovd har også laget mange fine arrangementer til orkesteret. Dette året har han også komponert "Liten Suite" for orkesteret, som ble framført under konserten i Kristiansand.

Helgen 20. - 22. september, arrangerte vi helgeseminar, og vi var så heldige å få med oss fem medlemmer fra Frakkagjerd. Også kommende høst vil det bli avholdt helgeseminar, og hvis du har lyst til å delta, er vi glad for å høre fra deg før sommeren. Dato er ennå ikke fastsatt.

Bergen Mandolinorkester har hatt mange opptredener siste året. Vi har bl.a. opptrekk på gamlehjem o.l. 10 ganger. Vi har spilt på musikkavdelingen ved Bergen off. Bibliotek, på restauranten Banco Rotto og på Julemesse på Rudolf Steinerskolen. 9 medlemmer fra orkesteret, flere med ektefelle, og dirigent Anton Ekerhovd m/frue deltok på Landsstevnet i Kristiansand 11.-13. okt.

Orkesteret vårt spilte først på konserten, og Anton Ekerhovd dirigert også det ene fellesnummeret. Siden det har vi samarbeid med to kor i Os. I en konsert i Fjeldheim, Os, fremførte vi sammen folkemusikk, populærmusikk og klassisk musikk fra det meste av Europa. Dette slo godt an hos publikum, og vi kommer til å fortsette samarbeidet med en tilsvarende oppsetning på Sotra med det første. Ellers har Anton Ekerhovd, mandolin og gitar, og Trond Lossius, mandolin, vært solister i annen konsertsammenheng. Anton Ekerhovd bl.a. med Bergen Filharmoniske Orkester.

Kathleen Foote og Trond Lossius har de siste årene opparbeidet mange kontakter i utlandet på vegne av N.M.O.F., og driver en omfattende utveksling og import av noter m.m. Kathleen Foote er frem til sommeren -92 bosatt i Fontainebleau utenfor Paris, og spiller mandolin med et strykeorkester (!) og en strykekvartett. Hun kommer sikkert til å ha med seg hjem mange spennende noter.

Hvis du kommer til Bergen er vi glad for å høre fra deg. Du kan f.eks kontakte:
Bjørn Torsand, tlf 05 29 51 25, eller
Erling Nystad, tlf 05 16 44 02.

Hilsen alle i Bergen Mandolinorkester!

Oslo Mandolinorkester sin dirigent i mer enn 20 år, **Børge Povlsen** født 25.09.22 i København, døde plutselig 1. Februar 1992.

Børge Povlsen ble medlem av orkesteret i 1961. Han overtok som dirigent etter at Alf G. Strøm ikke lenger hadde anledning p.g.a. musikkundervisning.

Børge Povlsen var for oss en god og inspirerende musikalsk leder. Han hadde godt humor, og hadde alltid en spesiell hyggelig kontakt med vårt publikum ved utespill. Etter at han måtte slutte som dirigent, p.g.a. helsen, hadde vi stadig kontakt med han. Han var ofte på våre øvelser, og kom gjerne med gode råd. Han var også hele tiden medlem av musikkomiteen.

Børge Povlsen vil være dypt savnet av oss alle.

Vi minnes ham og lyser fred over hans minne.

OSLO MANDOLINORKESTER

Reidar Berntzen

LODIN PÅ PODIET MED “MANDOLINISTER”

Lodin Aukland var den ideelle konferansier på lørdagsettermiddagens konsert i Musikkens Hus, der han loste en fullsatt sal gjennom 21 særnummer og 2 fellesnummer med mandolinmusikk. Han var også så fri å prege en ny glose, “mandolinist”, som vel måtte være like gangbart som fiolinist, klarinettist etc. Ikke mindre enn ca. 90 mandolinister fordelt på fire norske og et nederlandsk orkester inntok podiet i tur og orden, og til slutt samlet, sammen med ungdommer fra det nystartede Nærbø Mandolinorkester. (Konserten varte i tre timer og et kvarter.)

Om mandolinen var hovedinstrument, var det likevel ulikheter i de forskjellige besetninger. Alle hadde kontrabasser som bunn i klangbildet, noen pluss på med gitarer, noen med piano, og det nederlandske orkesteret “Amati” brukte trekkspill og slagverk som supplerende instrumenter. Orkestrene var også ulike med hensyn til størrelse og til medlemmenes aldersfordeling, og når det nevnes, er det bl.a. fordi det er med på å understreke at å være medlem av et mandolinorkester synes å være en utmerket måte å kunne dyrke samspill på for amatører, enten gruppen sett består av folk som har passert livets middagshøyde (Oslo Mandolinorkester), eller består av unge mennesker (Grim Mandolinorkester, Frakkagjerd Mandolinorkester) eller er en rik blanding av kvinner og menn i alle aldre (Bergen Mandolinorkester, Mandolinorkesteret “Amati”).

Foranledningen til konserten var Norsk Mandolinorkesterforbunds stevne i Kristiansand denne helgen, der altså “Amati” var gjeste orkester, og det må sies at nederlenderne, under sin dirigent Leo Koenraads, kastet glans over konserten. De spilte disiplinert og velklingende, med fine dynamiske virkninger. Det samme kan til en viss grad sies om Oslo Mandolinorkester, som hadde et enklere, men velegnet program under sin dirigent Reidar Edvardsen. Anton Ekerhovd og Bergen Mandolinorkester satset på en blanding av nytt og gammelt (som Johan Øyens “Melodi Beguin” i et godt arrangement, “På et persisk marked” og “La Cumpascita”), mens Egil H. Bjørlo og Frakkagjerd hadde valgt seks kortere melodier fra sitt repertoar.

Grim Mandolinorkester under sin dirigent Lars Anders Thorsen, som var stevnets vertskap, avsluttet rekken av særnummer med Thorsens egne arrangementer av Negro Spirituals, Lloyd Webber melodier og et utdrag fra Webbers “The Phantom of the Opera”. Orkesteret gjorde sine saker meget godt, med fin klang og høy presisjon (men pianoet kan gjerne dempes en god del).

Fellesnumrene var Thorsens "Rondo", dirigert av komponisten, og "Recuerdos de la Alhambra" av Howard Frye, dirigert av Anton Ekerhovd - to velvalgte komposisjoner som satte et flott punktum for den største mandolinmønstring hittil på et podium i Kristiansand.

Anders B. Faksvåg, Fædrelandsvennen

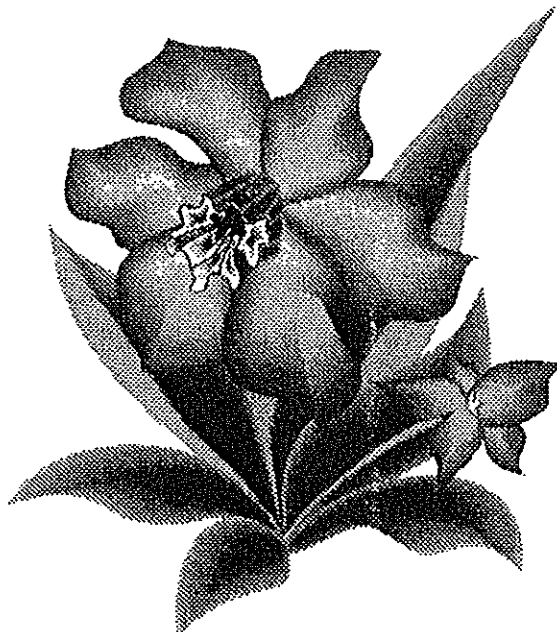
LILLEHAMMER-SUITE

Alf G. Strøm har komponert "Lille-hammer Suite" som er i fire satser for fullt symfoniorkester. Satsene er:

1. Intrada
2. O.L. Arena
3. Ved Lillehammer Kirke
4. Finale

Stykket ble fremført av Lillehammer Byorkester i Banken på Lillehammer den 21. mars 92.

Tekstforfatteren til "Lillehammer-Suite" var Kjetil Kjelle.

OSLO MANDOLINORKESTER

Oslo Mandolinorkester var heldig, vi fikk Reidar Edvardsen som dirigent. Vi er ikke i tvil, han har hevet orkesterets musikalske standard en god del på den korte tiden han har vært dirigent.

Vi har en kassett på gang, men er ikke ferdige med den, teknisk sett.

Utespillinger i 1991 har vi hatt 10 ganger, på sykehjem, eldresentre og i foreninger på vanlig måte.

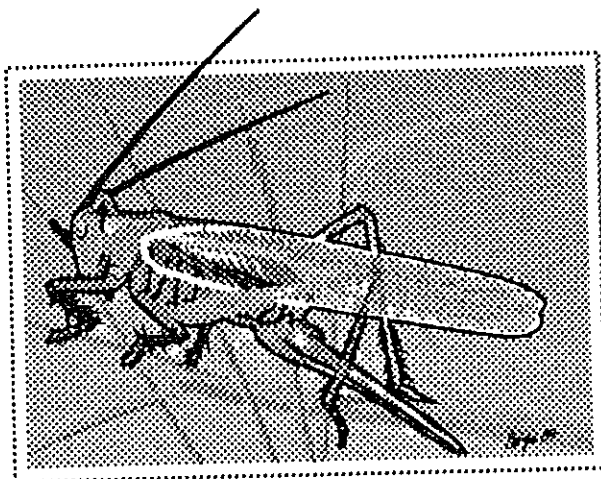
Vi er idag 16 aktive musikere + dirigent. Selv i en stor by som Oslo er det meget vanskelig å verve nye medlemmer.

Årets store begivenhet var landsstevnet i Kristiansand. Største opplevelse var vel de to felles-stykkene med ca 100 musikere på scenen.

Det Nederlandske orkesteret gjorde et sterkt inntrykk teknisk sett.

Grim skoles mandolinorkester med Trond Jensen i spissen har all ære av gjennomføringen av det store arrangementet. Det må ha vært en stor og slitsom jobb. Oslo Mandolinorkester takker Grim Mandolinorkester for et hyggelig opphold, og for vel gjennomført stevne.

Frank Pedersen
Formann

FRAKKAGJERD MANDOLINORKESTER

Frakkagjerd Mandolinorkester har i 1991 hatt et relativt travelt år. Vårt program i 1991 har vært som følger:

Vi begynte året med en Teodorakiskonsert på Jørpeland, sammen med et seminarkor. Det var en konsert som stort sett kun inneholdt "Teodorakis-musikk". Det var så pass interessant med et samarbeid mellom Mandolin og kor, så det vil nok bli mer av den sorten i framtiden.

Den 8. mars spilte vi på en baser på Lid Grendahus i Sveio.

14. mai og 24. mai spilte vi i Haugesund, først på kjøpesenteret Markedet, og deretter i Festiviteten.

Vi hadde sommeravslutning på Sjonar Ungdomshus den 31. mai sammen med foreldre og søskener til medlemmene. Etter den formelle avslutningen, hadde medlemmene i orkesteret fest til langt ut på morgenkvisten.

I forbindelse med "Midtsumarfesten" i Tysvær, spilte vi sammen med Tysvær Swingorkester på Lundal Kafetria, Frakkagjerd.

Høstsemesteret startet vi med å spille på basar i Førde, Sveio.

11-13. oktober var i Krisiansand. Den 12. spilte vi på N.M.O.F. sin konsert i Musikens Hus sammen med orkestre fra Oslo, Bergen, Nederland og Kristiansand. Om kvelden den 12. var vi på bankett sammen med de andre orkesterene på Hotel Skagerak.

Vi hadde vår høstbasar på Grinde Skule den 27. oktober. Der hadde vi demonstrasjon av kakepynting, leikaring m.m. i tillegg til at orkesteret underholdte.

Den 10. november var vi medvirkende på høstkonserten til Einstadbøvoll Skulekorps på Tittelsnes, Sveio.

Siste spilleoppdrag var på Haraldsvang Sykehjems julebasar.

Juleavslutningen hadde vi som alltid, på Frakkagjerd Ungdomsskole den 9. desember, med grøt, julenisser og alt det andre som hører med.

Hilsen alle i Frakkagjerd Mandolinorkester

N.M.O.F.

NYTT

NORSK MANDOLIN ORKESTER-
FORBUND

ÅRGANG 8-9

Nr 1 1992-93

LANDSSTYRE - SPALTEN

Styre-sammensetning fra 1.10.1992 :

Erling Nystad . Bergen Mandolin-
... leder orkester
tlf 05 122439 jobb tlf 05 235940
Bergveien 1. , 5042 FJØSANGER

Trond Lossius Bergen M-ork.
... sekretær tlf 05 325671

Trond Jensen Grim M-ork.
... nestleder tlf 042 93812

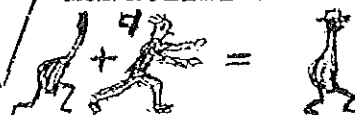
Anders Odgård Stavanger M-ork.
... kasserer tlf 04 417397

Konrad Førland Stavanger M-ork.
... 1.vararepr. tlf 04 522907

Mona Andersen Frakkagjerd M-ork.
... 2.vararepr.

På
vei
opp
eller
på vei
ned ??
?

Nilsen ble så
ett med sitt in-
strument at han
gikk under navnet
Mandolinilsen.

TILBUD TILBUD

Bergen Mandolin-orkester sender et
tilbud av noter, der omkring 60 stk
ser ut til å være for vanlig beset-
ning.---- Pris er kr 500 pr sett ?
(Nedsatt fra kr 500,50 ?)

Stvgr M.-ork. har 290 arrangemen-
ter i kartoteket, der mange er ufull-
stendige eller har "grapsete noter".
For et blodslit det ligger bak dette,
opp gjennom årene !

ETTERSPORSEL ETTERSPORSEL

I NMOF-NYTT 1989 står det å lese
om Forbundets 10 års-jubileum :

G a v e r t i l f o r b u n d e t :

- 1) Fra Buur B.Rasmussen (Det Danske
Streng-orkester): "Danske Sange"
med partitur, for 1. og 2. mandolin,
mandola, gitar og bass.
- 2) Fra Alf G.Strøm: Et orkesterverk
for mandolin og orkester, tilegnet
NMOF. (Hva slags orkester ?)
- 3) Fra Studie-rektor Stråmestø: En
G-nøkkel i krystall.

G-nøkkelen, passer nok best på ho-
ved-konrotet, men de 2 arrangement-
ene skulle vi gjerne ha sett i man-
dolin-orkestrene.

(Hvis de koster en liten formue,
så blir det som i den berømte tele-
fon-sketsjen med Wesenlund: Arbeid-
erne som måtte kjøpe tilbake sine
egne smørbrød-pakker.)

KUNNGJERING KUNNGJERING KUNNGJERING

I dette vår-nummeret av NMOF-NYTT
står det heller lite nytt. Det skulle
vera eit provokasjons-, eit erte-
nummer, det skulle få lesarane til å
reagera og senda inn (rasande?)
lesar-brev, som så kjem i eit haust-
nummer 1993. Redaksjonen har adresse

Heming Isaksen, Rosenkrantzgt 10.
4010 STAVANGER, tlf 04 528250

Redaksjonen finner trykkfeil i
VEDTEKTER pr 16.4.89, et grønt hef-
te: "Styret skal...6.2 Besørpr.kal-
enderår.orretninger6.3 Utarbeide
melding for toårsperioden og regn-
skap og Norsk kulturråd om støtte
for alle ork.under ett.Innkomne mid-
ler som mottas i 6.4 Forbuform av
støtter,kontingenter m.m.bevilges
tet etter søknad til styret."

Samme lekse er gjentatt i et
gult hefte, VEDTEKTER pr 12.10.91.
Dette svever i det blå. (I et blått
hefte ?)

STIPEND STIPEND SstTliPpEeNnDd.....
Mellom papirene finner vi en utlys-
ing om STIPEND: Kr 5000 fra NMOF for
mandolin-kurs på Rhode Island, USA, ei
uke sommeren -93 (tidspunkt ikke gitt).
....Deltaker-avgift + innlosjering
blir kr 4500, så det blir 500 kr å
reise for. En ung, lovende, flink (og
helst pen?) utøver fra ett av skole-
orkestrene kunne ha søkt innen 20.3.
HA HA. Men hvis det er mulig for an-
dre interesserte å reise uten sti-
pend, så kontakt Trond Lossius.

IQ - prøven :

Hva er det motsatte av en
mandolin-kvintett ?

• En kvindolin-mantett

REDAKTØREN SPEAKING KOKENDE SPEAKER-SUPPE

Kjære dere !
Ja, nå er det lenge siden det begynte. Svært lenge siden. REDD er gammel. Fryktelig gammel. Det begynte med en Ape for bokstaven A. Siden kasta vi papir-kuler på hverandre, noen med tekst. Det var starten på klasse-avisen PEGASUS..... Mange år etter kom JAN MAYEN NEWS fra Ishavet, en avis-parodi.

Om NMOF-NYTT skal bli en parodi denne gangen, eller oppfattes som sådan, det vet bare han med det lange skjegget. Saken er den, at REDD slett ikke er tilhenger av noe nytt. De fleste nyhetene her i verden er dårlige nyheter. Intet nytt er (som oftest) godt nytt.

Vi har ikke fått inn noe nytt eller noe som helst fra ungdoms-orkestrene i Kristiansand, Nærbø, Tysvær (GRIM, NÆRBØ, FRAKKAGJERD). Så det blir bare fra de aldrende orkestrene i Bergen, Oslo, Stavanger og Vardø.

Men det er slett ikke bare! At de unge sitter på gjerdet denne gangen (på FRAKKA-skjøtene sine), det er kanskje bare sunt. Så får de sin fulle sjanse når det blir deres tur å ha redaksjons-ansvaret.

Jeg er veldig REDD for å fornærme de unge. Så forsvinner de kanskje ut av mandolin-forbundet vårt. Og hvem skal da REDD de fra den forferdelige rocke-musikken?

REDD

PS (under dårlig samvittighet)

Det er noen jeg burde ringe til. "De liker ikke å skrive", får jeg opplyst. --- Dessverre. REDD liker ikke å telefonere. (Å ringe med kirkeklokker, det er festlig. Visste dere at negrene bruker rosemalte trommer til fest-telegrammer?) I virkeligheten liker ikke REDD å åpne munnen, unntatt for å (trøste-)spise. Hvis det ikke hadde vært for en blomstrende diabetes, ville REDD ha vært forferdelig tjukk. --- Det er derfor REDD er med i mandolin-orkester, det gir kommunikasjon uten prating.

REDD

XXXATXDENNEXFYRENXERXBLITT
REDAKTØRXERXENXSKANDALEXXX
XXXXXXXXXXSETTERENXXXXXXXXXX
Enig, men vi er ikke så gal som vi høres ut. --- Vi er mye verre.

REDD

(for å få sparken? At dette nummeret ikke kan godkjennes? Arbeidsløs og REDD. Eh elektriker. Uten kontakt.)

Vi sakser fra bladet

ORKESTER-FORUM :

Det er et ungt menneske som skriver ---

BAKNOTESTA- TIVET

"Etter stillheten er musikken det som kommer nærmest det usigelige".

Denne setningen har jeg lest et sted. Av og til føler jeg at musikken uttrykker det usigelige nesten mer enn stillheten. Musikk betyr mye for oss mennesker.

Musikk inngår nesten alltid i en funksjon. For mange mennesker består musikkens mening i at den oppfyller en funksjon. Jeg kan nevne stikkord som dansemusikk (RDD's anm: Mosjon og kjærlighet), religiøs musikk (Amen), militær musikk (Høyre om og gå glad i døden), politisk musikk (Stem på meg)

Musikk kan være underholdende, den kan gi oss åndelige opplevelser, den kan egge til kamp, og den kan lindre og trøste (Og bare).

Det musikken betyr for meg, er kanskje noe helt annet enn hva den betyr for en annen (Helt, f.eks. Western). Det er kanskje fordi vi har forskjellig bakgrunn. Det som gir meg en bestemt assosiasjon vil gi en på andre siden av jordkloden (En på trynet) en helt annen assosiasjon.

Musikk-opplevelser har vi alle hatt (Eller lue) som lytter, og vi som spiller, også som utøver. Man spiller sammen og får en felles musikk-opplevelse, som både er inspirerende og kontakt-skapende.

Marte M.P.

(RDD's anm:)

Hva er forutsetningen for en god utøver? En innøver. Utøveren går utover (ekshibisjonisme), mens innøveren går innover (i fordypelse). Uten at det går ut over utøveren.

Det motsatte av en u-tøver er en tøver, dvs en dansk nøler, men tøver, det er noe annet.

BERGEN ÅRSBERETNING (forts. fra s.3)

Markedsføring blir viktig i det kommende året. Under besøket fra Bulgaria fikk vi litt omtale i Bergensavisene. Det må vi prøve å få til også i 1993.

I 1992 ble det tatt en del initiativ for å få nye medlemmer, dessverre uten resultat. Orkesteret trenger nye medlemmer, dette blir et viktig punkt å arbeide med.

Bergen 13.1.93. Styret v/Trond

Lossius.

BERGEN:

ÅRSBERETNING 1992 for BERGEN MANDOLIN-ORKESTER

Orkesteret har ved utgangen av 1992 15 medlemmer, hvorav 3 har permisjon. Besetningen er 3 på 1. mandolin, 4 på 2. mandolin, 2 på mandola, 1 gitar og 1 bass. I tillegg alternerer Trond mellom 1. mandolin og mando-cello.

Dirigent og musikalsk leder er Anton Ekerhovd som også spiller mandolin, fiolin og gitar.

Formann: Bjørn Torsand.

Orkesteret har hatt ukentlige øvinger onsdag kl 19- 21³⁰, ialt 26 øvinger. 3 av orkesterets medlemmer har dannet en trio: Mandolin, mandola, mando-cello.

Vi føler at nivået har blitt øket også i 1992. God jobbing, og innføring av mando-cello som har bidratt til en bedre fylde.

Orkesteret har hatt mange opptredener i 1992, særlig i tiden rundt besøket fra Bulgaria: 9 ganger på aldershjem, institusjoner o.l. På Torgalmenningen, fra flyte-scenen i Lille Lungårdsvann, i Kløverhuset, på Steinerskolens jule-messe. 21.3.: Konsert i Samnanger med Os mannskor og Os blanda kor. 13.-15.11.92: Et seminar på høyere nivå, dessverre uten deltagere utenfra.

Pinsehelgen 5.-9. juni: Besøk av Sofia Mandolin-orkester. De kom til Bergen direkte fra mandolin-orkesterkonkurranse i Tyskland. Med sjåfører, tolk og reise-ledere fikk vi 37 gjester.

Orkesteret hadde 33 manns besetning, med yngste medlem 10 år, og dirigenten Asser Dimitrov vel 80 år!

Denne helgen ble på alle måter en minnerik begivenhet. Været var det aller beste, og vi lærte å kjenne gjestene våre som svært sympatiske mennesker og flinke musikere.

De ankom fredag 5. juni om formiddagen og ble innkvartert på Lønningstrand Camping. Dagen ble brukt til øving og til å hvile ut etter den lange reisen. Lørdag formiddag ble brukt til shopping i sentrum.

Et skår i gleden var det at ett av medlemmene ble frastjålet veske med pass og penger, men den bulgarske ambassadøren i Oslo viste seg svært samarbeidsvillig. Dette skapte derfor ikke altfor store problemer ved hjemreisen.

Om ettermiddagen opptrådte så orkesteret på Madam Felles Promenade. Trafikk-støyen forstyrret noe, men responsen på konserten var likevel god. Om kvelden ble det holdt en tilstelning på Lønningstrand, og etter middag med taler og gaver spilte vi for gjestene. Resten av kvelden til hyggelig samkvem.

Søndag morgen: Frokost på Sjømenenes Helseheim, hvor de etterpå ga en konsert. Deretter ble de tatt med på en omvisning: Akvariet og Trolldaugen. Resten av dagen ble tilbrakt på Lønningstrand i det fine været.

Mandag: Mattiné i Stenersens samlinger. Her spilte både Bergen og Sofia Mandolin-orkester. Etter konserten var gjestene invitert på kommunal lunch, men p.g.a. streik måtte denne dessverre utgå.

Gjestene reiste fra Bergen tidlig tirsdag. (...De har jamen en internasjonal vri, disse bergenserne mellom 7 fjell. "Ut vil jeg, ut, over de høie fjelle": Trond var i Tysvær for å lære fra seg, og i København for å lære. Han og Katleen skriver i USA! Hun leser om mandoliner på fransk, og skal til Rhode Island på seminar. Og så disse japanske mandolin-kontaktene !! Bevares. RDD) (Her fortsetter Trond!)

Besøket fra Sofia var en inspirerende opplevelse, utbytterik på mange måter. Det ble utvekslet orkesterarrangementer. Bergen Mandolin-orkester kjøpte 2 piccolo-mandoliner under besøket.

----- I året som kommer blir det viktig å fortsette arbeidet med repertoar-utvidelse og øking av det musikalske nivået.

Hovedvekten ligger på "klassisk" musikk, med Grieg sentralt til jubileet 1993. En konsert er planlagt i Trolldsalen 15. mai sammen med Søreide Songlag og et skotsk dame-kor.

Så godt som orkesteret etter hvert er blitt, bør det jobbes for å komme mer ut med musikken vår.

.....(fortsatt s.2).....

OSLO

Oslo ,
22.2.93 :

OSLO MANDOLIN-ORKESTER sender nu sin årsberetning for 1992 .

Orkesteret har hatt et bra år musikalsk sett, og vi tror vi er blitt bedre spillemessig. Dette skyldes ikke minst vår dyktige og inspirerende dirigent Reidar Edvardsen.

Vi har ikke hatt så mange ute-spillinger som vi pleier (7 stk mot vanligvis ca 10 stk) Men et par av ute-spillingene var litt utenom det vanlige :

Hedemark Sang- og Musikkråd innba oss til Kongsvinger Mar-ten 5.september, for å spille og drive propaganda for mandolin-musikk. Vi spilte først utendørs på Bankplassen i Kongsvinger.

Vi hadde inntrykk av at musikken blev godt mottatt, det var en god del tilhørere.

Siden reiste vi til Krigsinvalide-hjemmet Bæreia. Der var det stor begeistring for musikken vår, og det var mange mennesker tilstede.

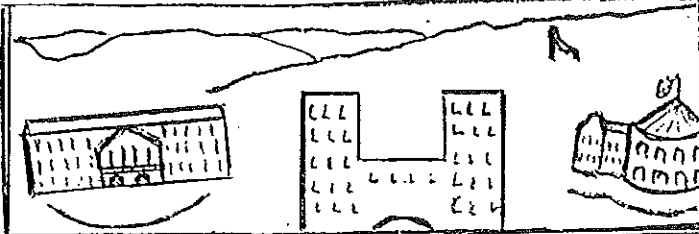
Vi blev også servert en kjempegod lunch på Bæreia. Både i Kongsvinger og på Bæreia var det flere som var meget interesserte i mandolin-musikk, og vi hadde hyggelige samtaler med dem.

Som avslutning på året var vi på restaurant Figaro på Aker Brygge i Oslo, hvor Morten Harket i AHA er medeier. (RDD: Hvorfor har ikke jeg katt når Morten har kett? Hvorfor har ikke jeg hoste når Morten harket? Tørk opp.)

Dette er en stor restaurant, meget høyt under taket. Musikken vår blev vel i spede laget for det store lokalet. Vi hadde også ønsket et større publikum. Det var en artig erfaring å ta med seg.

Ellers har vi spilt på syke- og aldershjem på vanlig måte.

Vi har fått et nytt medlem i år på mandolin. --- Økonomisk har vi det nogenlunde, takket være BINGO-inntekter.

Tenker NMOF på Alf G.Strøms gamle Kongs-tanke, med å lage istand et representasjons-orkester for Norge ?
Danskene har det jo.

For Oslo Mandolinorkester
Frank Pedersen ,formann.

Artikkel i Arbeiderbladet
10.2.93 på MOM-siden (gratis)
MENINGER OM MANGT

Vet dere at det finnes et mandolin-orkester i Oslo ?
Jo, det gjør det. Vi er 16 medlemmer som spiller mandolin, mandola, gitar og bass. Musikken vi spiller er variert: Gresk, russisk, italiensk, litt seriøst og en del lettere melodier. Vi spiller en del ute på aldershjem, sykehus, eldresentre, foreninger og institusjoner. Hver onsdag øver vi mellom kl 19 og 22. Vi trenger flere medlemmer, så spiller du mandolin eller gitar så ring oss på tlf 22 502259 for nærmere opplysninger. Frank Pedersen (formann)

Annonse i Aftenposten
11.2.93 FORSKJELLIG

Oslo Mandolinorkester
ønsker medlemmer på
gitar og mandolin.
Ring tlf 22 502259
F.Pedersen

Oslo , 21.3.93 :

Oslo Mandolin-orkester satte inn en annonse i Arbeiderbladet og en i Aftenposten, i februar i år.

Responsen var overveldende denne gangen. (Hva ? Hva ? Måtte politiet tilkalles for å ordne køen ? Militæret ? RDD's anm)---- mot nesten ingen interesse før på annonser.

Vi fikk forespørsel fra 5 gitarister og fra 4 mandolin-spillere.

De fleste av disse hadde spilt i mange år og var note-kyndige.

Det er ikke sikkert at alle begynner i orkesteret. Til dags dato har 2 gitarister og 2 mandolin-spillere begynt og finner seg vel til rette.

Det kommer muligens 1 gitar og 1 mandolin til senere.

----- Kanskje samfundet forandrer seg litt, og at folk vil yte noget selv, og ikke bare la seg underholde av TV, radio, kino, med videre.

Dette ville være en hyggelig utvikling for amatør-orkestere, sangkor og for foreningslivet, og særlig for norske mandolin-orkestere.

For Oslo Mandolinorkester
Frank Pedersen

"Jeg har lyst å spille mandolin, men har ikke instrument. Får en kjøpt mando-linfrø i helsekostforretninger?"

"Jada. De skal plantes ved fullmåne og gis et kort oppkok. Ikke for mye naturgjødning, da strengene har lett for å ruste."

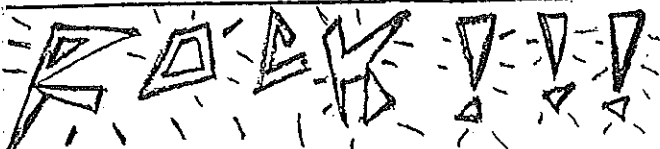
VARDØ: MELDING FRA DET NORDLIGSTE

Vardø Mandolin-forening har 6-7 medlemmer med alder "noen og 60" til 80. Over 80. Orkestret har for tiden ikke særlig aktivitet.

Erling Nystad har hatt kontakt med Alstein Antonsen og Odd Eriksen. Disse to har konferert om det er muligheter for å ta opp mandolinen i musikk-skolen.

Det har vært nevnt trekkspill som alternativ til mandolin.

Vardø Mandolin-forening vil bestå slik den fungerer idag, men hvis musikk-skolen klarer å få til noe, vil det komme som et nytt orkester i Vardø, med nytt navn.

ROCKE-SPALTEN Redigert av Ragna Rokk

Rock er decibel-musikk. Skikkelig (seriøs) piggtråd skal ligge over smerte-grensen på 120 db, skal rive og slite i ørene.

"Hvis du syns det er for sterkt, da er du for gammel." Det er ganske riktig. Unge ører oppfatter de lyseste frekvensene bedre enn eldre ører gjør, men de har også en innebygget volum-kontroll som forhindrer den virkelig sterke musikken og støyen i å nå fram til bevisstheten som et smerte-inntrykk.

Det er en fare, for mekanisk sett får det indre øret samme skade. Det fins folk som ikke har nerve-utstyr til å kjenne forbrenning og stikk i huden. De er utsatt for ødeleggelser. Normalt skyr et brent barn ilden.

Unge ører skyr ikke rock, men det burde være noe mellom ørene som visste bedre.

A.A.

PÅ REISE

Jeg besøkte ungdoms-kjæresten i fjor sommer, 3 uker i Canada. Det var 3 uker for lenge. For 30 år siden hadde vi teater- og musikkinteresser felles.

Denne gangen var musikk forbudt. Det skulle bare være brennings-sus og måke-skrik. Men vi var på et teater-stykke, det var nærmest en rocke-konsert. Jeg måtte bare holde meg for ørene, for å beskytte den siste rest av hørsel.

Vår hjemlige rock er nærmest en mild hvissen i forhold til den du finner "over there", over dammen: Canada, USA og dessverre Island, viking-øya.

B.B.

FLYTUR TIL SAGA-ØYA I C E L A N D

Jeg var i Reykjavik på sangerstevne, juni 1992. Hotellet ble et mareritt fredags- og lørdags-natt.

Sov-i-ro hjalp ikke, på grunn av de ville døds-brøl fra dinosaurene. Over-styrte gitarer som stup-bombende yet-fly, eksplosjoner i slagverk --- det var full krig.

Rock i radio er brukbar musikk, der kan vi sjøl regulere til et normalt lyd-nivå, men rocken "live", det er generasjons-krig.

Merkverdig nok oppsto rocken (som kvit manns forsterker-musikk) for en generasjon siden. (Fra først av: En form av negrenes gitar-blues)

Men det er idag at ungdommen bruker rock som et symbol, et samlings-tegn i kampen mot foreldrene.

Ungdom er arbeidsløs, de må tilkjempe seg en plass i samfunnet.

??Føler de det slik: "Ungdom er uønsket. Frustrasjonen kan kureres med rock. Det er bedre enn å ta livet av noen/av seg sjøl."

Ungdom føler seg u-ønsket, samtidig som de eldre forguder ungdom, i panisk redsel for å bli gammel: Ikke greie å følge med, miste potensen, bli feit, miste håret, hukommelsen, syn og hørsel, bli senil... Dø.

Det er ikke lett å være ung, særlig hvis du ikke er det. Det gjelder iallfall å "se ung ut", mest uttalt i USA, der gamle kjerringer sminker seg med rosenrøde kinn. Til og med gamle lik skal se unge ut, med sminke.

Og vi prøver å få ungdom til å spille mandolin, besteforeldrenes musikk --- .

C.C.

Musikeren i selskapet skulle takke fer maten.

De fleste syntes talen ble for laaaang.

KRISTIANSSAND:

Danmark's nordligste by. Kontinentets ytterste kultur-bastion

DET KLAGES over manglende rekruttering i Grim Mandolin-orkester, i NMOF-NYTT 1990:

De er gått ned fra 50 til 37 medlemmer. Andre ville synes de hadde et kjempe-orkester med 37 medlemmer.

NMOF-NYTT 1989: Et tysk orkester på 25 sliter med rekrutterings-vansker.

Og: "Generelt er rekrutteringen til de danske orkestrene dårlig." Lyngby-orkestret er 15 stk. 1989.

Stavanger M.Ork. har de siste åra vært lykkelig med 11 medlemmer.

Tar noen mål av seg til å bli et slags symfoni-orkester? Stormannsgalskap ---

Nei, ikke nå igjen, vel?
Joda, det var litt mer:

LYDSTYRKE SOM STIL

ROCK karakteriseres ved lyd-styrken. Den har kjennetegn som overdimensjonert slagverk og overstyrte gitarer. "Sangerne" skriker på topp.

Slagverket besørger ofte av en maskin, for å spare musikere, en bankemaskin. Teppe-bankernes inntogsmarsj. "Dunke-musikk" sier min gamle tante.

Dette med å bruke forsterker til og med på slagverket, og kjøre forsterkeren opp til forvrengning, overstyring, det må være noe som skriver seg fra den første perioden, da forsterker-utstyret var dårlig:

Det var ikke konstruert til uten-dørs kjempe-konsserter. Seinere hadde de fleste gruppene ikke råd til å kjøpe det beste.

Men rocken ble så populær, den ble et masse-fenomen, fordi den appellerte til de u-musikalske, de som ikke hører med ørene, men med hele kroppen.

Og dette har den kommersielle musikk-industrien visst å utnytte.

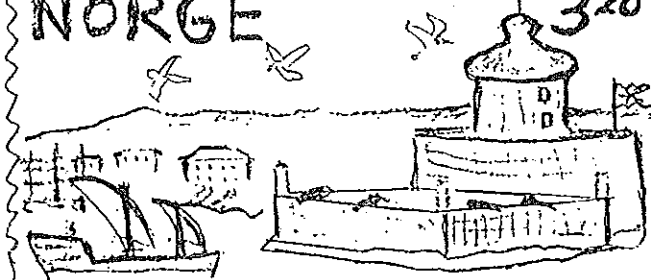
De kunne like gjerne ha spilt Mozart og Bach som "heavy metal". Med 120 decibel ville det blitt rock uansett.

D.D.

Telefonen ringer. "Ja, hallo?"
"Hva slags avis er dette her," spør en sint stemme. "Ingen sensasjoner på første side, og for øvrig er det bare gammelt nytt :?"

NORGE

320

KRISTIANSSAND 1641-1991

Mandoliner trives godt i små-grupper. Men det blir krise når en instrument-type forsvinner (vanligvis kontra-bassen?)

Da kan vi ikke lenger bruke det samme arrangementet, det må skrives om eller bare legges vekk.

Kunne noen orkester-medlemmer tenke seg å være fleksible, bytte stemme, lære seg et nytt instrument?

"KAN DET VÆRE RIKTIG",

spør en innsender, "at unge mennesker går omkring med et pot-meter i øret, for å begrense lyd-inntrykket til hjernen? Jeg har iallfall aldri hatt noen skru-knott i øret," skriver innsenderen.

Vi forelegger problemet for professor G.Orilla, som tar det på sparket: "Vi må tro på evolusjons-teorien, som kan påpeke at egenskapen hadde en hensikt for ikke så mange årtusen siden:

De unge i stammen måtte ikke få panikk under kamp med et brølende rovdyr. Et rovdyr brøler nettopp for å lamslå byttet," forklarer professor Orilla.

M A N D O L I N

Mandolinen gir en mild musikk. Det står ofte PP i notene, det betyr ikke PEIS PÅ, men PENT og PYNTELIG.

Selvfølgelig kunne vi bruke kjempe-forsterkere, slik at mandolinen ble et øredøvende spektakel i FFF (Fy For Fanden).

Men vi liker best den opprinnelige, sprø lyden med de fine overtonene.

G.O.

Jeg prøver å trøste med å si at det er intet nytt under jorden, under solen, bare variasjoner. "Variasjon meg her og variasjon meg der," stemmen legger på. --- Jeg ville foreslått NRK, men personlig føler jeg meg DAG-Snytt. En frue med dachs så DACHS-nytt hver eneste kveld, men aldri kom det noe om hennes hund. Og nu går vi over til side syv.

STAVANGER:

Det blir ikke noen års-rapport -92, men en slags oppsummering pr dags dato 11.4.93 :

Stavanger Mandolin-orkester har 11 medlemmer for tiden: 4 på 1.mandolin (medrekna den spillende dirigenten), 3 på 2.mandolin, 1 på 1.mandola, 1 på 2.mandola/cello-mandola, 2 på gitar. Kontrabassen har permisjon.

Vi spiller ikke så ofte ute, men en 6 ganger årlig blir det nok. Dirigenten og arrangøren er gratis, instrumenter holdes privat, ergo har vi ingen økonomiske problemer -- øvingslokalet er Midjord Bydels-hus, gratis.

5 av oss assisterer et mannskor, vi har det travlere. (dirigent -- faktisk undertegnede, mandolin, mandola, 2 gitarer.)

Vi brukte før hele mandolin-orkestret til manns-koret, enkelte utvalgte nummer. Men det viste seg lettere å få det i hop med et mindre ensemble. Til gjengjeld er disse med på alle numrene til koret.

REKRUTTERING

Rekrutter! Hold kjæft! Jeg mener hold kruttet tørt! Venstre OM!?

Det skjedde et under i Stvgr M.O. for 1 1/2 år siden: 2 vaske-ekte, levende mandolin-spillere dukka opp. Begge var flinke, men den ene kunne ikke noter og forsvant. Ga opp.

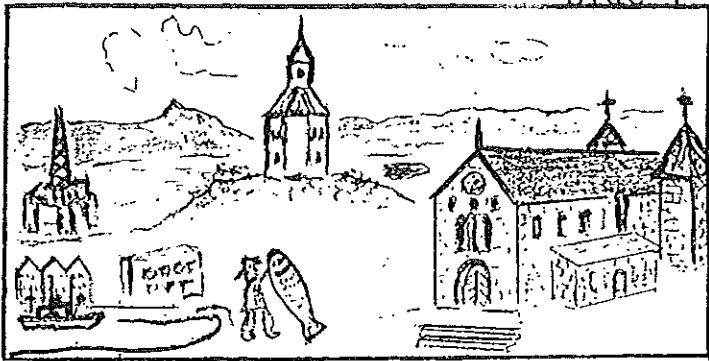
Den andre, Leiv Lothe, er gått over til 1.mandola og spiller dessuten trekkspill når det høver.

Det har flere ganger vært innom gitar-ungdommer. Men jeg skal si de er snare til å komme seg ut igjen, når de ser oss på nært hold og får gjennomsnitts-alderen vurdert.

Jeg tror ikke det ville hjelpe stort å gå over til et annet repertoire. (Vi har vurdert å gå over til rocke-musikk, for vi må jo spille for de som er unge i dag, når det blir deres tur på gamlehjem.)

Det var en direktør innom en gang. Han spilte fiolin, men hadde fått noe finger-trøbbel og ville prøve seg på mandolin, ville ha opplæring. Han fikk utlevert en del noter, men kom ikke tilbake. (Vi er ikke direktører)

For tiden har vi en chilener som ivrig tilhører på prøvene. Han kjenner til andre chilener i byen, de

spiller instrumenter etter noter, sier han, en slags gitarer. Men jeg tviler på om de dukker opp.

Det har med kultur-vaner å gjøre, at "like barn leker best". (Alle barn er ulike, ikke bare utenpå) Men u-like barn har mer å lære av hverandre.

Særlig er miljøer med alders-blanding skapende, fruktbare miljøer. Jeg var med i ei hardingfele-gruppe i BUL, vi var 5 stk.

Nå hører jeg at "Vibå" spiller i radio og er 20 stk, mest unge.

A T S K O L E N E H A R mandolin-orkestre, det er glimrende. (GRIM-rende.)

Å spille et instrument, f.eks. fotball, det holder den unge borte fra hasj og det som verre er, iallfall mens de stemmer instrumentet.

Siden i livet får de et helt annet forhold til musikk enn de som bare har vært passive tilhørere.

(Ikke noe stygt sagt om tilhørere? Vi trenger også tilhørere.)

Men hvis de aktive flytter til et annet sted, nærmere bestemt stor-byene, (Vardø, Bergen, Oslo, Stavanger), så skal de vite at de blir tatt imot med åpne (fang-)armer!

U T E S P I L L I N G i STVGR :

Vi spiller mest for de eldre. Aldri i en ungdoms-klubb. På Petri Aldershjem var det forleden ei gammel kvinne som grylte: "Det der er bare hedensk musikk!" Det Mørke Fastland vil helst ha salmer. Tango og vals er dans og synd.

Størst utbytte har vi hatt av å spille på institusjoner for åndelig retarderte. De mongoloide er herlige mennesker, voksne barn som virkelig kan glede seg. De synger med, og de danser. Vi bruker gjerne trekkspill (2 stk) til dette, mens de andre instrumentene (mandoliner, mandola, gitar) spiller etter gehør. Notene får en pause. (Fortsatt s.8)....

(fortsatt fra s.7 :)
UTESPILLING i Stavanger :

Vi spiller óg for mennesker med større psykiske skader, unge og eldre, på Nørlandsheimen. Det kommer nok noen ufrivillige lyder fra publikum: Rop og skrik, men de er merkelig lydhørte og er tydeligvis musikalske.

Før vi kommer, langveisfra, har de sittet og ventet andektig i en time, for ikke å gå glipp av noe.

Bestyreren sier at det også kommer rocke-grupper, og de bruker sterk lyd.

Men vår stillferdige musikk blir ikke avvist som gammeldags. Stillferdig musikk får lytteren til å åpne sinnet og ta imot.

Bråkete musikk får iallfall de eldre til å stenge seg av, gå i forsvars-posisjon.

Vi må ikke spille musestilt konstant, det blir kjedelig. Musikk skal være variasjon : Kortvarig sterk musikk er flott, som en topp.

Men konstant sterk musikk, 100 % utblåsning, det er dreban. (drep-ende)

H V O R F O R S P I L L E R V I ? ? ?

Tja, vi kommer sammen og gjør noe. Som for steinalderens huleboere er "samvær i liten gruppe" viktig.

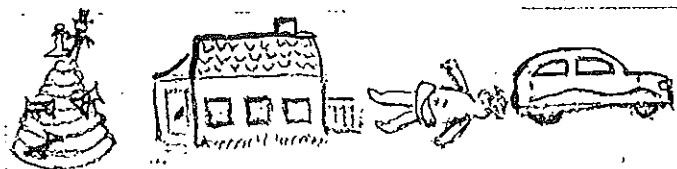
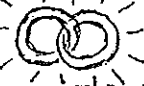
Men bare å sitte og være sammen er idioti. Vi må aktiviseres. (Et publikum må heller ikke ta imot passivt, de må jamen jobbe for å få opplevelsen.)

Å prate sammen er aktivitet: Utveksling av informasjon, iallfall vitser, ett eller annet som mosjonerer hjernecellene.

Men bortsett fra kaffe-pausen, har vi valgt spilling som aktivitetsform. Vi klimprer, gnisser og slår på instrumenter, med større eller mindre hell.

De som er unge, har en spesiell plikt til å komme sammen for å lete etter partner, livs-ledsager. Det er viktig at barn blir produsert.

Dessverre viser det seg at den unge mandolin-spilleren legger vekk instrumentet når det kommer ekte-skap, hus, barn og bil.

---Han og hun mister kontakten med skole-orkestret, det har gjort sin nytte.

I korps-musikken er det vanlig at det dannes ungdomskorps, voksenkorps eller gubbe-korps av dem som før eller siden får lyst å spille videre, etter at de har falt for alders-grensen i skole-korps.

Stavanger Kommune-korps, et voksen-korps, har medlemmer fra 18 til 72 år, det funker bra.

(Problemet med korpsene er ikke rekruttering, men publikum som mangler, utenom 17.mai. Korps er ikke til å være i hus med, med sin bråkete musikk.)

Mandolin-orkestrene mangler ikke publikum, men har dårlig rekruttering. Kan det komme av dårlig offentlig støtte?

(Korpsene får god støtte -- grunnet 17.mai). (Hvem kan tenke seg en 17.mai uten korps, og Kongen på Slottsbalkongen -- og alle barna --)

Vi eldre som spiller mandolin, vi vil svært gjerne se noen av de unge blant oss. Uten tilskudd av unge krefter vil mandolin-orkestrene (utenom skolene) ubønnhørlig dø ut. Uansett om vi er "ll lykkelige" for øyeblikket her i STVGR MANDORK.

Men nå er det et grunnleggende livsprinsipp som heter "å drive på så lenge det går" (så lenge skutan kan gå). Ellers kunne vi straks ha bedt om den siste olje eller siste barmhjertige morfin-sprøyte.

Å LÆRE FIOLIN -- VED HJELP AV MANDOLIN

Noen fiolin-lærere setter i gang med mandolin som et hjelpemiddel. Eleven skal lære den omtrentlige posisjonen på gripe-brettet. Til og med den berømte Paganini begynte på mandolin.

Enkelte holder mandolin-spillet ved like: Vi har hatt flere, i det minste to, i Stavanger Mandolin-orkester som var flinke på begge instrumentene. --- Men de svek oss, dessverre, til fordel for gnissingen på katte-tarmer: Den ene i gammeldans-gruppe, den andre i sym- (sym? svøm?) symfoni-orkester.

Intervju med SOLOMON HÅLAND:

(KONG SALOMO ? Nei, han er ikke oppegående. Håland bor ikke på SALOMON-øyene. Han har ikke skrevet HØY-SANGEN (Som Øystein Sunde synger: "Hos Anna i høyet, og så rusler vi hjem") Håland er ikke i slekt med dør-selger ZALØ-MONSEN)

Solomon Håland er dirigent i STVGR MANDOLIN-ORKESTER, eller nærmere bestemt spillende trener som det heter i fotballen. Det er en brødløs kommisjon: Han er u-lønnet.

Han teller opp og starter oss musikanter med et hode-nikk. Går det bra videre, så er han med og spiller fra partituret -- som oftest er i hans eget arrangement.

Er det på en konsert, og det skjærer seg litt, så løfter han hendene og loser oss videre på en fin måte, uten rasende blikk på den uheldige.

Er det på prøven det skjærer seg, så slår han av. Da blir det alltid litt diskusjon, alle påstår at de spilte rett.

Siden det ofte er vanskelig å starte igjen fra et punkt midt i noten, så avsier han følgende Solomoniske dom: "Fra begynnelsen."

Det er blitt et valgspråk i likhet med "I begynnelsen skapte Gud Himmelen og Jorden", eller som "Alt for Norge." --- Og derfor kan vi alle begynnelsene ganske godt.

S T R E N G
M E G G E T # S T R E N G

Ja, da må det være gitarstreng, for det er det mange av.

M A N D O L I N VERSUS G I T A R

Besteforeldrene våre spilte mandolin. Ikke alle, selvfølgelig. Det skal ha vært en bestefar i Øvre Vrådal som ikke spilte mandolin.

Ellers gikk det på feler og trekkspill. Gitar var mer sjeldent, kanskje mest brukt av Frelses-arméen, som et spesielt "religiøst instrument".

Da Tommy Steele begynte som rocke-sanger i forrige generasjon, var det nesten ikke en gitar i hele England. Idag er landene oversvømt av gitarer. Spør du etter strenger i en musikk-forretning, så kommer

Håland er 87 år ung og visstnok Nord-Europas eldste konserterende mandolin-spiller. (Mulige hybel-spillere på 100 kan ikke telles med. Hva folk driver på med i lønn-kammeret er ikke vår sak.)

Håland er begynt å bli gammel. I likhet med alle oss andre begynte han med det allerede ved fødselen.

Han er flerdobbelt far, enkemann, gift igjen og lykkelig ny-skilt.

"Var mandolinen det første instrumentet ditt, Håland?"

"Neida, det var banjo. Jeg var med i et 8-manns jazz-orkester for 70 år siden. Det var starten." Tenk det.

"Men siden ble det som hornist i Symfoni-orkestret her i byen. Mange amatører fikk være med den gangen. Jeg har aldri vært noe annet enn amatør. Jobben, det var å kjøre lastebil."

Men så griper Håland mandolinen --- som et speil-bilde av vår egen mandolin: Håland er nemlig keivemakker og trykker ned strengene på gripe-brettet med høyre hånd, klimprer med venstre.

Han kan og holde mandolinen motsatt, det kan (eller må) keivemakere venne seg til. Og han har spilt på mandolin med strengene motsatt, dvs bassen g til høyre på halsen, diskanten e til venstre.

En gang under konsert røk e-strengen, men Håland greidde å spille i høy posisjon på a-strengen i stedet.

"Fra begynnelsen!" sier Håland myndig, men aldri sint. Øvelsen må bli ferdig en gang. Han vil hjem og ha seg "en tynn en."

de med gitar-strenger, i alle utgaver. STVGR MORK har en cello-mandola (=mando-cello). Den var det lenge umulig å skaffe strenger til. Flere bestillinger til butikker i Stavanger og København ble rett og slett ignorert. --- Til sist fikk vi påsatt gitar-strenger: "Det skal gå bra," sa forretningen. --- Det ble en ynkelig låt, strengene var for tynne og ble for slakke.

Flere år etterpå, det var nokså nylig, etter nærmest et millionkjøp (50000) hos Sagevik, ble det fart i strengene. En rask telefon til Oslo, og originale strenger var et faktum. En må ikke la seg prakke på noe juks.

HVA ER MUSIKK

DE GRESKE MUSER I

Definisjonen på MUSIKK er "Organisert lyd". Da menes det planlagt, komponert lyd.

Det motsatte er STØY, "u-organisert lyd".

Men spontan og tilfeldig lyd kan, og oppfattes som musikk, om enn ikke av alle.

Det som noen vil kalle støy, er vidunderlig musikk for andre.

Musikk er en smaks-sak, en vane-sak, en kultur-sak --- hva vi fra barn av har blitt opplært til å like.

Alle har en form for musikalitet, fordi musikken hører til trygge vel-være-lyder, fordi musikken er regelmessig pulserende i likhet med hjerte-slag, pusting, hjerne-bølger.

Musikk er organisk og signaliserer "liv", slik som fosteret, spæbarnet opplever morens livs-pulser.

Musikk er nødvendige signaler, impulser til kropp og sinn. Ved fullstendig mangel på inntrykk kommer organismen vår i u-lage.

Det har hendt at flygere med et ensformig syns-inntrykk av himmelen (og med musikk-forbud p.g. av radio-sambandet?) har mista kontakten med virkeligheten: Vurdering, tenke-evne forsvant.

Isolert ene-celle er hjerne-vask.

Musikk er ikke "bare underholdning", det er mat. Musikk er mat for det totale mennesket. ("Mat for sjelen" kunne høres fint ut, men blir mer en avsporing, hvis en tenker seg at "sjelen" er noe som flakser iveri på egen hånd, bort fra kroppen.)

Fra tidenes morgen har mennesket vært omgitt av regelmessige lyder i naturen: Vind, regn, bølgegang, fuglesang.

Regelmessige elektromagnetiske felter har sannsynligvis gitt starten til livet fra først av, en pulserende induksjon. Kraftkilde: Sola.

Det er derfor ikke så merkelig at nerve-systemet vårt fungerer som en opplading av spenning, med utløsning av elektrisk strøm som gir muskel-aktivitet.

Musikk fungerer og som opplading-er og utløsninger av spenning, i større og mindre buer.

? MUSENES HIKK ? Jeg tenker ikke på "de yndige små mus", men på DIONYSISK RUS

Et publikum "lades opp" av musikk, de får utløsning ved applaus til slutt, kanskje med tilrop og tramping, i verste fall med å kaste råtnede egg og tomater (en vane i mandolinens hjemland Italia.)

Vanlig musikk har en typisk oppdeling i takter, der hver takt er regelmessig, med et bestemt antall fjerde-deler, f.eks. Og taktene kan samles i grupper på 2, 4 (et forspill), 8 (en jazz-solo), 16, 32, 64. Varigheten av et mindre musikkstykke er gjerne 32 eller 64 takter. Det skjer alltid en fordobling av taktene, det føles naturlig.

Har stykket 15 takter, føles det som noe spesielt, det gir en forventning, en ekstra spenning.

Balkan-musikk har for det meste fordoblings-prinsippet, men kan og gjøre seg interessant ved en veksling mellom de sære takt-formene $7/8$, $5/8$, $8/8$, $9/8$. Det er ikke mer mystisk enn bruk av fermater, og gir en egen puls, en variasjon som føles i orden når en blir vant til det.

(Data-maskinen, som er så lik vår egen hjerne, bruker 2-tall-systemet: Det er og fordoblings-prinsippet.

Antall bits samles i 2, 4, 8, 16, 32, 64 - det siste tallet ved de største maskinene)

At rytmene skal serveres i fordobling, det må henge sammen med vår biologiske klokke: Celle-deligen. Livet vårt starter og holdes i gang ved at levende celler deler seg i 2, så blir de 4, 8, 16 osv. Men rytmen er ikke konstant: Det kan være hurtig eller langsomt tempo, som i musikk. Cellene har styrings-sentre, enheter som ko-ordinerer celle-deligen: Det tilsvarer dirigenten, som ikke er en diktator, men en tilrettelegger.

At ren-stemte toner gir en følelse av velklang skyldes at de kommer i resonans med strengene i det indre øret.

Matematisk sett er det ikke noe i veien med "falske" akkorder, men de rene er nettopp slik øret vil ha dem: Med enkle tall-forhold mellom frekvensene.

---- Musikk er i slekt med vår grunnleggende fysiologi. --- Musikk er naturlig stimulans.

[illegible]

++++ MANDOLIN- HISTORIKK +++)

En morsom historikk ble tilsendt av Trond L., men den forsvant i data-maskinen.

Det sto om "mandolaikaen", en balaika-liknende 4-strengs mandolin. Den var konstruert av norsk-russeren Boris Borisoff fra Norsk Balalaika-orkester.

Mange gutter laga slike på sløyden i etterkrigs-åra. Jeg hadde 3 slike. Etter tur (for-)fulgte de meg på mange turer.

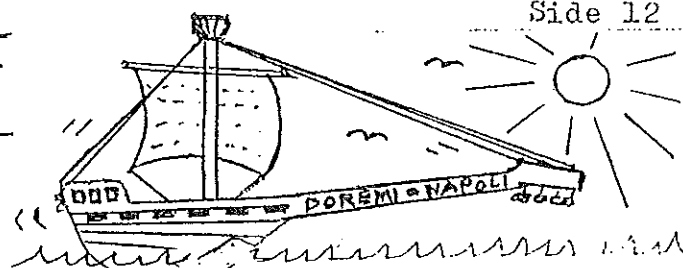
Sovjet hadde vært med og vunnet krigen, og de russiske balalaika-orkestrene på turné ble populære.

De fikk sine etterlikninger i norske mandolin-orkestre: Folk fant fram gamle mandoliner, kom sammen og spilte russisk og italiensk.

Dette til tross for at Italia var på feil side og hadde tapt. Instrumentet var nøytralt.

Mandolin-orkestrene brakte to fiender sammen, som om ingenting vondt hadde hendt.

---- Mandolin-orkestrene representerer en verdifull mot-kultur med sine italienske, russiske, greske og ikke minst norske og nordiske melodier. Vi er hva vi spiller.

Formen på en mandolin, fra Napoli 1750, den avspeiler tidens beundring for italienske skip, da Italia var en stormakt på havet, nærmere bestemt Middelhavet.

Det er bare mast og seil som mangler. Tauverket strekker seg ut til bausprydet i form av strenger.

Heldigvis er det ingen kanoner på mandolinen.

--- På lengre sikt ble USA den virkelige vinneren. USA med sine gitarer, akustiske og elektriske.

Norsk (pop-)kultur er anglofil idag. For 100 år siden var Tyskland det dominerende forbildet.

??
Hvor f... er la-
noen min?

RENE MANDOLIN-ORKESTRE ?

Det er gått tradisjon i bestemte typerorkestre, der hver type har sitt særpreg og sin funksjon.

Marsjerende orkestre (brass og janitsjar) utelukker strykere, men "symfonisk janitsjar" bruker kontrabass.

Klassikerne som utvikla symfoniorkestet, de hadde ingenting imot mandolin (like før var jo mandolinen dominerende).

I våre dager er klassiske mandolin-verk froset ut av det gode selskap. For oss amatør-mennesker virker denne musikken gammeldags ?

Symfonikerne har mye bedre instrumenter enn før i strykere og blåsere. (Men det finnes nostalgiske rørsler, de vil spille på gamle instrumenter. Kanskje får mandolinen lov å være med ?)

I mandolin-orkestrene er det naturligvis mandolin og mandola som er herrer, med gitar og kontrabass som hjelpere, tjenere.

I N N H O L D :

- s.1 Lands-styret
Vedtekter ?
Stipend
Note-tilbud
Note-etterspørsel
Kunngjering
- s.2 Redaktøren speaking
Bak note-stativet
- s.3 Bergen årsberetning
- s.4 Oslo årsberetning
og annonser
- s.5 Vardø melding
ROCK ?
- s.6 Kristiansand m.m.
R o c k !!
Mandolin PP og FFF
- s.7 Stavanger melding
- s.8 Hvorfor spiller vi ?
Å lære fiolin
- s.9 Intervju med Solomon H.
Mandolin versus gitar
- s.10 Hva er musikk ?
- s.11 Musikk-uttrykket
Note-kjøp
Samfunnets penge-støtter
Mandolin versus fiolin
- s.12 Mandolin-historikk
Rene mandolin-orkestre ?

I visse tilfeller inngår vi samarbeid med både fiolin, fløyte, trekkspill, piano og kor (kvinnekor, mannskor, blanda kor)

Tar vi andre instrumenter med i mandolin-orkestrene, så er det rimelig at de vil være med i alle numrene, når de først er der.

Det beste er musikanter som spiller på flere strenger, som er "fler-språklige". Da kan flere bli med i orkestrene, og vi ødelegger ikke "den rene" mandolin-besetningen.

Det må ha noe å si for støtte fra S&M-rådet. De må vite hva slags orkester de har med å gjøre. Vi får neppe voksenopplærings-støtte til kam og kazoo.

S I S T E: Ka ser eg? SETTEREN (Ein hund? Eg e heilt forvirra.) SETTEREN har trykt adle parentesane. Det dreie seg om någon kommenterandes parentesar så

Jeg satte inn for at ikkje SETTEREN sko'sovna, någe han gjør heila tidå i seriøse tekstar. Ein fyr uden kultur.

Dette e' blitt et barneblad, ein russe-avis, i stedet for et høytideligt organ. Ha det !

N.M.O.F. - NYTT

årgang 10 - 1993

N.M.O.F.

NORSK MANDOLINORKESTER- FORBUND

Fosswickelsgt. 50a
5008 Bergen, Norway

Fra forbundsleder.

N.M.O.F. er tilsluttet Norsk Musikk-
råd (tidl. Norges Sang- og Musikk-
råd). Gjennom N.M. er vårt forbund fra 1993
godkjent som støtteberettiget voksen-
opplæringsorganisasjon.

Vi er også fra 1993 tilsluttet Norsk
Musikk- og Studieforbund.

Fra handlingsplan kan nevnes av frem-
tidige oppgaver for forbundet:

Utarbeiding av emneplaner for:
-nybegynnerkurs for mandolin/mandola
-mellomtrinnskurs på mandolin/mandola
-videregående kurs Mandolin/mandola
-opplæring i ensemblespill

Fra januar 1994 har vi fått et nytt
orkester - VARDØ MANDOLINORKESTER.
VELKOMMEN.

Ellers må nevnes at Trond Lossius,
Bergen har sagt seg villig å arbeide
med seminar hos våre medlemsorkestre.
Frakkagjerd Mandolinorkester har
allerede nyttet ham som instruktør
til et helgeseminar. "Gladmelding"
fra dirigent Egil H. Bjørlo med til-
bakemelding om at seminarert var meget
vellykket.

Forbundet har levet opp til formåls-
paragrafen:

"Forbundet må også arbeide med sikte
på å få kontakt og samarbeid med for-
bund og orkestre i Norden, Europa og
verden forøvrig".

I 1993 var forbundet representert ved
Kathleen Foote, Bergen ved 2 seminar i
USA, samt at hun var på ferietur til
Japan. I Japan hadde hun kontakt med
bl.a. Ken Tanioka, redaktør av Japan
Mandolin Union Review.

Konklusjonen må bli at selv om vårt
forbund bare har 8 orkestre på lands-
basis, har vi nå kontakter i flere
land. Våre orkestre anbefales å ta
kontakt med utenlandske orkestre
når det arrangeres utenlandsturer.

Den 30. september 1994 utløper min
tid som forbundsleder. Jeg vil takke
landsstyret, og de enkelte orkestre
med sine dirigenter for det arbeid
hver enkelt har gjort for fremme av
MANDOLINMUSIKKEN i Norge.

Jeg vil også takke Norsk Musikk-
råd for den støtte som vi har fått i
mange år, og som har gjort det
mulig for forbundet å drive på en
måte som nå gir synlige resultater.

Jeg ønsker vell møtt vår nye leder
i forbundet Trond Lossius fra og
med 1. oktober 1994.

Vennlig hilsen
Erling Nystad, Forbundsleder

From the Society Chairman:

The Norwegian Mandolin Orchestra
Society (N.M.O.F.) is affiliated to
the Norwegian Song and Music Coun-
cil, now called Norwegian Music
Council (N.M.). It is by this council
that our society is an approved
adult educational organization,
since 1993.

As of 1993 we are also affiliated
to the Norwegian Music Council Edu-
cation Federation.

Some of the prospective projects
of the Society can be sighted:

To develop plans for:
-beginners course for mandolin/mandola
-intermediate course for mandolin/mand
-advanced course for mandolin/mandola
-training in ensemble

As of January 1994 we have a new
orchestra - VARDØ MANDOLINORKESTER.
WELCOME.

It can be mentioned that Trond Lossius
Bergen, has agreed to give seminars
among our society orchestras. Frakka-
gjerd Mandolinorkester has already
made use of the instructor for a
weekend seminar. The good news from
conductor Egil H. Bjørlo is that the
seminar was very successful.

The Society has fulfilled one of its
terms of reference:

"The Society must aim to increase
its contact and collaboration with
societies and orchestras in Scand-
inavia, Europe, and the rest of the
world."

In 1993 Kathleen Foote, Bergen, repre-
sented the Society at two seminars in
the USA. She also, while on holiday in
Japan, met Ken Tanioka, editor of
Japan Mandolin Union Review.

The conclusion is that although our
Society is made up of 8 national
orchestras we have contacts in several
countries. It is recommended that con-
tact be taken when orchestras travel
to foreign countries.

On the 30 September 1994 my time as
chairman expires. I wish to thank the
National Board of Governors, each
orchestra with their conductors
for the work each has done to promote
MANDOLIN MUSIC in Norway.

I wish to also thank the Norwegian
Music Council for their support over
many years which has made it possible
for the Society to progress with visi-
ble results.

I wish to welcome our new chairman to
the Society. Trond Lossius will take
office from 1 October 1994.

With regards,
Erling Nystad, Society Chairman

Sids Musikkråd: Mari Jakobsen

Hilsen fra orkestrene

Bergen Mandolinorkester

Bergen Mandolinorkester har hatt sine ukentlige øvinger onsdager kl. 18.30 på Rudolf Steinerskolen, under ledelse av Anton Ekerhovd. Det er gjennomført 36 øvinger, 20 i vårsesongen og 16 i løpet av høsten. I tillegg har Trond Lossius hatt privattimer hos Anton Ekerhovd, og Elin og Kathleen har hatt privattimer hos Trond.

Grieg-jubileet var i fokus i 1993. Vi deltok på en konsert i Trollsalen sammen med Søreide Songlag og et damekor fra Skottland. Undertegnede tror vi gjorde en fin figur.

Andre aktiviteter som vil bli husket var utespillingen på "Madam Felle" under Cutty Shark-regattaen, hvor været gjorde sitt til at det var rene syden-stemningen.

Orkesteret har ellers spilt på gamle-/sykehjem, kjøpesentre og i pensjonistforeninger.

I tillegg til NMOFs stipend, har Bergen Mandolinorkester bidradd med å gi økonomisk støtte til Kathleen Foote, slik at hun kunne delta på mandolintreff i USA.

Orkesterets høstlige seminar ble avholdt helgen 15-17 oktober 1993. Med god deltakelse fra Frakkagjerd og Stavanger Mandolinorkester, ble seminaret inspirerende og givende.

Av andre ting kan nevnes:

- Anton Ekerhovd var med på åpningen av Festspillene.
- Trond Lossius var solist med Fana musikklag i Bergensiana 20.2.93.

Vi har fått mye nytt og spennende på repertoaret i det siste året. Nevnes kan blant annet de to spanske "Vive I'espagne", og "Accordeon Andalou", og Antons arrangement over Bergenssanger.

Vi må bare fortsette det fine arbeidet med utvidelse av repertoaret og høyning av det musikalske nivå hos den enkelte. Orkesteret har ting på gang når det gjelder utespilling. I tillegg kommer Anton Ekerhovd sine planer om flere kirkekonsserter.

Årsmøte er blitt avholdt, og styret fikk denne sammensetningen:

Formann	:	Bjørn Torsand
Sekretær	:	Trond Lossius
Kasserer	:	Kathleen Foote
Styremedlem	:	Elin Magnussen

Hilsen fra Bergen Mandolinorkester
Bjørn Torsand, Formann

=====		
Adresser:		
Vardø Mandolinforening		
Odd Eriksen Leder,	Rømoveien 5	9950 Vardø
Vardø Mandolinorkester		
Trygg Olsen, leder	Peder Holtsgt. 23	9950 Vardø
Bergen Mandolinorkester		
Bjørn Torsand, leder	Skrivergt. 45	5037 Solheimsviken
Frakkagjerd Mandolinorkester		
Tore Fransson, leder	Vågabøen	5540 Førdesfjorden
Stavanger Mandolinorkester		
Konrad Førland, leder	Karlminnegt. 46	4014 Stavanger
Hå Musikkskules Mandolinorkester		
Helge Gabrielsen, leder	Notlandsv. 9	4350 Nørbo
Grim Mandolinorkester		
Vibeke Lauritsen, leder	Breimyråsen 111	4628 Kristiansand S
Oslo Mandolinorkester		
Frank Pedersen, leder	Våkerøveien 120f	0383 Oslo

Oslo Mandolinorkester

Oslo Mandolinorkester sender inn sin årsberetning til NMOF-NYTT for året 1993.

Orkesteret har vært heldig og har fått 4 nye medlemmer. 2 stk. på mandolin og 2 stk. på gitar, og har pr. idag 18 aktive medlemmer.

Utespillinger har vi nesten satt ny rekord med 15 spillinger, slik at aktiviteten har vært meget stor.

Det er særlig en utespilling som var svært interessant. Grorud Arbeidskor i Oslo hadde 60 års jubileum, og i den anledning hadde Alf G. Strøm (æresmedlem i NMOF) laget et arrangement for 2 kor og mandolinorkester over 103 Davids-salme. Vi har også spilt på et stort varesenter. Dette gav orkesteret et større honorar enn vanlig. Dette til etterfølgelse (det gjør godt hos kassereren).

Oslo Mandolinorkester har hatt årsmøte, og følgende ble valgt i styret:

Formann	:	Frank Pedersen
Viseformann	:	Reidar Berntzen
Kasserer	:	Ragnar Narvestad
Sekretær	:	Gaar Hansen
Styremedlem	:	Øystein Vold

Hilsen fra Oslo Mandolinorkester
Frank Pedersen, Formann

Hå Skules Mandolinorkester

Me i Hå musikkskule sitt mandolinorkester er nok det yngste tilskottet på stammen. Me er 5 år i 1994. Det heile starta opp ved at eg, Helge Gabrielsen, tidligare medlem av Grim Mandolinorkester, starta med undervisning i mandolin-spel som valgfag i 5 klasse. Etter endt skuleår, så var det eindel som hadde lyst til å læra meir, og det vart då opptakten til orkesteret.

Me vart nokså snart innmelde i Hå musikkskule, rektoren der var svært positiv til dette nye undervisningstilbodet. Det betyr at eg som leiar får mi lønn ifrå musikkskulen, og at orkestermedlemma betaler avgift til musikkskulen.

Me er 11 medlemmar ifra 13 til 18 år.

Øvelser har me kvar onsdag ifrå 18.30 - 19.30.

Me speler mykje lokalt i kommunen, på 4 H fester, eldretreff, for kommunestyret, speideren, konfirmantfester m.m.

Ved siden av spelinga, så betyr det sosiale mykje for oss. Me bruker bevisst tid til sosiale samkome i heimane, og til turer. Me har vore så heldige å få til eit for oss veldig fint samarbeid med Grim mandolinorkester, og har vore saman med dei på tur til Paris i 1992, og me skal vera med dei til London i 1994.

Me håper på å kunne bli enda dyktigare og kanskje med tida nå opp til eit nivå som de andre har, men det sier seg sjølv at vi foreløpig er for nybegynnarar å rekne, men vent, me kjem etter...!!!

Hilsen Hå Skules Mandolinorkester
Helge Gabrielsen, dirigent/leiar

Stavanger Mandolinorkester

Sjuogførti år er ingen alder. Det er vårt orkester etterhvert blitt, idet det blei startet av endel kammerater allerede i 1947. I førti og femtiårene måtte medlemstallet begrenses til tjuefem stykker, det var nemlig hard konkurranse om å få bli med.

Et hopetall med godt betalte konserter hadde vi, til og med en del ganger på direkten i radio. Orkesteret blei delt i 1956: Stavanger Mandolinorkester og Tonica Mandolinorkester. Stavanger Mandolinorkester gikk etterhvert ut, og ikke lenge etter overtok Tonica navnet Stavanger Mandolinorkester.

Som andre orkestre sliter vi med rekruttering. Vi startet året med elleve trofaste medlemmer. Når så en 2.mandolin måtte ha permisjon fra høstsesongen, så er vi idag kun ti medlemmer. Men vi hygger oss sammen med mandolinmusikken. Vi har øvelse hver torsdag fra kl. 19.00 til kl. 22.00. En halv time pause med kaffe/radle/røyk. Øvingslokalet er gratis, ypperlig.

Besetningen er for tiden tre på 1.mandolin, pluss vår utmerkede spillende dirigent Håland. Han er 88 år gammel!, to på 2. mandolin, to på mandola, hvorav den ene til tider tar seg av både mandolincello og kontrabass, og så har vi to på gitar.

Når det gjelder medlemmer har vi ønsket orkestermedlemmer fra Frakkagjerd og Grim hvis/når de evntuelt flytter til Stavanger.

Vi ser meget positivt på ordningen med voksenopplæring (VO) i musikk i samordning med Norsk Musikkråd. Idag har vi både gratis lokale og gratis dirigent, slik at når den tid kommer at vi må finne oss ny dirigent vil det bli behov for økonomisk støtte. Kommunale midler har vi ikke fått.

Stavanger Mandolinorkester har hatt ett medlem på seminar i Bergen i høst. Han var svært godt fornøyd med seminaret og kan anbefale dette til andre. På seminaret fikk han noen noter av Trond Lossius (Bergen) og vi har vært i kontakt igjen med Lossius for at han skal skaffe flere nye musikkstykker fra katalogen "Mandolin Music in America".

I 1993 startet vårsesongen 7 januar og avsluttet 20 april. Høstsesongen startet igjen 2.sept. og den siste øvelsen før jul var 2.desember. Det blei ialt 27 øvelser. Fem utespillinger har vi hatt iløpe av året, da helst på eldresentre. Det er en glede å spille for de eldre, de viser en rørende begeistring for vår musikk. Det mest interessante var da vi spilte på en barneskole for elever og foreldre. Det var en nyssgjerrighet blandt barna, dette var noe helt nytt for dem. Det så ut som alle likte mandolinmusikken vår. Tidligere i år har vi hatt et nært samarbeid med et mannskor.

Styret:

Formann	:	Konrad Førland
Kasserer	:	Rolf Corneliussen
Sekretær	..	Kjell Sagvåg
Noteforvalter	:	Anders Odgård

Hilsen Stavanger Mandolinorkester
Konrad Førland, Formann

Frakkagjerd Mandolinorkester

Frakkagjerd Mandolinorkester har også i år hatt et travelt år bak seg. Vårt program har vært:

- 30-31 januar: Seminar på Tysvær våg skule
- 7 februar: Ekstraøving i Kulturhuset
- 11 " : Generalprøve i Kulturhuset
- 12 " : Hadde konsert ved åpningen av Kulturhuset
- 22 " : Siste øving på Frakkagjerd etter 18 år.
- 8 mars : Øvelse på Kulturhuset
- 13 mars : Mandolinorkesteret arrangerte ettermiddagskos for pensjonister på Tysvær våg.
- 26-28 mars: Den årlige turen til Kristiansand (Grim), hvor vi også skulle ha kosert på lørdagsettermiddagen.
- 15 mai : Spilling på Tysvær sjukeheim
- 24-31 juni: Tur til Danmark og Tyskland. Vi hadde konsert i Hamburg, Schleswig og Aalborg.
- 15-17 okt: Noen orkestermedlemmer til seminar i Bergen.
- 27 nov. : Spilling på julemesse Førland.
- 6 des. : Juleavslutning for mandolinorkesteret, Tysvær våg skule.
- 9 des. : Spilling på Revmatismesjukehusets personaljulefest, Kvala.
- 11 des. : Spilling på Tysvær sjukeheim.

Vi skifter navn på orkesteret 13.3.94, og heter da

TYSVÆR MANDOLINORKESTER

Hilsen fra Frakkagjerd Mandolinorkester
Heidi Iren Iversen, sekretær

Vardø Mandolinorkester

Vardø Mandolinorkester er en videreføring av Vardø Mandolinforening. Da de fleste medlemmene av Vardø Mandolinforening vil trappe noe ned på sin aktive virksomhet pga. høy alder, overlater de roret til yngre krefter. Mandolinorkesteret vil ta i bruk det opprinnelige navn fra det første orkesteret som ble stiftet i 1920, og vil for ettertiden hete Vardø Mandolinorkester. Ett av medlemmene fra den gamle forening fortsetter i det nye orkesteret.

Det er søkt økonomisk støtte fra Kulturretaten i Vardø kommune, da vi økonomisk står på bar bakke. vi har øvinger i Musikkskolens lokaler en gang i uken. Vardø Mandolinorkester består nå av ca. 10 personer, men vi vil arbeide for nyrekruttering.

Vår første fremføring hadde vi andre juledag under Vardø Bymusikk's konsert, hvor tre nummer ble fremført av oss. Dette ble meget godt mottatt.

Vardø Mandolinorkester består av følgende i styret:

Formann	: Trygg Olsen
Kasserer	: Willy Wilhelmsen sen.
Matr.forv. musikalsk	
leder	: Alstein Antonsen
Sekretær	: Valter Eriksen

Hilsen fra Vardø Mandolinorkester
Valter Eriksen, sekretær

Grim Mandolinorkester

1993 er lagt bak oss, og for å oppsummere hva Grim Mandolinorkester har gjort i året som nå er gptt, kan vi nevne følgende:

I februar reiste noen av medlemmene til Danmark. Det var bare en sosial tur, og vi hadde ikke mandolinene med oss.

Siste helga i mars hadde vi besøk av Frakkagjerd Mandolinorkester og Hå Skules Mandolinorkester. Frakkagjerd ble som alltid innkvartert privat, og Hå Skules Mandolinorkester overnattet på Grim Skole. Vi hadde konsert i aulaen på skolen på lørdag ettermiddag og en meget vellykket fest på kvelden. Vi har god kontakt med disse to orkestrene, og det er alltid morro å treffe de.

Styret frem til oktober 1993:

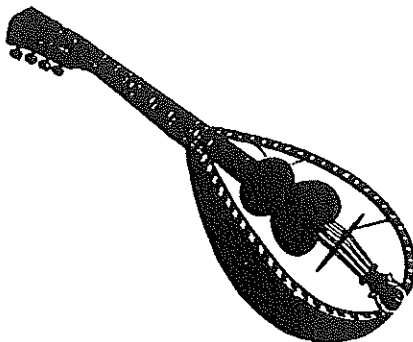
Formann	:	Vibeke Lauritsen
Nestformann	:	Randi Rodt
Kasserer	:	Ingvald Jessen
Sekretær	:	Hilde Erlandsen
Arkivar	:	Øystein Ellefsen
Styremedlemmer	:	Wenche Eikås Karlsen og Kirsten Hannaas
Varamedlem	:	Esben Blomberg

Vi stilte med 3 representanter til landsmøte for NMOF i Oslo. Trond Jensen og Vibeke Lauritsen var utsendinger og Hilde Erlandsen var observatør.

Siste søndag i advent arrangerte vi julekonsert i Grim Kirke. Vi inviterte Grim skolemusikkorps. Denne konserten har vi hatt nå i mange år rundt juletider. Ellers har vi hatt konserter rundt om i distriktet, bl.a. på Kongsgårdheimen og Elvegata Aldershjem.

Når det gjelder tallet på medlemmer, har vi fått ca. 10 stykker som har vært med fra tidligere år, slik at medlemstallet 30 stykker nå.

Hilsen Grim Mandolinorkester
Vibeke Lauritsen, formann

Innledning.

klipp - klipp

nyheter - nyheter

Styret har gleden av å legge frem en fyldig beretning for toårsperioden siden forrige landsmøte. NMOF har i inneværende periode utviklet "Rammeplan for opplæring og studietiltak". Rammeplanen er blitt godkjent av Norges Sang- og Musikkråd (NSMR), og NMOF er også blitt godkjent som støtteberettiget voksenopplæringsorganisasjon og som medlem av NSMRs nyopprettede studieforbund.

Landsstevnet i Kristiansand 12-13/10 1991, det første i sitt slag, var også en viktig begivenhet for NMOF. For øvrig har det vært arbeidet med noteutveksling mellom medlemsorkestrene, et arbeid som vi håper vi vil begynne å se fruktene av i tiden fremover.

Norsk Mandolinorkesterforbund har ved utgangen av perioden syv medlemsorkestre: Ungdomsorkestrene Grim Mandolinorkester, Hå Musikkskules Mandolinorkester og Frakkagjerd Mandolinorkester, og voksenorkestrene Oslo Mandolinorkester, Stavanger Mandolinorkester, Bergen Mandolinorkester og Vardø Mandolinforening. NMOF har et æresmedlem: Alf G. Strøm. NMOF er ved utgangen av perioden medlem av NSMR og NSMRs studieforbund. NMOF ved sekretær Trond Lossius er også medlem av Classical Mandolin Society of America.

Utarbeiding av rammeplan og medlemskap i NSMRs studieforbund.

Stortinget vedtok 03.10.91 endringer i "Lov om voksenopplæring". Norsk Sang- og Musikkråd (NSMR) har som en følge av dette vært igjennom en omstrukturingsfase som bl.a. innebærer at voksenopplæringsaktivitetene skilles ut og organiseres gjennom NSMRs nystartede studieforbund. For å sikre medlemsorkestrene rettigheter til støtte til voksenopplæringstiltak har NMOF valgt å engasjere seg sterkt i denne saken. Trond Lossius utarbeidet februar 1993 "Rammeplan for opplæring og studiearbeid med veiledende emneplaner" for NMOF. NMOF fikk kr. 5000,- i støtte fra NSMR til dette arbeidet. Beløpet er i sin helhet gått til å dekke lønnsutgifter (inkludert arbeidsgiveravgift og skatt) for T. Lossius. Rammeplanen er godkjent av NSMRs faglige utvalg juni 1993. NMOF er også etter søknad opptatt som medlem av NSMRs studieforbund.

Dette arbeidet innebærer at alle medlemsorkestrene nå har rett på VO-midler til dertil egnede tiltak. Umiddelbart etter at godkjenning var gitt, ble informasjonsskriv sendt medlemsorkestrene med orientering om vilkår, søknadsprosedyre o.l. NMOF håpet gjennom dette at orkestrene skulle kunne dra nytte av ordningen allerede fra høsten 1993. I forbindelse med landsmøtet i Oslo 30/10 1993 vil det bli gitt en grundig orientering om ordningen. Man vil da bl.a. ta for seg situasjonen i hvert enkelt av orkestrene for å se på hvorvidt de kan benytte seg av VO-midler. Det er sannsynlig at dette arbeidet kan bety et verdifullt økonomisk tilskudd for de aller fleste av orkestrene.

Som en fortsettelse av arbeidet med rammeplanen, vil det i kommende periode bli utarbeidet emneplaner. Det er søkt om tilskudd fra NSMR til dette arbeidet. NMOF håper også ved hjelp av rammeplanen lettere å kunne få innpass i kommunale musikkskoler o.l. slik at man kan få i stand et systematisk rekrutteringsarbeide. Problemstillingene som er nevnt i rammeplanen vil på de fleste områder være utgangspunktet for styrets arbeide i kommende periode.

Avslutning.

De fleste av tiltakene som er satt i gang i løpet av perioden, vil trenge videre oppfølging i de kommende år. Styret håper at de ved sitt arbeide i inneværende periode har lagt kimen til et mer aktivt og fremadrettet NMOF, og at de visjoner man har litt etter litt kan realiseres. Mandolinen er lite utbredt i Norge, og dersom man ønsker å gjøre instrumentet mer kjent samt heve nivået i de orkestre som finnes, vil det være et stort og møysommelig arbeide. Men med den godvilje vi føler vi nå har fra NSMR, og med de kreftene vi rår over på instruktørsiden pr. i dag er det rette tiden for å gjøre et fremstøt for å sikre mandolinens fremtid i Norge.

I år ble landsmøte i N.M.O.F. avholdt i Oslo 30-31 oktober 1993. Hvor nesten alle orkestrene var representert med 2 medlemmer. Hå Musikkskoles Mandolinorkester og Vardø Mandolinorkester var ikke representert.

De viktigste sakene på landsmøte var å behandle:

- Godkjenning av N.M.O.F. handlingsplan: 1993 - 1995.
- Godkjenning av regnskap for 1991 og 1992.
- Budsjett for 2 års periode.
- Behandling/godkjenning av forslag til vedtektsendringer.
- Godkjenning av beretning for 2 års perioden 11/10-91 - 30/10-93.

Handlingsplan:

Forbundet skal ha oppfølging av Hå Musikkskoles Mandolinorkester. Dette orkesteret er nytt (opptatt som medlem i 1991). Det vil bli arbeidet med noteutveksling og utveksling av lærebøker for mandolin o.l.

Forbundet vil også se nærmere på den kommunale musikkskole i de byer som er ønskelig med muligheter for mandolin aktivitet. N.M.O.F. vil prøve å følge opp dette så langt som mulig, også økonomisk om nødvendig.

Holde den gode kontakten med orkestrene innenlands som utenlands. Da N.M.O.F. er godkjent som støtteberettiget Voksenopplærings Organisasjon (VO), vil styret komme i kontakt med Oslo Balalaika-orkester eller andre orkestre som har en slik tilknytning til dennes musikk.

Regnskapet for 1991/92 ble godkjent uten bemerkninger.

Budsjett for 1994/95 ble godkjent uten bemerkninger.

Beretningen for perioden 11/10-91 - 30/10-93 ble godkjent uten bemerkninger.

VALG:

Det nye landsstyret i Norsk Mandolin Orkester Forbund er:

Leder	:	Trond Lossius	(Bergen)
Nestleder	:	Trond Jensen	(Grim)
Kasserer	:	Anders Odgård	(Stavanger)
Sekretær	:	Kathleen Foote	(Bergen)
1.varamedlem	:	Paul Hillestad	(Oslo)
2.varamedlem	:	Mona E.A. Ervesvåg	(Frakkagjerd)

NMOF-NYTT 1993 er utarbeidet av:
Grim Mandolinorkester, Kristiansand
Øystein Ellefsen, redaktør
Trond Jensen, opplegg

N.M.O.F.

NORSK MANDOLINORKESTER
FORBUND

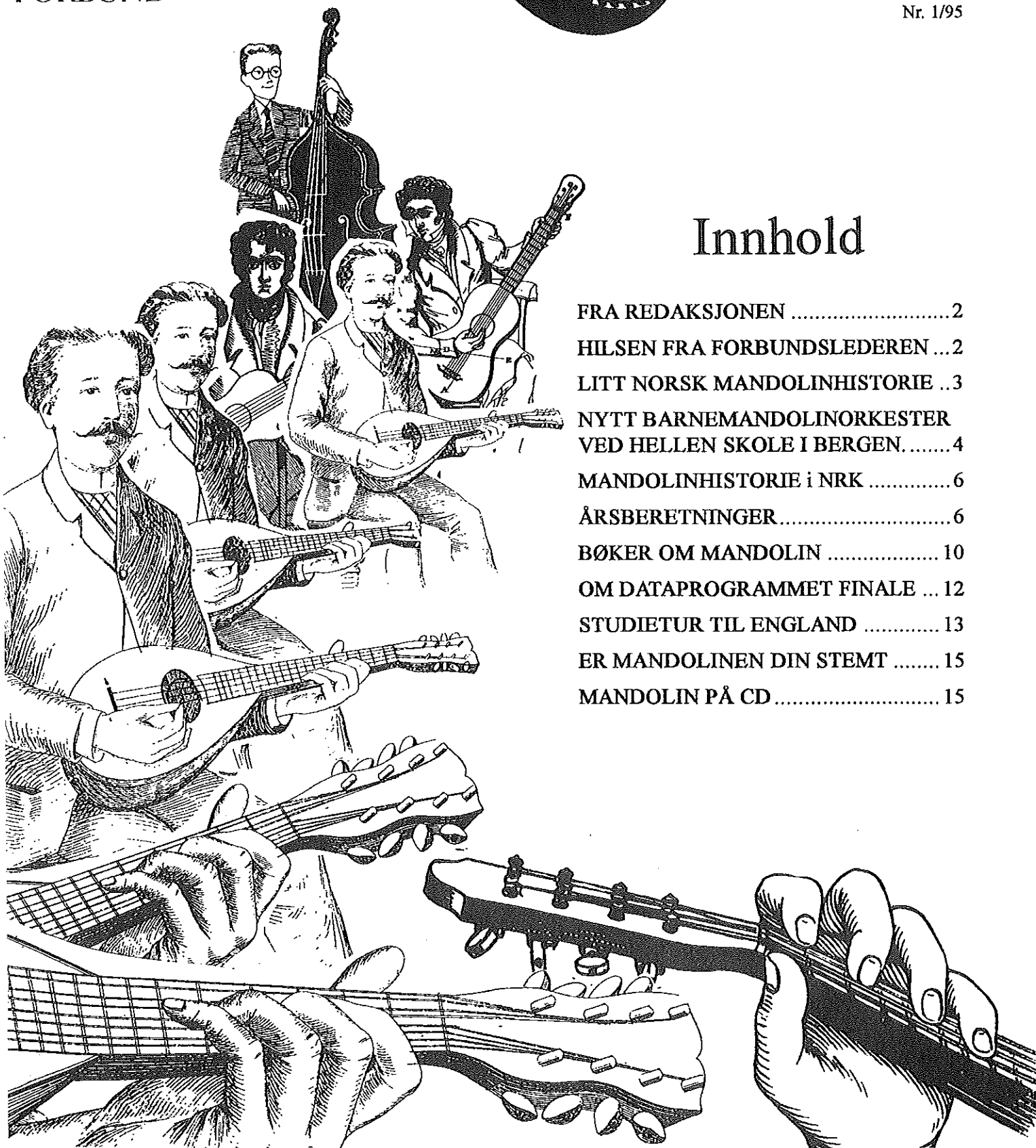
NYTT

ÅRGANG 10

Nr. 1/95

Innhold

FRA REDAKSJONEN	2
HILSEN FRA FORBUNDSLEDEREN ...	2
LITT NORSK MANDOLINHISTORIE ..	3
NYTT BARNEMANDOLINORKESTER VED HELLEN SKOLE I BERGEN.	4
MANDOLINHISTORIE i NRK	6
ÅRSBERETNINGER	6
BØKER OM MANDOLIN	10
OM DATAPROGRAMMET FINALE ...	12
STUDIETUR TIL ENGLAND	13
ER MANDOLINEN DIN STEMTE	15
MANDOLIN PÅ CD	15

FRA REDAKSJONEN

Endelig ligger årets nummer av NMOF-nytt klart, og redaksjonen håper lesernes bifall vil stå i forhold til det lettelsens sukk vi nå trekker. Vi takker for alle innkomne bidrag, og oppfordrer til at flere skriver kort eller langt for å gjøre framtidlige utgaver mer varierte og allsidige. NMOF-nytt er Norges eneste forum for mandolinistoff, og det forplikter oss alle til å samle og bringe videre de bitene av norsk mandolinhistorie vi kommer over (stykket om Hellen skole er et fint eksempel), og å dokumentere det vi er med på nå på best mulig måte.

Årets avis inneholder foruten de tradisjonelle årsberetningene, blant annet omtaler av bøker og CD'er. Omfanget skyldes at en viss oppdatering var nødvendig.

Oslo Mandolinorkester er ansvarlig for årets utgivelse, og redaksjonskomite har vært Paul Hillestad, Bjørn Holmgren og Reidar Edvardsen. Bjarte Søbstad har dessuten gjort en betydelig innsats for å få all tekst inn på data, og hjulpet til med layout.

Reidar Edvardsen

HILSEN FRA FORBUNDSLEDEREN

Hei alle sammen!

Så er et nytt år allerede godt i gang, og med det er det tid for et nytt nummer av NMOF-nytt. Siden sist har undertegnede overtatt som forbundsleder etter Erling Nystad som gikk av i oktober 1994. Erling Nystad har lagt ned et stort arbeide for NMOF gjennom mange år som forbundsleder, og jeg vil gjerne benytte anledningen til å takke ham for innsatsen!

De siste årene har det vært lagt ned et stort arbeide overfor Norsk Musikkråd (NMR) for å bli godkjent som støtteberettiget voksenopplæringsorganisasjon. I 1993 ble det utarbeidet en rammeplan for opplæring og studievirksomhet i NMOF. Siste år ble dette arbeidet fullført i det diverse emneplaner for opplæringsvirksomhet er blitt utarbeidet og godkjente av NMR. Disse er ennå ikke trykket opp, det venter vi med til høsten 1995 i håp om at NMR skal dekke trykkeutgiftene for oss. De vil så bli lagt frem for neste landsmøte som avholdes i Bergen oktober 1995. Også på andre måter har vi profilert oss sterkere overfor NMR. NMR avholder hvert år to ledermøter hvor lederne for de forskjellige medlemsorganisasjonene deltar.

Dette møtet fungerer som et rådgivende organ for NMR. Det er ikke alltid så mange saker som har betydning for NMOF, men vi har likevel valgt å være representert på møtene det siste året. Det viser seg at den kan ha verdi for oss å «vise ansikt» i disse sammenhengene. For noen år siden fikk NMOF et årlig driftstilskudd på ca. 15000 kr. I 1994 var tilskuddet på over 35000 kr. Likevel er vi fremdeles små i forhold til de andre organisasjonene. Den nest minste medlemsorganisasjonen i NMR får mer enn dobbelt så mye penger som oss. Så vi håper på å få økt tilskuddene også i de kommende år.

En annen bieffekt av det økte samarbeidet med NMR er en hyggelig telefon jeg nylig fikk fra lederen av NMR Hedemark. Han ønsket å få startet opp mandolinorkestervirksomhet i Hamar-distriktet. Denne saken har jeg også diskutert med Reidar Edvardsen, dirigent for Oslo Mandolinorkester. Hva vi skal gjøre er ikke bestemt ennå, men vi kommer til å arbeide videre med saken. Reidar Edvardsen har forøvrig vært på en spennende studietur til England høsten 1994. Der traff han bl.a. Paul Sparks som er en av verdens fremste kjennere av mandolinens tidlige historie. Du kan lese mer om denne turen annet sted i NMOF-nytt. Turen var støttet av NMOF.

NMOF begynner etter hvert å få et ganske omfattende kontaktnett. Vi har kontakter i Sverige, Danmark, Tyskland, Frankrike, England, Bulgaria, USA, Canada og Japan. I tillegg arbeides det nå med å etablere kontakter i Hellas og Italia. Også Spania står på ønskelisten. NMOF abonnerer på tidsskrift fra Frankrike og USA. I tillegg kommer vi til å tegne abonnement og medlemskap i Sverige, Danmark, Tyskland og Italia. Vi mottar også årlig tidsskrift fra Japan. Dette vil gi oss stadig bedre oversikt over instrumentforhandlere og reperatører. Bl.a. Grim Mandolinorkester har hatt ønske om hjelp til dette. Vi har også mottatt katalog med prøver fra en av plektre, strenger og annet tilbehør i Norge. Hvordan det er i andre deler av landet vet jeg ikke, men i Bergen synes jeg ikke at musikkforhandlerne gir tilstrekkelig service når det gjelder plektre, strenger o.l. I løpet av våren vil vi prøve å få samlet alle disse informasjonene i en oversikt som så kan bli til hjelp for alle orkestrene.

NMOF har også tatt inn en del noter fra USA på vegne av Stavanger Mandolinorkester. Dette er

skjedd etter at en stor katalog over mandolinnoter ble sendt til samtlige orkestre for vel et år siden. NMOF vil gjerne hjelpe andre orkestre på samme måte. I fremtiden kan det kanskje bli en målsetting for NMOF å selv fungere som forlegger av mandolinorkestrer slik at det blir lettere for orkestrene å skaffe nytt materiale og slik at de arrangementene som blir laget rundt om i orkestrene også kan komme andre orkestre til gode?

NMOF har også gitt økonomisk tilskudd til oppstart av et nytt barnemandolinorkester ved Hellen Skole i Bergen. Mer om dette kan du lese om et annet sted i avisen. NMOF har også gitt støtte til avvikling av helgeseminar i tidligere Frakkagjer Mandolinorkester (som nå er omdøpt til Tysvær Mandolinorkester) januar 1994. Der deltok bl.a. undertegnede som gjesteinstruktør. Det samme har jeg gjort januar 1995 i Frakkagjerd. Søknad om støtte til dette fra forbundet er sendt, men den er ikke behandlet i skrivende stund. Trolig blir den innvilget. Egil H. Bjørnlø foreslår også som et fast prinsipp at NMOF skal dekke utgifter til forbundsinstruktøren (dvs. undertegnede) når han brukes som seminarinstruktør i andre orkestre. Det synes jeg er en svært god ide som vil kunne oppmuntre orkestrene til en gang i blandt å hente inn ekstra inspirasjon og hjelp utenfra. Forøvrig ser det ut til at Tysvær, Grim og Hå Mandolinorkestre møtes i Tysvær i slutten av mars. I så fall håper jeg å kunne være tilstede slik at jeg kan få blitt bedre kjent også med de andre orkestrene.

NMOF fylte 15 år i 1994, et jubileum som ikke er blitt markert i noen særlig grad. Likevel har styret bedt Erling Nystad om å forfatte en kort historikk fra stiftelsen og frem til 1994. Den vil bli lagt frem på landsmøtet i Bergen oktober 1995. I 1995 fyller for øvrig Bergen Mandolinorkester 25 år, Oslo Mandolinorkester 35 år og Hellen Skoles Orkester som det nye mandolinorkesteret blir en del av, 40 år. NMOF vil benytte anledningen til å gratulere og ønske lykke til med jubileene!

Til slutt vil jeg på vegne av styret takke Oslo Mandolinorkester for at de har tatt på seg arbeidet med å låge denne utgaven av NMOF-nytt.

Vennlig mandolinhilsen

Trond Lossius

forbundsleder

LITT NORSK MANDOLINHISTORIE

Foreløpig finnes ingen forsøk på samlet framstilling av mandolinens historie hverken før eller etter NMFO, men tar vi vare på de bitene vi finner kan årgangene av NMOF-nytt bli til en viktig kilde når historien engang skal skrives.

Følgende fant jeg i boka Rjukan bind I av Helge Dahl.

Maurice André
Sommerfelt

— Maanaveien 1 —

**Informationer i mandolin,
mandola, luth & gitar.**

Fra en annonse i Maana 1917.

"Sommerfelt var ekspert på mandolin og holdt konserter både i Kristiania, Göteborg og København, men han spilte også andre instrumenter som banjo og xylofon. Han stiftet et jazzorkester og optrådte med det både på kinoen og ved forskjellige tilstelninger. Stedet mistet denne allsidige musikkbegavelse og populære mann i 1923 da han utvandret til Amerika. Der gjorde han det bra som musiker, og mange år senere gjestet han Rjukan med et amerikansk kor."

Reidar Edvardsen

NYTT BARNEMANDOLINORKESTER VED HELLEN SKOLE I BERGEN.

av Trond Lossius

I sine unge år vanket min mor ofte på møter i Frelsesarmeen i Bergen. Den gangen hadde de eget «strængeorkester» med mandoliner og gitarer, som ble brukt til å akkompagnere sangene deres. Min mor ble begeistret for dette instrumentet, og ønsket å lære å spille selv. Så min far kjøpte både mandolin og S. Westbyes lærebok til henne. Spilling ble det likevel så som så med, og mandolinen endte opp på veggen hjemme. På kassen hadde den bilde av en vindmølle med innlagt perlemor, og som liten var jeg veldig fasinert av dette vakre instrumentet med det rare og eksotiske navnet. Men spille på det fikk jeg ikke lov til, det måtte vente til jeg begynte på skolen. Omsider ble jeg gammel nok, og jeg tror jeg begynte samme uke som jeg begynte på skolen. Noter lærte jeg å lese før jeg lærte bokstaver, og jeg kan ennå huske at jeg lovte meg selv på vei til skolen at når jeg kom

hjem skulle jeg være flink og øve tre ganger på C-durskala. Jeg var nemlig så heldig å bo i nærheten av Hellen Skole, en av få skoler i Bergen som hadde eget mandolinorkester. I tillegg til musikkorpsset fantes nemlig også Hellen Skoles Orkester. I orkesterets regi ble det tilbudt opplæring på så forskjellige instrumenter som fiolin, bratsj, cello, klarinett, trekkspill, fløyte, gitar og mandolin. Det var svært sjelden at alle instrumentene ble satt sammen til et orkester, som regel var det delt i et strykeorkester utbygd med klarinetter og fløyte og et strengeorkester med mandolin, mandola og gitar. Hva trekkspillerne gjorde husker jeg ikke.

Jeg var med i orkesteret i ca. ni år, og fikk et kvarter privat-undervisning pr. uke i tillegg til orkesterprøvene. Den siste tiden fungerte jeg selv som instruktør for nybegynnerne. Da jeg startet var mandolinorkesteret stort. Det ble dirigert av en eldre dame som spilte gitar, trampet takten, sang med mandolinene og var i godt humør. Navnet hennes husker jeg desverre ikke lenger. Pga. sviktende helse måtte hun trekke seg, og det ble etterpå vanskelig å få skikkelige instruktører til mandolinvirksomheten. Noen år senere ble det hentet inn instruktører fra Bergen Mandolinorkester, noe som førte til bedringer i nivået. Men gjennomtrekken av instruktører var stor, og rekrutteringen var liten, så litt etter litt var vi bare 6 som spilte mandolin, så 4, og til slutt var det bare meg igjen. En viktig grunn til nedgangen tror jeg også var at styret for orkesteret etter hvert ble helt dominert av foreldre til barn som spilte fiolin, og i deres øyne var mandolinen helt uten verdi som musikkinstrument. Til og med klarinetten og fløyten hadde problemer med å få godkjent status! Mandolinen ble stuet vekk på toppen av skapet, og ble først plukket ned igjen da jeg flyttet hjemmenfra i studietiden, og ble med i Bergen Mandolinorkester.

Etter hvert som jeg har fått utviklet meg videre ved å få undervisning av Anton Ekerhovd, har jeg hatt lyst til selv å starte opp et barneorkester for å kunne bringe instrumentet videre til neste generasjon. Det har da fallt naturlig å satse på å starte opp igjen mandolinorkesteret ved Hellen Skole. Slik jeg har sett det må flere brikker falle på plass når et nytt orkester skal etableres:

- 1) Man må ha en egnet instruktør
- 2) det trengs instrumenter
- 3) man trenger en startkapital for å kunne dekke utgifter i inn-kjøringsfasen
- 4) det er nødvendig med kontakter i lokalmiljøet hvor man starter opp
- 5) det må være noen som er interesserte i å bli med.

Det første punktet var greit. Hellen Skole ligger ikke alt for langt fra sentrum, og det går derfor greit å dra dit uten å bruke for mye tid på selve reisen. I tillegg regnet jeg med at det la en del instrumenter i skuffer og skap fra den tiden mandolin-orkesteret hadde eksistert. Det viste seg også at strykeorkester-delen av Hellen Skoles Orkester fremdeles eksisterte, nå under navnet Hellen og Li Skoles Strykeorkester. Jeg fikk kontakt med formannen for orkesteret som viste seg å være svært interessert og hjelpsom. Det har vært en veldig god og nødvendig hjelp. Sammen gikk vi gjennom orkesterets skap, og fant seks mandoliner og omtrent ti gitarer. De fleste gitarene var i svært god stand. De var stort sett i redusert størrelse slik at de er velegnet for barn. Mandolinene var derimot nokså slitte, med sprekker, feil i stemmekanismen, slitt lakking og andre skader. Heldigvis fikk vi et godt tips fra Frank Pedersen i Oslo om en pensjonert maskinist i Bergen som reparerte instrumenter i tillegg til å bygge mandoliner, feler og hardingfeler. Han gjorde en god jobb med instrumentene på kort tid og var i tillegg svært rimelig i pris. De styggeste av instrumentene ble omlakkert, dels for det det var nødvendig men også fordi jeg tenkte at det ville være mer attraktivt å spille dem hvis de så pen ut. Med skifte av strenger og alle reperasjoner og skifte av deler kom prisen på vel 2000 kr. Søknad om støtte til orkesteret ble sendt NMOF og vi fikk innvilget en støtte på kr. 6000,-. For å reklamere for instrumentet og å fortelle om det nye orkesteret vi planla å starte besøkte jeg sammen med Anne Linda Løhre, «formannen» for strykeorkesteret, skolefritidsordningen. Jeg fortalte om planene og spilte for dem. Tydeligvis må de ha blitt litt nygjerrige, for da vi sendte ut orientering og påmeldingsslipp til elevene fikk vi hele 21 svar tilbake! Tre av dem trakk seg siden slik at vi satt igjen med 18 som ønsket å starte. De påmeldte var i alderen fra 1. til 4. klasse.

Seks av dem ble satt opp på gitar. De fikk litt un-

dervisning før jul av en lærer ved skolen, men starter i skrivende stund opp for alvor. Som instruktør for dem har jeg fått en medstudent fra konservatoriet. Selv startet jeg opp med 8 elever på mandolin. De siste fire måtte vente på at vi skulle få skaffe flere instrumenter. Heldigvis har vi fått god hjelp av alle i Bergen Mandolin-orkester til dette. De har støvsug loft og hytter på jakt etter instrumenter som kunne lånes ut, og vi har derfor fått to ekstra mandoliner og to mandolaer til låns. Ikke minst mandolaene er en kjærkommen tilvekst etter hvert som orkesterprøver kommer i gang. Samtidig har ytterligere tre elever ønsket å bli med, så det mangler fremdeles instrumenter til alle. Vi håper på å få lånt ut noen instrumenter fra Grim Mandolinorkester, men dette er ikke avklart ennå.

I løpet av våren skal vi så vidt få kommet i gang med orkesterprøver. I tillegg vil det bli viktig å få etablert et foreldrestyre for mandolinorkesteret. Erfaringene fra den gang jeg var liten sier meg at det er viktig at vi snarest mulig blir etablert med eget styre og egen økonomi. Vi ønsker ikke å tære på økonomien til strykeorkesteret, men vil heller ikke bli en slags reserve-inntektskilde for dem. Det gjelder derfor bl.a. å få en avklaring på eierforhold til instrumentene. På bakgrunn av orkesterets historie vil jeg argumentere sterkt for at instrumentene bør overføres vederlagsfritt til oss.

Det er sendt søknad til Bergen Kommunale Musikk-skole om å bli ført inn i deres virksomhet. På den måten vil elevene kunne få gruppeundervisningen (to og to får en halv time uken) som elever ved Bergen Kommunale Musikk-skole. Når orkesterprøvene starter opp vil orkesteret formelt kunne kjøpe instruktørtimer fra Bergen Kommunale Musikk-skole. Det vil gi orkesteret noe økonomisk støtte, en del avlastning i styrearbeide, og oss instruktører mer ordnede lønns- og ansettelsesforhold. Søknaden er ikke behandlet ennå.

Jeg håper at disse forholdene kan komme i orden i løpet av vår-semesteret 1995 slik at vi har et fungerende styre før sommerferien. Når disse tingene er ordnet vil vi så be om å få utbetalt den støtten vi er tildelt fra NMOF og søke om medlemsskap i NMOF slik at søknaden kan behandles under neste landsmøte.

Oslo Plektralorkester. (Klokke 19.35)

MANDOLINHISTORIE i NRK

For noen tiår siden var mandolinen, som kjent, både mer utbredt og framme i rampelyset enn i dag, og man kunne i perioder hyppig høre f.eks. Oslo Plektralorkester og det gamle Oslo Mandolinorkester i Radioens programmer med lettere musikk. Vel vitende om at programmene lenge gikk «rett på lufta» for deretter å være historie, og at man til for få år siden i stor utstrekning slettet sendte opptak, var det med spenning jeg oppsøkte NRK's lyd-arkiv. Dette er hva jeg fant:

Et opptak med Oslo plektralorkester, og et med brasilianeren Jacob Thomas. Oslo Plektralorkester spiller «Mandolinserenade» av Chaplin sammen med Kringkastingorkesteret og Øyvind Bergh (ca. 5 minutter fra 1957). Jacob Thomas spiller «Chacarera» som går litt over stokk og stein med pianisten Johan Øyan på slep (fra 1957). Arkivet har for øvrig et opptak med mandolaika-orkester fra Hegdehougen skole i Oslo. (8 nummer fra 1958) Mandolaika er som sikkert mange husker, en kryssning av mandolin og balalaika som norske skolebarn laget på sløyden.

Til slutt et forslag. Sitter noen på private opptak av mandolinmusikk (fra radio eller live) hadde det vært bra å sikre dette for ettertiden f. eks. ved at forbudet opprettet et arkiv for slikt?

Reidar Edvardsen

ÅRSBERETNINGER

OSLO MANDOLINORKESTER (Forkortet O.M.O.)

Mandolinen er et gammelt og ærverdig instrument, som også har kommet til vårt land gjennom tidene. Instrumentet har vært i bruk lenge med vekslende hell. Etter som tiden har gått, er det blitt brukt i orkestresammenheng, sammen med mandola, gitar, kontrabass, og av og til piano. Vi vet at i det store utland er mandolinen brukt som solo-instrument.

I O.M.O. er det et usedvanlig godt samhold, og meget bra frammøte på øvelsene. Dette skyldes ikke minst vår særdeles dyktige dirigent, Reidar Edvardsen. Jeg tror at orkesterets medlemmer mener at musikk ikke bare er musikk, men en livsform som varer livet ut.

Året som har gått har vært et fruktbart år, med en god del utespill, det er jo dette som engasjerer oss alle. Det har ikke manglet lovord for vårt spill. Utekonserter er viktig for oss, og mulig også for publikum som vi håper setter pris på denne form for utøvelse.

O.M.O. er det eneste mandolinorkester i Oslo, gjelder forøvrig hele Østlandet, som er i drift. Det forplikter mener vi. Rekrutteringen er bra, tatt i betraktning av at vi er avhengige av notekyndige medlemmer. Reportoaret er vekslende, med litt klassisk til mer populære ting.

Det kan nevnes at verden mest kjente sangere, i sitt juleprogram i 1994, hadde en del av de samme stykker som O.M.O. spiller. Sikkert en tilfeldighet, men gøy.

Dette er noen betraktninger fra året som har gått. Det er med vemod at vi gjør kjent at to av våre gamle medlemmer har gått bort; Ragnar Narvestad og Tor Strande. Vi lyser fred over deres minne, og tenker på dem som sitter igjen.

O.M.O. har hatt 10 konserter i 1994. Avslutningen av spilleåret 1994 foregikk på Ekeberg-restauranten, med konsert og julemat.

Bjørn Holmgren

Besøk fra Tyskland

I begynnelsen av oktober hadde OMO besøk av «Velberter mandolinengesellschaft» fra Rhin-distriktet i Tyskland. Møtet var et resultat av tyskerne eget påfunn om en kombinert ferie- og musikk-tur til Norge hvor de spilte i Fredrikstad og Oslo. Besøket var planlagt i god tid, og det ble på forhånd utvekslet noter til fellesnummer. Velberter Mandolinengesellschaft er for tiden en dobbel kvar-tett med et repertoar av eldre klassisk musikk og nyere tysk «Zupfmusik». Orkesteret som ble stiftet i 20-årene, hadde imidlertid inntil for få siden langt større besetning og spillestil og repertoar mer likt vårt i OMO. Med til Norge var kun to mandoliner, to mandolaer og en gitar. Alle, inkludert den mandolaspillende lederen Harmut Scheit, er amatører som har lært instrumentet sitt i musikk-skole som unge. Vi møttes først på OMO's ukentlige øvelse, spilte noe for hverandre og gikk gjennom fellesnumrene. Vårt bidrag var «Requerdos de l'Alhambra» mens vi i retur fikk fem korte «Villaneller» fra 1500-tallet, noe de fleste i OMO fant noe eksotisk, men vi hadde gjort lek-sene og klarte oss rimelig bra. Kvelden munnet ut i prat, gjensidig gavedryss og kaffe og snitter spon-set fra forbundet.

Neste kveld var det konsert i Den Tyske Evange-liske menighets hus i Oslo. Ikke allverdens publi-kum men bra stemning. Tyskerne spilte musikk av bla. Handel, Pachelbel og Ambrosius, og avsluttet med en artig sak av Sigfried Behrend som kun bestod av banking på instrumentenes treverk. OMO hadde så en kort avdeling lettere musikk før fellesnumrene.

Fra dirigentplass var det stimulerende å se et større orkester foran seg, og de fem tyskerne bidro mer enn antallet kan tyde på til å løfte «Requerdos ...» godt over gulvet. Alt i alt et vellykket opplegg, og et hyggelig bekjentskap vi gjerne utdyper om an-ledningen byr seg. Forbundet skal ha takk for støt-ten, for som kjent. «uten mat og drikke».

Mandolins to Norway

Bare tre uker etter at tyskerne hadde reist hjem, kom Tim Jefferson og hans elever fra Sheringham i Norfolk, England med sitt motto MANDOLINS TO NORWAY i store bokstaver på brystet, De var her også i fjor høst, og nå som da reiste elevene hit for penger de hadde tjent på mandolinspill og salg av kassetter. For OMO er det forfriskende å få inn ti

musikanter i 10-15-års alderen. Tim lærer dem både mandolin og gitar etter tabulatur, og da de var innom vår øvelse fikk vi en demonstrasjon på at det virker. Han delte ut en ny «note», og lot deretter elevene få høre de ukjente låta fra kassett en -1-gang. Deretter spilte de låta selv!

Reidar Edvardsen

STAVANGER MANDOLINORKESTER

Forsatt sliter vi med rekrutering. I 1994 har vi for det meste kun vært åtte trofaste medlemmer. En på 1. mandolin har sluttet. To mann har vært mye borte på grunn av sykdom og arbeid. Vår dirigent Håland som har tjent orkesteret i mange år hadde sin siste øvelse 5. mai. Av Forbundet fikk han en nydelig vase som han var veldig begeistret og taknemmelig for å få. Som spillende dirigent har vi fått med oss Einar Knutsen, som er dyktig med mandolinen.

Gjennom Lossius har vi mottatt en del noter fra katalogen "Mandolin Music in America", og flere av musikkstykkene har vi allerede tatt med i pro-grammet vårt.

I 1994 startet vi vårsesongen med øvelse 13. ja-nuar, og avsluttet 19. mai. Høstsesongen startet igjen 25. august, og den siste øvelsen før jul var 8. desember. Det blei i alt 30 øvelser. To utespillinger har vi hatt i løpet av året. I november spilte vi på Nærlandsheimen, og i desember i Bekkefaret by-delshus hvor vi spilte for et pensjonistlag. Dessu-ten har vi samarbeid med et mannskor, og med dette koret har vi hat seks opptredener. En gruppe på seks medlemmer av orkesteret har underholdt tre kvelder med trekkspill, fiolin, horn, mandola, mandolin, gitar og bass, for et pensjonistlag i Bek-kefaret bydelshus. Både til allsang og som danse-musikk. En gruppe på tre medlemmer har også hatt et par spesialøvelser privat for å styrke orkesteret.

Og så må vi ikke glemme festen som vi hadde 7. mai. Endelig. Da blei et nydelig tinnkrus overrakt Håland som avskjedsgave.

Styret:

Formann:	Konrad Førland
Kasserer:	Rolf Corneliusen
Sekretær:	Kjell Sagvåg
Noteforvalter:	Anders Odgård

Hilsen Stavanger Mandolinorkester

Konrad Førland

Formann

BERGEN MANDOLINORKESTER

Styret har gledet av å legge fram årsmelding etter nok et aktivt år. Orkesteret har i 1994 bestått av 12 medlemmer, hvorav 2 medlemmer har permisjon. Besetningen er: 1. mandolin 4, 2. mandolin 2, Mandola 2, Mandocello 1, Gitar 2, Bass 1.

Trond alternerer mellom mandocello og 1. mandolin. Mari Dubland på mandola har sluttet i orkesteret, mens Deirdre Smith er nytt medlem på gitar. Dirigent og musikalsk leder er Anton Ekerhovd som alternerer mellom mandolin og fiolin i tillegg.

Årsmøtet ble holdt 15. februar 1995, og styrets sammensetning ble:

Formann: Bjørn Torsand
Kasserer: Kathleen Foote
Sekretær: Elin Magnussen
Styremedlem: Karin Aasbø, ny
Varamedlem: Trond Lossius
Valgkomiteens medlemmer:
Kari Hartveit og Sigvald Gloppen
Noteforvalter: Karin Aasbø

Musikalske aktiviteter

Orkesteret har hatt øvinger hver onsdag kl. 1900 - 2130 på Rudolf Steinerskolen. Det er gjennomført 28 øvinger, fordelt med 16 øvinger i vårsemesteret og 12 øvinger i høstsemesteret. Vi har hatt 14 utespillinger; 8 i vårsemesteret og 6 i høstsemesteret.

Utespillingene har mye vært knyttet til vårt samarbeide med «Servietten» og Florvåg sangkor. Vi har hatt fire konserter sammen og fellesøvinger knyttet til konsertene. Bergen Mandolinorkester arrangerte en av konsertene i Fjell kulturhus på Sotra. I den forbindelse ble orkesteret presentert i Radio Sotra, samt avisen Vest-Nytt som også distribueres på Sotra. For alle fire konsertene er det søkt støtte fra fylkeskommunen.

Av andre konserter må nevnes spillingen i St. Jacob kirke under lysmessen i desember, der vi gjorde sterkt inntrykk på forsamlingen. Også spillingene på rådhuset og på fylkestannlegenes fest på Scandic hotell må nevnes.

Kathleen og Elin har hatt privattimer hos Trond. Anton er Tronds lærer på Konservatoriet i bratsj og mandolin. Trond har også startet opplæring i

mandolinspill på Hellen skole i samarbeid med Hellen og Lis skoles strykeorkester. Opplæringen støttes av Norsk Mandolinorkester Forbund. Hellen skole har også tidligere hatt mandolinorkester.

Anton har markert seg ved flere anledninger med fiolinen og mandolinen også dette året. Trond og Anton spilte mandolin med Harmonien i «Symfoni» av John Corigliani ved en av Harmoniens faste torsdagskonserter. Anton spilte også, tradisjonen tro, mandolin under Festspillåpningen i mai.

Andre aktiviteter

Bergen Mandolinorkester er godt representert i Norsk Mandolinorkester Forbund. Trond er forbundsleder og Kathleen er forbundssekretær.

Trond og Kathleen har også gode forbindelser med mandolinorkestre i andre land. Dette innebærer at Bergen Mandolinorkester blir presentert i andre deler av verden, samt at vi får økt kjennskap til hva som rører seg i andre land.

I oktober hadde orkesteret annonse i Bergens Tidende der vi søkte etter nye medlemmer. Vi fikk tre svar på annonsen. Trygve Myrliid har privattimer hos Trond på mandolin, og ventes i orkesteret om kort tid.

N.M.O.F.s leder Trond Lossius har mange «baller» i luften. Han virker som kjent også som instruktør for orkesterne og det arbeidet skulle være i de beste hender.

Ellers er vi i full gang med vårsesongen og har allerede hatt to konserter sammen med et spermende kor, hvor vi blant annet spilte musikk fra Tedorakis. Skikkelig moro!

Med vennlig hilsen Bergen Mandolinorkester

Bjørn Torsand formann

TYSVÆR MANDOLINORKESTER

Vi hadde et svært virksomt år 1994 - pga av orkesterets 20-års jubileumsfeiring.

Seminar 9. og 10. januar

Vi startet året med seminar hvor Trond Lossius var med og «løftet orkesteret» videre opp teknisk. Et verdifullt «sprang» videre - og samstemmig dom: Slike seminar er å anbefale for alle orkesterne i forbundet. Nytt dere av vår dyktige forbundsinstruktør!

Kassettopptak

28. og 29. januar spilte vi inn vår jubileumskassett. Orkesteret har nå gitt ut tre kassetter og ei LP. Neste mål er en CD! Salget har gått greit.

Jubileumsfest

Lørdag 5. mars gikk 20-årsjubileumsfesten av stabelen, 79 personer hadde meldt seg til festen. Blant de inviterte gjester var forbundets formann Erling Nystad, dirigent Lars A. Thorsen og kultursjef i Tysvær, Ingvar Frøyland. Flere tidligere medlemmer hadde også meldt seg til festen, langveisfærende både fra Oslo og Horten! Festen var en suksess - og da klokka var passert 01.00 - takket vi hverandre for ei gild stund.

Jubileumskonsert

Etter mange prøver - gikk jubileumskonserten søndag 13. mars av stabelen. Mandolinorkesteret hadde inngått samarbeid med Tysvær skulemusikkorps som rundet 30 år, dermed ble det 50-årsjubileumskonsert. Orkesterne har felles dirigent - og dermed ble det dobbelt-jubileum! Inviterte gjester var Bergen mandolinorkester og Førland skulemusikkorps. Vi kunne glede oss over en nesten fullsatt storsal i «Tysværtunet». Tysværs nye kulturhus.

NB!

Viktig var og at ved denne konserten hadde vi navneskifte: Frakkagjerd Mandolinorkester gikk over i historien. Det nye navnet med virkning f.o.m. 13. mars er: Tysvær Mandolinorkester.

Jubileumskonsert II

Lørdag 16. april hadde vi leid Tysværtunet på nytt. Nå skulle Grim Mandolinorkester vært våre gjester. Desverre meldte de avbud, på så kort varsel måtte vi finne andre samarbeidspartnere. Vi inviterte da Førre Musikkorps og Grinde Ungdomskorps - som begge kastet glans over ettermiddagen. Vårt jubileumslotteri ble også avviklet denne dagen.

Jubileumstur til Tyskland

Etter endt jubileumsfeiring, dro orkesteret på jubileumstur 24 juni - I juli - til Rhindalen. Turen må i alle ting sies å være vellykket. Vi spilte i Neuried(ikke langt ifra Koblenz), Trier(Moseldalen), Hameln(rottefangerbyen), St.Goarshausen og vi hadde innendørskonsert i Patersberg. Dessuten spllte vi i Schleswig på et aldershjem. Utenom konsertrepetoaret hadde vi

øvd inn et repetoar på 8 melodier utenat - slik at vi kunne spille uten altfor store foranstaltninger. Uten notestativer, noter. Vi hadde laget tøyremmer så vi kunne henge instrumentet rundt halsen! Og dette var virkningsfullt, vi kunne opptre som gatemusikanter overalt!

Høsten 1994

Høstens to store suksesser var først spilling på Havnaberg eldresenter i Haugesund- med over 200 tilhørere fredag 30. september.

Theodorakis-seminar/konsert

21.10-23.10 arrangerte Tysvær Mandolinorkester sammen med Tysvær Blanda Kor et seminar der 5 Theodorakis-melodier ble innøvd. Og etter endt generalprøve søndag 23.10 hadde vi så stor konsert i kulturhuset. Og det var storsuksess!! Over 370 mennesker hadde funnet veien til kulturhuset denne kvelden - og det var stor stemning! Konserten ble gjentatt 28. desember - og nok fullt hus! Ellers medvirket orkesteret ved Frelsesarmeens julekonsert i Tysværtunet 4. desember, for de eldre i Tysværtunet 28.11, spilling ved Motorførerens avholdsforenings julemøte 2.12, spilling i Aksdalsenteret 17.12 - og medvirket i Tysvær kyrkje ved julekonsert 18.12

Alt i alt - et meget aktivt år! Og det medfører igjen at orkesteret legges merke til.

1995

En gledelig nyhet er at orkesteret nå har 28 innskrevne medlemmer! En fantastisk fin gjeng! Siden november har vi fått 5 nye medlemmer! Vinter/vårsemesteret i det nye året ser slik ut: 14.1-15.1 Seminar med forbundsinstruktør Trond Lossius. Nok en gang et vellykket seminar med Trond Lossius. Det store nummeret som ble innøvd denne gangen var «Tango jalousie».

Ja, dette var en oversikt over hva orkesteret har drevet med! Og hva vi har planer om!

Beste hilsener

Egil- Henrik Bjørlo

dir. Tysvær Mandolinorkester

HÅ MUSIKKSKULE SITT MANDOLINORKESTER.

Hå musikkskule sitt mandolinorkester starta opp i 1989, og pr. idag er det 11 medlemmer i alderen 14-19 år. Leder for orkesteret er Helge Gabrielsen. Orkesteret hadde gleden av å være sammen med Grim mandolinorkester på tur til London vinterferien 1994. Det ble på mange måter høydepunktet i året som gikk. Orkesteret har øvelse hver onsdag, og har ellers spilt på 4H fest, på aktivitetssenter for psykisk utviklingshemmede, på jubileum for Nærbø bibliotek. Orkester har spilt 1 søndag i kirken, og deltatt i samarbeid med ungdomskor om en samling jødiske sanger(mandolin, kor og dans) Dette ble oppført på en «gospelnight» for ungdom og vakte stor begeistring. Det har også vært et samarbeidsprosjekt med kirken/konfirmantene, der orkester akkompagnerte konfirmantkor på lysmesse m.m. Orkesteret deltar også på årlige arrangement i musikkskoleregi (elevkonserter m.m.)

Videre utfordringer blir å utvide/finpusse repertoiret, samt medlemsrekruttering. I.o.m. at orkesteret er en del av musikkskolen, så faller vi utenom de ordinære støtteordninger til barne og ungdomsarbeid, og det er en stor utfordring for oss å bedre økonomien slik at vi kan subsidiere litt til turer m.m.

Helge Gabrielsen

ÅRSMELDING FOR GRIM MANDOLINORKESTER 1993-94

Dette året har vi hatt omlag 25 medlemmer i alderen 17 til 41 år. Vi har hatt øving kvar torsdag frå 19.00 til 21.00 i musikkrommet på Grim skole. Dirigent har vore Lars A. Thorsen.

I desember arrangerte vi julekonsert i Grim kirke med Grim skolemusikkorps som gjester. Elles har vi hatt konsertar på blant anna Straitunet, Songdalen kvileheim og Kongsgårdheimen. Dessutan hadde vi to øvingshelger, ei av dei saman med Hå før vi drog til London.

I februar reiste orkesteret ei veke til London saman med Hå Skules Mandolinorkester. Vi hadde fire konsertar, og vitja St. Paul, Tower of London, Westminster Abbey og Naturhistorisk museum. Turen var svært vellukka, og høgdepunktet dette året.

Vi har hatt 5 styremøte, og styret har vore igjen etter noen øvingar. Styret har det siste året har vore samansett slik:

Vibeke Lauritsen, formann
Randi Rodt, nestformann
Ingvald Jessen, kassastyrar
Anne Kristina Johannesen, sekretær
Øystein Ellefsen, arkivar
Rune Trønnes, styremedlem
Wenche Eikås Karlsen, styremedlem
Heidi Erlandsen, varamedlem (møtt 3 gonger)
Siden i haust har Randi Rodt fungert som dirigent i Grim Mandolinorkester fordi Lars A. Thorsen er syukemeldt.

Vi har hatt bingo, og i år fekk vi 30 spel. Vi har og hatt medlemslotteri.

Vibeke Lauritsen

formann

BØKER OM MANDOLIN

Så vidt jeg vet har det i tidligere utgaver av NMOF-nytt vært skrevet lite og hva som finnes av litteratur om mandolin og mandolinens utvikling, og for såvidt er det ikke så mye å skrive om ettersom måleenhet for denslags fortsatt er hyllecentimeter og ikke hyllemeter. Men heldigvis finnes det noe bra lesestoff om dette, og for de som ønsker å vite mer kan følgende omtale av de viktigste bøkene kanskje være nyttig.

THE GUITAR AND MANDOLIN

av Philip J. Bone (1873-1964), som selv var gitarist, mandolinist (elev av italieneren Marchisio) og leder for Luton Mandolin Band. Boka er resultatet av hans livslange innsamling av data om berømte mandolinister, gitarister og komponister. Den kom første gang ut i 1914, i utvidet versjon 1954 og et opptrykk av den siste kom i 1972 (Schott, London). Boka er nå dessverre utgått, men finnes i flere norske biblioteker. Til tross for at den er litt usystematisk inneholder disse ca. 400 sidene en imponerende og meget verdifull samling opplysninger som ikke finnes andre steder.

GESCHICHTE DER MANDOLINE

(history of the mandolin) av Konrad Wölki (1904-83) kom først ut i 1939, revidert og utvidet i 1974 og på engelsk 1984.

Dette er en kort (ca. 35 sider) gjennomgang av mandolinens historie. Framstillingen er meget subjektiv, med fotfeste i tysk mandolinorkester tradisjon hvor Wölki selv var en ledende skikkelse og trendsetter. Boka kan kjøpes fra Trekel i Hamburg og Plucked String i USA på henholdsvis tysk og engelsk.

THE EARLY MANDOLIN

av James Tyler og Paul Sparks, Oxford University Press 1989.

Dette er et standardverk som har gitt ny målestokk for mandolinforskning. Boka handler om to typer instrumenter, og det mest elementære utbytte av den er å vite forskjell på mandolin og mandolin, eller MANDOLINO som Tyler tar for seg i del I og MANDOLINE som Sparks omtaler i del II. Mandolino henspiller den mer luttlignende forløperen til den seks-strengede Milanesiske mandolin som stemmes i kvarter og har en mye lenger historie enn den Neapolitanske mandolinen. Den neapolitanske dukket opp omkring 1750, og er forløperen til de instrumentene vi kjenner best. Boka er lettest og inneholder foruten historikk også en innføring i hvordan instrumentene ble spilt og nærmest komplett oversikt over hva som finnes av musikk for dem. Sluttstrek for denne boka settes omtrent ved år 1800 (fortsettelse følger).

MANOLINS OF THE 18th CENTURY

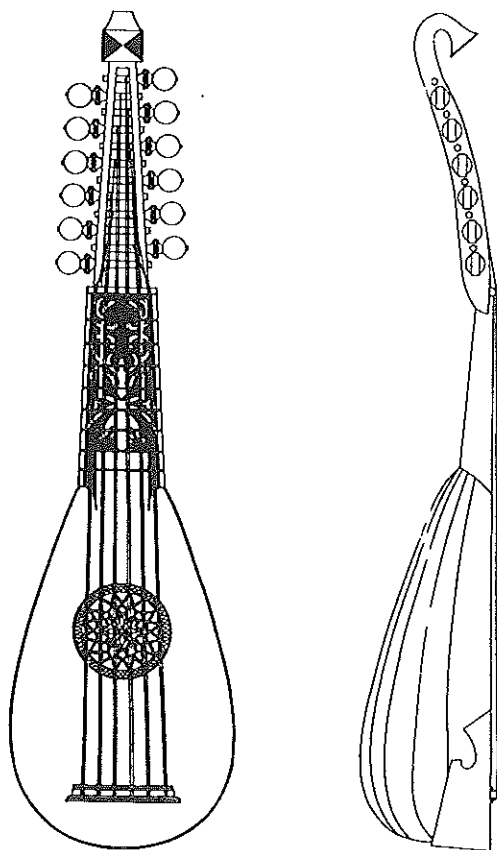
av Stephen Morey, Ed. Turris, Cremona 1993.

Vil man vite mer om hvor mange mandolintyper som har eksistert, er dette boka. Morey har sett eller skaffet seg informasjon om de fleste av de ca. 400 bevarte mandolinlignede instrumentene fra før år 1800 som finnes i museer. Boka gir vitale mål, beskrivelser, sammenligninger og gruppering av et representativt utvalg av disse samt mange forklarende illustrasjoner. Synes du det er vanskelig å holde styr på Milanesiske og Neapolitanske mandolin? Her får du i tillegg Romersk, Genoesisk, Lombardisk, Cremonesisk og Siciliansk mandolin foruten Mandora, Pandora og Mandürchen for å nevne noen.

MANDOLIN I DANMARK

redigert av Mette Müller, Musikhist. Museum, København 1991.

Boka ble utgitt i forbindelse med en utstilling av samme navn, og kan fortsatt kjøpes fra museet for Dkr. 30, -. (Legg neste danmarkstur innom der.) Den gir en variert og engasjerende framstilling av mandolinhistorie generelt og i danske forhold. Vår nabo i sør har alltid ligget litt nærmere Europa enn vi, og det synes også på mandolinfronten. Det har vært og er i Danmark flere mandolinbyggere som følger italiensk tradisjon og jeg kjenner i Norge ingen lærer/elev-kjede som denne: Tove Flensborg (f. 1940), solist, orkesterleder og duopartner med sin lærer Kurt Jensen (f. 1913) elev av Alberto Bracony (1855-1946) elev av Carlo Munier (1859-1911). Det finnes to norske innslag i boka, på forsiden: Bokken Lasson tegnet av Søren Krøyer, og "korrekt håndstilling" fra Westbye's Mandolinskole (til skrekk og advarsel).

NY BOK!

THE CLASSICAL MANODIN

av Paul Sparks, Oxford University Press 1995.

Dette er oppfølgeren til *The Early Mandolin*. Jeg har ennå ikke fått lest boka (utg.dato 6 april), og kan derfor bare gjengi forfatterens forhåndsmtale. Boka følger utviklingen av den moderne Neapolitanske mandolin (fra ca. 1800), tar for seg virtuosenes (f.eks. Raffaele Calace og Carlo Munier) liv og virke, og ser på hvordan den ble

brukt av de store komponistene fra Verdi og Mahler til Schönberg og Boulez. Mandolinens popularitet i folkemusikk blir også beskrevet. Boka går til slutt inn på dagens orkestre og solister, beskriver enkelte sider ved spilleteknikk og gir nyttig informasjon om f.eks. mandolinorganisasjoner verden rundt. Boka vil i England koste £ 30,- og kan bestilles fra forfatteren til den prisen. Adressen er; Paul Sparks, West Farm, West Knapton, N.Yorkshire YO17 ORL England.

Reidar Edvardsen

Tango argentino

E. Taube

Arr. Reidar Edvardsen

Mandolin 1

Mandolin 2

Mandola

Gitar

Bass

OM DATAPROGRAMMET FINALE

FINALE 3.0 for Windows er et dataprogram utviklet for notetegning. Programmet er utviklet av Coda Music Technology.

I dag finnes det vel ikke noe program for notetegning som er bedre enn dette. Her har du alle muligheter, alle artikkelstegn du kan tenke deg.

Programmet er meget omfattende og tar en del tid å lære seg, d.v.s. man kommer fort inn i det, men det tar tid å perfektionere seg. Oslo Mandolin Orkester kjøpte dette dataprogrammet høsten-94, og har siden det høstet en del erfaringer med bruken av dette. Programmet ble først og fremst kjøpt fordi orkesteret hadde en del håndskrevne noter som de ønsket å få bedre. (bedre lesbarhet)

Ovenfor ser du en kopi av partituret til en kjent melodi som vår dirigent har arrangert. Og som du ser så er kvaliteten meget god.

Programvaren selges gjennom musikkforhandlere i Norge.

Importør er Ibsen Studio i Molde,
Tlf. 71 25 29 65

Er det spørsmål anngående dette programmet så kontakt meg gjerne.

Øystein Vold, Oslo Mandolin orkester,
22 32 57 23

Oslo Mandolin orkester tar også på seg oppdrag med å få håndskrevne noter over i trykt kvalitet. Partitur + enkle stemmer.

Øystein Vold

STUDIETUR TIL ENGLAND

Med støtte fra NMF0 fikk jeg i november 1994 gjennomført et ti dagers opphold i England, som jeg har hatt stort utbytte av. Det jeg på forhånd visste om England som Mandolinland var ikke så mye. Ph.J. Bone's bok (se bokomtale) vitner om at instrumentet tidligere ble dyrket også der, og det kjente navnet Hugo d'Alton, visste jeg også tilhørte en engelskmann. Fra en CD kjente jeg de to unge damene Alison Stephens og Sue Mossop, og tilslutt, navnene på forfatterne til boka The Early Mandolin.

Jeg ringte den ene av dem, Paul Sparks, og etter å ha presentert meg og spurt om han hadde noe å lære bort, var det i gang. Han lovet å skaffe meg kontakt med andre interessante personer og inviterte meg til å besøke ham. Hugo d'Alton, som jeg hadde håpet å treffe, døde dessverre et par dager før avreisen fra Oslo, men jeg møtte tre av hans elever, Paul Sparks, Nigel Woodhouse og Barry Pratt. De bor henholdsvis nær York, St.Albans og Oxford, og på turen rundt til dem var jeg innom gitarbyggeren Gary Southwell i Nottingham.

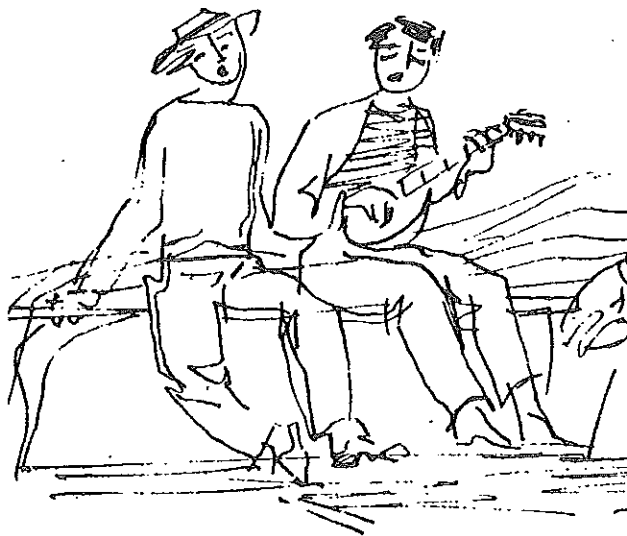
De tre mandolinistene hadde tross sin felles bakgrunn, forskjellige spesialiteter å bidra med. Sparks, som nå er forfatter på heltid, var lenge profesjonell gitarist og mandolinist, men har gjort seg mest bemerket som forsker. Han har tatt doktorgrad på 1700-talls mandolinmusikk, og sitter med en masse kunnskap som han gjerne deler med andre. Nigel Woodhouse (f.1955) er også mandolinist/gitarist, og lever som utøver og lærer på begge instrumenter. Som jeg, spiller han også endel i opera/orkestre og vi hadde en god del å snakke om der. Forholdene er ganske mye større i London enn Oslo, mens jeg i f.eks. Otello og Romeo & Julie er alene, bruker de der fire på hver stemme. Nigel er en glimrende mandolinist (Sparks sier Englands beste, ved siden av A. Stephens) og ville nok vært mye bedre kjent dersom han hadde hatt en organisasjon som den tyske eller japanske i ryggen. Både han og Sparks burde være aktuelle ressurspersoner med tanke på framtidige kurs i NMOF-regi. Den tredje, Barry Pratt (f.1950), er av yrke ingeniør, men svært dyktig og kunnskapsrik mandolinentusiast. Han viste meget stolt fram sine fem Luigi Embergher-mandoliner, som er juvelene i hans samling hvor også flere av d'Alton's gamle instrumenter og Bones etterlatte noter befinner seg.

Barry har nær kontakt med Danmark, hvor han jevnlig opptrer sammen med Tove Flensborg.

For meg var møte med disse tre mandolinistene lærerikt, inspirerende og oppmuntrende. Jeg spilte en god del duetter med hver av dem og fikk samtidig diskutert endel spørsmål som jeg hadde forberedt. Mye av dette dreide seg om spilleteknikk som jeg har lest og lett meg fram til på egenhånd mens disse har lært og sett det utført av en av de beste i en lang tradisjon.

TRADISJONEN jeg sikter til kan føres tilbake til Raffaele Calace (1863-1934) som var om ikke den første, den største i mandolindynastiet som fortsatt driver noteforlag og mandolinproduksjon i Napoli. Hans virksomhet som utøver, komponist, pedagog og orkesterleder satt ny standard for mandolinmusikk. I 1920-årene besøkte han Østen og slo særlig an i Japan hvor den italienske tradisjonen siden har blitt tatt bedre vare på enn kanskje noe annet sted. En av de mest verdifulle tingene jeg fikk med fra England var foruten opptak av de jeg besøkte, kopier av opptak med Calace, hans datter Maria (1892-1967), hans elev Mario de Pietro (1896-1945), Maria Schivittario (1891-1981) og Hugo d'Alton. Særlig dePietro og Schivittario er så vanvittig virtuoso at det for meg er et glimt inn i en annen verden. De beste jeg har hørt fra våre dager er barn sammenliknet med dette.

Om Mario de Pietro vet jeg foreløpig bare at han var elev av Calace og lærer for d'Alton, og at hans lærebok «First Steps on the Mandolin» fortsatt kan skaffes.

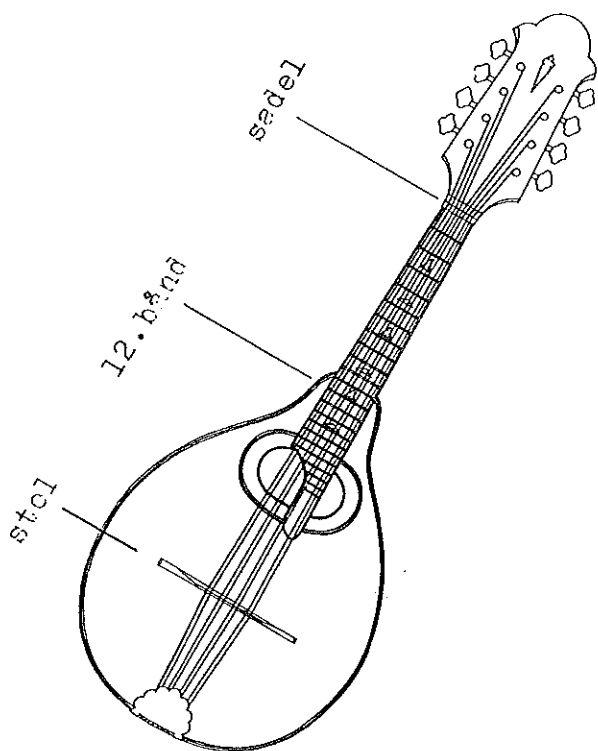

Hugo d'Alton (1913-94) var fra barndommen av oppsatt på å lære seg instrumentet, og kom tidlig i kontakt med de Pietro. Hele hans liv dreide seg om å perfektionere dette uansett om han og familien levde godt eller dårlig på det (mandolinens popularitet har gått opp og ned). Den eneste perioden han gjorde noe annet var under krigen. Da var han ingeniør, og det han da lærte fikk han nytte av da han utviklet og produserte sine mandolinstrenger. Som type var d'Alton en solist, ingen pedagog, en individualist som ikke slapp hvem som helst innpå seg. Dette til tross var han lærer for bl.a. de tre jeg møtte, og Barry, som selv er ingeniør og perfektionist (spiller kun med ekte skilpadde-plekter) ble betrodd oppgaven med å ta over strengeproduksjonen.

Disse strengene er overtonerike, stemmer bedre og varer lenger enn andre strenger, men produseres for hånd i så små mengder at de ihvertfall foreløpig i praksis er utilgjengelige. Til slutt vil jeg nevne en mandolinskole som Nigel og Barry gjorde meg oppmerksom på. «L'Arte de la Mandoline» av Silvio Ranieri (1882-1956). Den er det beste jeg har sett så langt, og bind I & II kan fortsatt kjøpes (Cranz forlag). En kuriositet er at skolen som kom i 1925 opprinnelig hadde fire bind, men de to siste var lenge «forsvunnet». Barry satt himmel og jord i bevegelse og klarte til slutt å oppnå kontakt med en pensjonert medarbeider frå det nedlagte Cranz i London. Slik kom det for dagen en kopi som nå bl.a. jeg har fått en kopi av. Bind IV slutter med en oppsummering, «Kunsten å spille Mandolin» i form av 16 variationer over La Folia for to mandoliner. Dersom Ranieri var i stand til å spille dette selv håper jeg noen klarer å grave frem radio eller plateopptak med ham.

Reidar Edvardsen

ER MANDOLINEN DIN STEMTE

(eller låter det pyton?) Dette er viktig å finne ut og eventuelt gjøre noe med før du skal spille, og særlig dersom andre skal eller må høre på. Blir du ikke fornøyd uansett hvor mye du stemmer, skrur og finjusterer, skal du få et par tips her.

Strenger som er slitte og/eller gamle er ofte umulige å ha med å gjøre, stemmer de et sted, er de sure et annet. Vær klar over at selv om strengene brukes lite taper de seg ved å sitte på instrumentet, så hvis du har strenger fra 80-tallet bør du forte deg å skifte (gjelder også 1980-tallet). En annen absolutt forutsetning for å få stemt er at stolen er riktig satt opp. Enkelt sagt skal den plasseres slik at tolvte bånd ligger midt mellom sadelen og stolen (se illustrasjon). For at det skal bli helt riktig må man i tillegg bruke øret (elektronisk stemmeapparat anbefales også) og høre at tonen i tolvte bånd er nøyaktig oktaven til den åpne strengen. Ellers er det manges erfaring at stemmingen «sitter» bedre når man stemmer strengen nedenfra og opp til den riktige tonen enn omvendt.

Reidar Edvardsen

MANDOLIN PÅ CD

I norske musikkforretninger leter man ofte forgjeves etter CD'er med mandolimusikk. Riktig nok finner man som regel opptil flere innspillinger av Vivaldi's mandolinkonsserter, men ellers kan man få inntrykk av at denslags ikke eksisterer. Dette er heldigvis ikke riktig. Alle CD'ene som skal omtales her har jeg ved hjelp av kattaloger, brev og telefoner (og penger) fått tak i iløpet av 1994. En del av dem er utgitt på etiketter som har distributør i Norge, og kan dermed bestilles i plateforretninger. Disse er merket \$\$

\$\$ ALISON STEPHENS music for mandolin
Amon Ra Records CD-SAR 53 (1991)

Alison Stephens (f.1970) er elev av legendariske Hugo d'Alton, og allerede Englands ledende mandolinsolist som så smått har begynt å undervise ved en av Londons høyskoler. Hennes CD inneholder mandolimusikk av Beethoven, Hummel og Mozart samt mandolinduetter (med Sue Mossop) av Barbella og Calace. Dette er noe av det beste som er skrevet for instrumentet, og særlig duettene gir godt eksempel på fargerik italiensk mandolinklang. En meget bra CD. Anbefales.

SIMON MAYOR - Mandolinalbum (I & II)
Acouetics Records CDACS 012 & 014 (1990&91)

S. Mayor er en britisk mandolinist som spiller et variert program med egne versjoner av klassikere og angloamerikansk-aktige låter. Med moderne studio-teknikk spiller han selv hele mandolinfamilien (Gibson-type) og litt til. Dette er uhøytidelig musikk som svinger bra. De klassiske stykkene har også fått folkemusikkdrakt, og Mayor spiller både fort og ubesværet.

\$\$ DUO CAPRICCIOSO (I, II & III)
Thorofon CTH 2092, 2125 & 2204 (L990, 92 & 94)

Duoen som består av ekteparet Gertrud Weyhofen og Michael Tröster er blant de beste i sitt slag. Weyhofen (f.1966) har, som de fleste solistene klekket ut i den brede og velorganiserte tyske mandolinbevegelsen, vært elev av Prof. Marga Wilden-Hüsgen. Hun er klart en virtuos på instrumentet og repertoaret spenner fra barokken til vår tid. Her er noe for enhver smak, også italiensk romantikk (Calace og Munier) og latinamerikanske

rytmer, og de som tror tyske mandolinister ikke spiller tremolo, tar feil. Tröster er en meget god gitarist (har også gitt ut flere solo CD'er) og samspillet er perfekt. Duo Capriccioso fortjener toppkarakter for disse tre CD'ene.

DETLEF THEVES - Oh, that's mandolin

Bella Musica Töntrager BM-CD 31.9019 (1994)

Theves (f.1960) er en annen Wilden-Hüsgen elev som har drevet det langt. På den aller første mandolin CD'en jeg fikk tak i (Salonaden, EMI CDC 7476492, 1986) spilte han sammen med gitaristen Tröster, musikk av Paganini og Giuliani, og jeg synes det er synd at denne CD'en er utgått. Oh, that's mandolin byr også på en Paganini-sonate, og det er slikt Theves lykkes best med. Ellers er det mest tysk og italiensk Manolinmusikk bl.a. Czardas av Monti og et par meget imponerende solopreludier av Calace.

\$\$ DUO GERVASIO Baroque mandolin and guitar

CPO 999 226-2 (1993)

Nok en ung elev av Wilden-Hüsgen, mandolinisten Carmen Schultz (f.1969) sammen med gitaristen Jürgen Thiergärtner. Denne duoen spiller musikk fra ca. år 1600 til 1800 på barokk/milanesisk mandolin og barokkgitar. De mest kjente komponistene her er Vivaldi og Scarlatti, og spillet er upåklagelig, selv om jeg selv synes barokkgitaren blir litt anonym som continuoinstrument. Et av numrene, Sonata prima av Castello, ble spilt inn med James Tyler på mandora allerede i 1976 (SAGA SCD 9039), men unge Schultz behersker instrumentet mye bedre.

\$\$ DAVID GRISMAN QUINTETT -Svingin' with Svend

MCAZEAD-42108 (1988)

Grisman har mange CD'er på markedet med musikk fra begge sider av grensen mellom jazz og country. Her spiller han med bl.a. Svend Asmussen, og det svinger riktig trivelig, for Grisman er en støver på mandolin.

CRISTIAN SCHNEIDER Quartets for violin, viola, mandolin & lutt

Pavane records ADW 7227 (1990)

Schneider (f.1934) er elev av legendariske Maria Schivittario (1891 - 1981) og er nå selv en nestor blant franske mandolinister. Musikken på denne CD'en er fra slutten av 1700-tallet av Giuliani og Hoffmann. (Kan gi assosiasjoner til Boccherini el-

ler tidlig Hayden.)

Musik für Mandoline und keltische Harfe

Intersound Pro Viva ISPV 141 (kun LP) (1987)

Schneider har gjennom årene også deltatt i mye knyttet til ny musikk bl.a. med Boulez. Innholdet på denne CD'en er kun ny musikk av for meg ukjente komponister. Kombinasjonen mandolin/harpe skulle vel kunne låte himmelsk, men musikken her frir ikke akkurat til publikum. Det mest tradisjonelle stykket er Suite av Piotr Moss, men det er heller ikke direkte smektende.

\$\$ UGO ORLANDI - Italienske mandolinkonsserter

Koch CD 311 171 H1 (1991)

Erato 2292-45239-2 & 4509-92132-2

Orlandi (f.1958) er en av vår tids aller beste mandolinister. Disse tre CD'ene inneholder konsserter fra 1700-tallet inkludert Vivaldi. Personlig synes jeg endel av de andre komponistene, f.eks. Conforto, Cecere, Barbella etc. (på Koch CD'en) er morsommere fordi de gir solisten mer å spille på. Orlandi skuffer ikke, utførelsen er meget brilliant!

\$\$ ANGELO PETISI - Serenades & Tarentellas
EMP 993532 (1993)

Dette er en fin souvenir fra Napoli, midt i blinken for alle som ikke liker att musikk er for «klassisk». Petisi's mandolin/gitar gruppe spiller folkelig musikk (O Sole Mio etc.) friskt og rett fram med ekte italiensk klang. Et artig innslag er munnharpe i tillegg til den obligatoriske tamburin i et par tarantellaer.

QUINTETTE DE MANDOLINES DE PARIS - Piquanteries
EPM 1106 (1990)

Ensemblet består av to mandoliner, mandola, gitar og mandocello, og er et familieføretagende ettersom tre av medlemmene heter Wagner og resten Petit. Repertoiret er av den typen OMO har mye av i sin notesamling, og komponistnavn som Schrammel, Heykens, Lehar, Kok, Rosas, Lincke og Czibulka er nok kjente for venner av eldre underholdningsmusikk. Utførelsen er habil, men absolutt mulig å identifisere seg med for norske mandolinorkestre.

ORCHESTRA DI MANDOLINI e CHITARRE CITTA DI BRESCIA & QUINTETTO A PLETTRO R. CALACE
FONE 91 F 02 (1991)

CD'en inneholder musikk av komponisten Raffaele Calace, sansynligvis den som har hatt størst betydning for mandolines utbredelse og som både kvalitativt og kvantitativt har etterlatt seg det betydeligste bidraget til klassisk italiensk repertoire. En av musikerne i orkesteret er Ugo Orlandi, og dermed skulle det meste være sagt og hvilket nivå det er snakk om. Dette er kort sagt det beste mandolinorkester som kan høres på CD. Musikken er ikke innviklet å høre på. CD'en er et «must», kjøp den før den forsvinner! Jeg fikk min fra UK Distribution, 23 Richings way, Iver- Buckinghamshire SL0 9 DA, England (Fax 0753654531)

\$\$ BAYERISCHES LANDESZUPFORCHESTER - Carneval di Mandolino
Thorofon CTH 2146 (1992)

Det finnes mange dyktige tyske orkestre og sikkert en mengde innspillinger, men jeg tipper denne er blant de beste. Gertrud Weyhofen er solist i seks konserter for mandolin og «zupforchester».

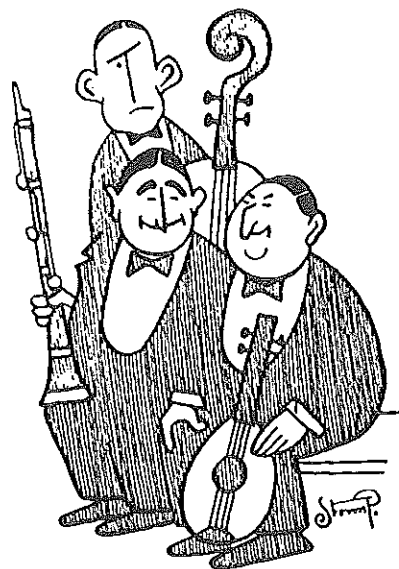
Bortsett for en av Vivaldi dreier det seg om nyere tyske komposisjoner. Variationer over en gammelfransk melodi av Heinrich Konientzny fikk jeg umiddelbart lyst til å høre omigjen. Solist og orkester er svært dyktige, men klangidealet de dyrker finner jeg litt tamt, og en del av musikken noe intetsigende.

\$\$ SIGFRIED BEHREND und FREUNDE
Thorofon CTH 2070 (1989)

S.Behrend (1933-90) markerte seg sterkt i Tyskland som gitarist, komponist og leder av bl.a. Deutschen Zupforchester som spiller på denne CD'en. Komponisten Behrend synes jeg lykkes best i sine mest upretensiøse stykker mens han ellers virker lettvtint, quasi modernistisk og kjedelig. Dessverre synes jeg det er en dekkende beskrivelse av det meste på denne CD'en, til tross for solister som Takashi Ochi og Michael Tröster. Her er dessuten solister på akkordeon, domra og okarina, komisk i seg selv, men musikken er altså ikke morsom.

\$\$ JOEL PERRI - Italian mandolin
Arc Music international EUCD 1047 & 1077

Disse to CD'ene holder ikke hva de lover. Her er ingen «ekte» italiensk mandolinmusikk, kun Perri's egne etterligninger. Etter min smak låter dette riktig ille. Anbefales ikke.

— Der er det behagelige ved jazz, at der er ingen, som kan høre, om nogen spiller galt.

ITALIENSKE SANGER MED MANDOLIN

Mandolin er obligatorisk ledsager til italienske sanger, og da særlig de neapolitanske (Torna a Surriento, Funiculi, Funicula, etc.) som har beholdt sin popularitet i snart hundre år. De største operastjerner, særlig tenorene, har lånt sine stemmer til dette folkelige repertoiret, og innimellom kan man glede seg over fint mandolin-spill i tillegg til stemmeprakten. Særlig interessant er det å høre hvordan, og hvor bra, dette ble gjort på historiske opptak med f.eks. Caruso, de Lucia, Scipa og Gigli fra første del av vårt århundre. Her skal kun nevnes tre CDer av nyere dato, hvor mandolinen spiller en viss rolle. (Ingen av dem er med Pavarotti som forøvrig ekselerer i dette repertoiret uten at det er antydning til mandolin på noen av hans innspillinger.)

\$\$ LEO NUCCI - Parlami d'Amore

Decca 425 497-2 (1990)

Mandolinen blir brukt på eksemplarisk vis i et lite sanong-ensemble på seks av denne CD'ens femten spor. Navnet på mandolinisten er ikke oppgitt, men spillet er av prima kvalitet, og det er sangen også. Nucci er baryton med stor operakarriere, men han er absolutt på hjemmebane i disse sangene også. Denne CD'en er min favoritt i denne sjangeren.

\$\$ GIUSEPPE DI STEFANO - Torna a Surriento

Decca 417 794-2 (1989)

Tenoren diStefano, kjent bl.a. som Maria Callas motspiller i mange operaer, synger her 17 mer og mindre kjente sanger. Opptakene er gjort i London i henholdsvis 1959 og 1965, og på ni av sporene høres flere meget velspillende, men ikke navngitte mandolinister i viktige roller. diStefano's stemme var tydelig bedre på de eldste opptakene, men alt kan trygt anbefales.

\$\$ RUGGIERO RAIMONDO -Recital

Erato 2292-45218-2 (1985)

Barytonen Raimondi ble særlig berømt som Don Giovanni i opera-filmen med samme navn, Toppmandolinistene Ugo Orlandi og Dorina Frati medvirker her uten å ha fått særlig mye interessant å gjøre. Hovedinnvendingen mot denne CD'en er allikevel at Raimondi ikke synger disse sangene (eller noe annet) særlig elegant.

Reidar Edvardsen

MANDOLIN Strenger.

Vi lagerfører et stort utvalg av mandolinstrenger - og andre typer strenger - fra noen av verdens mest kjente produsenter.

GHS "Bright Bronze"

PF250	11-16-24-38	kr. 98,-
PF270	11-16-26-40	kr. 98,-

GHS "Phosphor Bronze"

A250	10-15-24-36	kr. 98,-
A260	11-16-24-38 (Bobby Osborne)	kr. 98,-
A270	11-16-26-40	kr. 98,-

GHS "Silk & Steel"

LS250	11-16-26-40 (Doyle Lawson)	kr. 120,-
-------	----------------------------	-----------

GHS "Rustfritt Stål" - (Acoustic or Electric)

E250	10-15-24-36	kr. 110,-
------	-------------	-----------

LaBella "Silver Plated" - (Bluegrass & Country)

770M	10-14-24-38	kr. 150,-
------	-------------	-----------

MANDOLA Strenger

GHS "Bright Bronze"

PF280	12-24-34-48	kr. 120,-
-------	-------------	-----------

LØSE STRENGER:

Vi lagerfører "løse" strenger til de fleste strengesett. Ved bestilling skal du oppgi: **Sett Nr./Tykkelse og Materiale.**

Forøvrig markedsfører vi et meget stort utvalg av alle typer strenger fra GHS, D'Angelico, HANNABACH, ROTOSOUND, SIT, LA-BELLA for de fleste instrumenter: - El-Gitar, El-Bass, Ac-Bass, Classic Gitar, Requinto, Western, Mandolin, Mandola, Mandocello, Mandobass, Banjo (4-5 og 6 str), Balalaika, Bouzouki, Dulcimer, Barytone El-Gitar, Violin, Sitar, Zither, Luth etc. Kontakt oss om dine ønsker og behov. Innkjøpsordninger ved samlede innkjøp til forening/klubb. **Be om gratis katalog med alle Informasjoner.**

MUSIKK og ELEKTRONIKK A/S ("Strings & Things")
Boks 25, 3142 VESTSKOGEN (FON: 333-99600)

Reidar Edvardsen

Gøteborggt. 19

0566 OSLO

Tlf. 22 38 54 94

Gitar og Mandolin

1996

tremolo

UTGITT AV NORSK MANDOLIN- OG BALALAIKAORKESTERFORBUND

ÅRGANG 11

HILSEN FRA FORBUNDSLEDER.	2
NORSK BALALAIKAORKESTER, HVA ER DET?	3
REISEBREV FRA PROVIDENCE, RHODE ISLAND	7
EN LITEN BETRAKNING FRA NBO	9
ÅRSRAPPORTER	10
Oslo Mandolinorkester	10
Bergen Mandolinorkester	11
Hellen Skoles Mandolinorkester	11
Grim Mandolinorkester	12
Stavanger Mandolinorkester	12
MANDOLIN PÅ CD	14
BOK OM MANDOLIN	18
PLEKTRE OG STRENGER	20
FRA REDAKTØREN	27

HILSEN FRA FORBUNDSLEDER.

Norsk Mandolinorkesterforbund avholdt årsmøte i Bergen siste helg i oktober 1995. I forbindelse med landsmøtet fikk NMOF tre søknader om medlemskap i forbundet som alle ble innvilget. Jeg vil derfor gjerne ønske alle medlemmer i Hellen Skoles Mandolinorkester, Norsk Balalaikaorkester og Vardø Mandolinorkester velkommen i forbundet. Som en følge av Norsk Balalaikaorkesters medlemskap var det naturlig å endre navn på forbundet, og Norsk Mandolinorkesterforbund ble derfor "omdøpt" til Norsk Mandolin- og Balalaikaorkesterforbund, forkortet NMBOF. Medlemsavisen fikk også nytt navn, og som dere ser heter den nå Tremolo. Styret i NMBOF har etter landsmøtet utarbeidet nytt avishode til medlemsavisen og nytt brevark for NMBOF.

Hellen Skoles Mandolinorkester ble behørig presentert i NMOF-nytt forrige år, og er et barneorkester ved Hellen Skole i Bergen. Norsk Balalaikaorkester ble stiftet i 1920, og holder til i Oslo. Samarbeidet mellom mandolin- og balalaikaorkestre som nå er innledet her i Norge, er så vidt jeg vet nokså unikt. De to instrumentene er på mange måter beslektet i spillestil og repertoar, så jeg håper at vi skal kunne få et verdifullt samarbeide i årene som kommer. Vardø Mandolinorkester bærer arven videre fra Vardø Mandolinforening, og vi er glad for at mandolintradisjonene i Vardø vil bli tatt vare på også i fremtiden.

På årsmøtet ble følgende styre valgt for perioden 1996-1997

Trond Lossius	Forbundsleder
Reidar Edvardsen	Nestleder
Trond Jensen	Kasserer
Kathleen Foote	Sekretær
Mona E.A.Ervesvåg	1.varamedlem
Ole Høgelid	2.varamedlem
Paul Hillestad	3.varamedlem

Bergen Mandolinorkester, Grim Mandolinorkester, Hellen Skoles Mandolinorkester, Norsk Balalaikaorkester, Oslo Mandolinorkester og Tysvær Mandolinorkester er representert i med styre- eller varamedlemmer. Reidar Edvardsen stod i spissen for en veldig fin medlemsavis i fjor, og vi er derfor glad for at han har tatt på seg redaktøransvaret også i 1996 og 1997.

I forbindelse med NMOFs 15-årsjubileum i 1994 ble tidligere forbundsleder Erling Nystad bedt om å utarbeide en historikk for de første 15 årene. Denne ble lagt frem for landsmøtet 1995.

Forbundets kontakter med mandolinmiljøer i utlandet pleies fortsatt, og er til glede og nytte. Tre medlemmer av Bergen Mandolinorkester deltok på Classical Mandolin Society of America's stevne høsten 1995 og har planer om å gjøre det igjen til høsten. Elin Magnussen fikk støtte fra NMBOF til reisen. Reidar Edvardsen har vært en ny tur i England og flere turer til København. I april reiser han til Västerås i Sverige, støttet av NMBOF. Norsk Balalaikaorkester hadde besøk fra Russland høsten 95. Etter initiativ fra NMBOF er det i ferd med å bli stiftet en skandinavisk mandolinunion. Målene med dette er bl.a. å muliggjøre deltagelse på seminar i de andre landene, skandinaviske orkesterstevner og å kunne organisere skandinaviske turnéer. Representanter fra de tre landene vil møtes i Oslo i april 95 for å foreta en formell stifting. NMBOF kommer i den anledning til å foreslå at det arbeides for å avholde et skandinavisk mandolinsteve i Oslo høsten 1997. Bladet du leser i, Tremolo, vil for øvrig denne gang også bli distribuert til våre mandolinvenner i Sverige og Danmark.

Bund Deutscher Zupfmusiker (det tyske strengforbundet) har tatt initiativ til stiftning av et felleseuropeisk forbund for strengorganisasjoner. NMBOF vil være representert på

stiftingsmøte i Tyskland første helg i mai. Målene med dette forbundet vil bl.a. være utveksling av informasjon, noter o.l., europeiske mandolinstevner og europeiske konkurranser. I beste fall kan dette åpne for utveksling og samarbeide på en helt annen måte enn i dag. Språkproblemer har så langt gjort det vanskelig å benytte de muligheter som eksisterer, men med etablering av et slikt forbund bør det bli lettere å holde kontakt med de ulike landene i Europa.

NMBOFs aktiviteter de senere årene har gitt resultater på mange måter, også når det gjelder den støtte vi får til drift av forbundet. I 1991 fikk NMOF et tilskudd på kr. 15.000, i 1995 var dette økt til kr. 32.500. I 1996 vil NMBOF få et driftstilskudd på kr. 62.700! I tillegg har NMBOF fått tilsagn om støtte på kr. 10.000 til opplæring av tiltsvalgte, instruktører o.l. Dette er svært gledelig for forbundet. Det gir oss muligheter til å fortsette utviklingen i forbundet til beste for alle medlemsorkestrene. Styret i NMBOF er opptatt av at driften av forbundet bør være så billig som mulig slik at mest mulig av budsjettet kan gå til konkrete aktiviteter. En viktig årsak til at støtten til NMBOF i år er blitt så høy er for øvrig at flere medlemsorkestre nå benytter seg av støtte til voksenopplæring. Norsk Musikkråd bruker støtte til voksenopplæring som en av flere indikatorer på aktivitetsnivået i forbundet.

Til slutt gjenstår bare å ønske alle lykke til med aktivitetene det neste året. Og som nevnt tidligere: Planlegg allerede nå at det blir mandolinstevene i Oslo helgen 17-19 oktober 1997.

Trond Lossius

NORSK BALALAIKAORKESTER, HVA ER DET?

De fleste har vel registrert at siden Norsk Balalaikaorkester (NBO) ble medlem i NMOF er forbundets navn endret til Norsk Mandolin og Balalaika Orkester Forbund (NMBOF). Da kunnskapen om NBO er liten blant folk flest, noen husker kanskje orkesteret fra TV og radio for 20 - 30 år siden, finner vi det naturlig å skrive en liten presentasjon av oss her.

OPPSTARTEN

Orkesteret ble stiftet 29 februar 1920 av Boris Borisoff. Han var kommet til Norge fra Russland i 1917 som 15-åring sammen med sin familie, hans musikalske bakgrunn var fra et skoleorkester. Selv skriver han i NBO's 60 års jubileumsbok: "Min balalaika hadde jeg selvfølgelig med til Norge. Instrumentet var den gang lite kjent her, og mine beskjedne prestasjoner vakte alltid en viss interesse. Dette var en stimulans slik at jeg la meg i seilen og øvet flittig for å forbedre mitt spill. Det var de norske tilhørerne som på den måten bidro til at jeg kom videre etterhvert".

Da Boris Borisoff gikk på andre året på Statens Håndverks- og Kunstindustriskole i Oslo fikk han ideen til å starte et lite balalaikaorkester blant sine norske venner, og for sine sparepenger, kr 210, ble instrumenter innkjøpt fra det tyske musikkfirma Jul. Heinr. Zimmermann i Leipzig. Det høres utrolig ut i dag men for disse pengene fikk han 5 orkesterbalalaikaer, deriblant både en bass- og en kontrabassbalalaika. I tillegg bestilte noen av orkesterdeltagerne instrumenter for egen regning. Første øvelse fant sted 29 februar 1920 i dagligstuen hjemme hos Boris Borisoff, alle de ca 10 deltagerne var norske.

Den første tiden foregikk øvelsene på om-

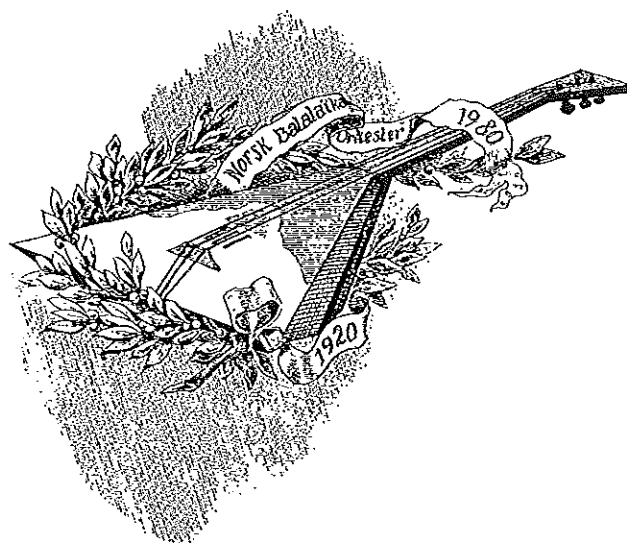
gang i medlemmenes hjem og spillingen var mest for egen fornøyles skyld. Det varte ikke lenge før det kom forespørsler om å opptre offentlig og første opptreden var 7 mai 1920 i et klasserom på Håndverks og kunstindustriskolen. Denne opptredenen ble, beskjedent nok, kalt for "Offentlig generalprøve". Den egentlige konserten skulle gå av stabelen i skolesamfunnet "Akantus" dagen etter. Så fulgte en tid med opptredener i foreninger, skolesamfunn og på arrangementer til veldedige formål.

EN NY TID

Våren 1922 kom balalaikasolisten Nicolay Arsenjeff til Norge og bosatte seg i Oslo. Dette ble en begivenhet av stor betydning for orkesterets videre fremgang og eksistens idag. Boris Borisoff skriver: "Vi var i tvil om han ville ha noe med oss amatører å gjøre. Han var dessuten eldre enn oss 19 - 20 åringer. Vi tok storligen feil! Ved nærmere bekjentskap viste han seg å være det elskeligste menneske man kunne tenke seg. Han ble medlem med liv og sjel, hjelpsom og elskverdig, og påtok seg de vanskeligste oppgaver både som solist og instruktør."

Utover 20 -tallet økte aktiviteten og orkesteret ble utvidet til 25 medlemmer. Da radioen kom bidro denne i stor grad til å gjøre orkesteret kjent blant folk, dessverre var alt direktesendt så det eksisterer ingen opptak fra den tiden. Orkesteret spilte sammen med mange av datidens største kunstnere, og et av høydepunktene fra denne epoken var en konsert i Calmeyergatens Misjonshus 2 desember 1925 sammen med operasangerne Erling Krogh og Hjørdis Anker, Arsenjeff hadde også en soloavdeling. Dette var på den tiden Oslo største lokale med plass til 2900 mennesker. Det ble en strålende suksess for utsolgt hus og konserten ble gjentatt med like stort hell.

I 1926 overtok Arsenjeff dirigentstaven i orkesteret og var dets ubestridte leder og inspirator helt til sin død i 1967. Arsenjeff var en glødende entusiast for utbredelsen av russisk folkemusikk men han ønsket også å prøve ut balalaikaen og domraens egenartede fargeklang på klassisk musikk. Han mente også at et bredere repertoar ville øke musikkinteresse og forståelsen blant orkesterets medlemmer som for det meste var norske. Repertoaret kom etterhvert til å omfatte komponister som Tchaikovsky, Glinka, Bizet, Grieg, Handel, Mozart, Schumann, Lehar,

Linke, Prokofjev, Rachmaninoff og en rekke andre.

Aktiviteten fortsatte utover 30 tallet og til tross for et forholdsvis høyt musikalsk nivå var NBO et amatørorkester der medlemstallet varierte, derfor var rekrutteringen svært viktig for å holde kontinuitet i orkesterets musikkutfoldelse. Mange av orkesterets medlemmer utviklet seg til ypperlige musikere, men Arsenjeff innså et amatørorkesters begrensninger og var forsiktig med å la de dyktigste briljere på bekostning av nybegynnerne. Han la ned mye tid på nybegynnere med ekstra undervisning, forutsetningen var at alle tok hjemmeøvelsen alvorlig. Fra et sirkulær han skrev på den tiden kan det siteres: "Likeledes innskjerpes at enhver må øve seg så meget hjemme på sitt partitur, at man på prøvene utelukkende kan ofre seg for samspillet. Overtredelse vil kunne føre til vedkommandes eksklusjon fra orkesteret".

KRIGEN

9 april 1940 var en konsert med NBO satt opp på programmet i radioen, denne ble det naturlig nok ingenting av. Men utover sommer og høst 1940 hadde orkesteret flere opptrædener i radio inntil radioen ble forbudt, blant annet en minnekonsert for Tchaikovsky 5 oktober 1940. Etterhvert som tyskerne strammet inn måtte teater og musikkliv gå under jorden, det samme gjorde NBO. Men aktiviteten økte merkelig nok, antageligvis på grunn av det lyspunkt musikken var i en trist hverdag. Det ble avholdt mange lukkede konserter og arrangementer til veldedige formål og øvingslokalet i Arsenjeff kjeller i Holtegaten ble et samlingssted for kunstnere og musikkinteressert. Etter frigjøringen i 1945 fulgte en tid med stor aktivitet, blant annet med stor konsert i Aulaen der kong

Haakon var tilstede. I denne perioden var antageligvis orkesteret på sitt beste.

ETTERKRIGSÅRENE

Den store aktiviteten fortsatte utover 50 og 60 tallet med konserter i foreninger, på alders- og sykehjem og i bygdelag. Orkesteret opptrådte jevnlig i radio og etterhvert på TV. Hovedaktiviteten var naturlig nok i Oslo området men også andre byer og tettsteder ble besøkt.

TIDEN ETTER ARSENJEFF

Da Nicolai Arsenjeff døde i januar 1967 fryktet mange, også blant orkesterets egne medlemmer, at NBO skulle slutte å eksistere. Som ubestridt leder og hersker i 41 år eide han NBO, det var hans liv og livsverk. Hele orkesterets repertoar på mellom 360 - 400 stykker hadde han sirlig skrevet for hånd. Dagfinn Aas som hadde vært visedirigent de siste årene under Arsenjeff sa seg villig til å ta på seg den store og krevende oppgaven å ta over som dirigent etter Arsenjeff. Dette ble en svært travel tid. Styret måtte overta mange funksjoner og orkesterets eiendeler som var lagret hjemme hos Arsenjeff måtte flyttes og skaffes ny betryggende plass. Med litt flaks fikk man leid en gammel hestestall og etter en stor dugnadsinnsats ble lokalene pusset opp og innredet. Innvielse fant sted 29 februar 1968. Etterhvert fortsatte aktiviteten som normalt.

I 1975 overlot Dagfinn Aas dirigentpinnen til Alf Bjørklund. Han hadde mangeårig bakgrunn fra orkesteret og kjente musikken og instrumentene. Han kjente også mange av orkesterets medlemmer. Framover mot 1980 økte interessen for balalaikaen og etter noen år der det ble avertert etter medlemmer uten

Nicolai Arsenjeff, dirigent fra 1926 – 1967.

å lykkes kom flere nye medlemmer til. I 1980 ble 60 års jubileet markert med stor konsert i Konserthuset der Kari Rasmussen og Viktor Klimenko var solister.

Da Alf Bjørklund gikk bort på begynnelsen av 80 tallet kom en periode uten dirigent der Leo Henriksen fungerte som musikalsk leder og ledet orkesteret fra sin posisjon på balalaika prim. Leo hadde, sammen med sine brødre, vært et svært aktivt medlem i en årrekke, men dirigent ønsket han ikke å bli. Denne

midlertidige ordningen fortsatte fram til Knut Fjellhøy overtok dirigentrollen i 1982. Da Knut Fjellhøy ga seg kom Leo Henriksen tilbake en kort periode som musikalsk leder.

Siv Korneliussen overtok som dirigent våren 1985. Ved selv å arrangere musikk for orkesteret har hun tatt opp arven etter Arsenjeff på en utmerket måte, hun har også tatt på seg mye av ansvaret for opplæring av nye medlemmer. Orkesteret har idag 17 aktive medlemmer i alder fra noen og 20 til noen og 80, medlemmenes fartstid varierer fra 1 til 47 år. Knut Larsen, som har vært med siden 1949, er idag det naturlige midtpunkt i miljøet.

Aktivitetsnivået er bra med ukentlig øvinger (onsdager) og jevnlig utespillinger, hovedsakelig alders- og sykehjem, 75 års jubileet markerte vi med konsert i Munch museet der Ivan Hauge var solist. Vi har nettopp rundet 76 år og betrakter oss selv som en svært oppegående og levedyktig 76 åring. Det blir påstått at vi er det eldste balalaika orkesteret utenfor Russland men det er en påstand vi ikke kan dokumentere, uansett så har vi en lang og tradisjonsrik historie å ta vare på. Selv har jeg vært med i bare 5 år og ser for meg mange (ti)år med balalaikaen som hobby og følgesvenn.

Å melde orkesteret inn i NMBOF etter 75 års selvstendighet var en vanskelig avgjørelse for styret. Debatten, ikke ulik en norsk EU debatt, gikk lenge før en avgjørelse ble fattet. Vi håper og tror at dette medlemskapet vil føre til økt interesse for balalaika i framtiden og dermed gjøre Norsk Balalaikaorkester enda mer levedyktige. Orkesterets opprinnelige formål fra 1920 var å gjøre balalaikaen kjent i Norge og vi forventer at vårt medlemskap i NMBOF vil gjør oss bedre i stand til å leve opp til dette.

Ole Høgelid

REISEBREV FRA PROVIDENCE, RHODE ISLAND

8. - 12.11.1995.

Lørdag den 4. november reiste tre forventningsfulle mandolinjenter fra

Bergen Mandolinorkester til Amerika for å delta på den 9. Convention i regi av

Classical Mandolin Society for America (CMSA): Kathy Foote, Karin Aasebø og undertegnede. Convention arrangeres hvert år i november måned og er hovedsakelig en samling for mandolinister fra hele Amerika, men også andre land var representert: Japan, Spania, Tyskland, Canada, England og Norge. Mange uttrykte begeistring og overraskelse over at vi kom «all the way from Norway».

De første dagene ble brukt til akklimatisering og sightseeing i byen og omgivelsene rundt. Onsdag startet Convention med registrering og andre praktiske ting, men det ble også tid til spilling. Det var lagt opp til to orkestre: Et kammerorkester og et fellesorkester. Vi deltok i begge. Dirigent for kammerorkesteret var Antonia Nigrelli, president i CMSA og dirigent for Long Island Mandolinorchestra. En dyktig og bestemt dame. Hennes hensikt med musikken kunne ikke misforstås, nemlig å legge vekt på dynamikk og musikkforståelse, noe som var både inspirerende og lærerikt. Våre tanker gikk selvsikre til vår kjære Anton (Ekerhovd) når vi oppdaget at vi var vel så bra på dette området som amerikanerne! Kammerorkesteret hadde øving hver dag. Konserten ble holdt for øvrige deltakere fredag kveld. Vi spilte «Nuits Florentines» av Maciocchi, en typisk fransk vals og «Santa Lucia» av Wölki.

Fellesorkesteret ble dirigert av Keith Harris, en australier som nå bor i Frankfurt. Orkesteret bestod av 104 utøvere. Det var en fantastisk opplevelse å være deltaker og høre

lyden av hele orkesteret løfte seg fra pianissimo til fortissimo. Den berømte klisjeen om at «taket løfter seg» fikk en ny mening.

Stykkene vi spilte var krevende rytmisk med raske skiftinger. Dette løste dirigenten med at vi klappet og talte høyt for hverandre på hver øving til rytmen «satt inne». Vi hadde daglige øvinger. Konserten ble holdt lørdag for fullsatt sal på Brown University i byen. Vi spilte «The Song of Japanese Autumn» av Kuwahara, «The Honeysuckle Halfstep» av Antony Key, som også var deltaker i orkesteret. Konserten ble avsluttet med «Folk Dances 1&2» av Robert Scultz.

Utenom de daglige øvingene med orkestrene, var det hele tiden undervisning i mandolinspill: Mandolinteknikk i alle kategorier fra det enkle til det avanserte. I tillegg var det tilsvarende undervisning i alle andre representerte instrumenter, som mandola, mandocello og gitar. Det var også forelesning om mandolinens historie av Paul Sparks fra England som er forfatter av to bøker om samme emne. I tillegg var det undervisning i å spille rett fra notebladet, ukjente noter.

Hver kveld var det sammenkomster med mye mandolinmusikk, både klassisk og mer svingende musikk. Det blir for omfattende å omtale alle konsertdeltakerne her. Jeg velger derfor det som gjorde mest inntrykk på meg:

Mair-Davis Duo er kjent også utover Amerikas grenser og består av Mark Davis på gitar og Marilyn Mair på mandolin. De spilte klassisk musikk, bla. av Bach, Siegfried Behrend og C.G. Scheidler.

Providence Mandolinorkester spilte ved to anledninger. De består av ca. 25 utøvere og blir dirigert av Mark Davis. Repertoaret var ganske variert: Telemann, Debussy og nyere musikk som Ellassomorf av S.F. Pearson. Et veldig spesielt musikkstykke der mandolinen ble utnyttet maksimalt ved å spille bak stolen,

foran stolen og øverst ved stemmeskruene. For norske ører ble det ganske merkelig, men fascinerende.

To engelske gentlemen, Paul Sparks og Barry Pratt, spilte begge mandolin sammen av en høy klasse. De spilte bla. musikk av P.Fouchetti og T.Hlouschek. Både musikken og fremførelsen gjorde inntrykk.

Spania var representert med Manuel Munoz på gitar og Pedro Chamorro på mandolin og bandurria. Musikken hadde mye spansk temperament og gjorde inntrykk på de fleste.

Høydepunktet for meg var en japansk duett, Sanae Onji på mandolin og Keigo Fuji på gitar. De spilte nydelig musikk fra sitt hjemland, samt stykker av de Falla, Pettine og Schubert. Teknikk og utøvelse på mandolin

er det fineste og mest imponerende jeg har opplevd og har nok gitt meg et annet perspektiv på det å uttrykke musikk ved hjelp av mandolin.

Det har vært en stor opplevelse å få være med på denne Convention. I tillegg til nyan-skaftet italiensk mandolin fra 1890 har jeg med meg mye nyttig musikalsk erfaring og opplevelser i bagasjen hjem. Jeg benytter denne anledningen til å takke Norsk Mandolin og Balalaika Orkester Forbund, samt Bergen Mandolinorkester for stipend som har gjort det mulig for meg å reise.

Musikalsk hilsen fra

Elin Magnussen

EN LITEN BETRAKNING FRA NBO

Å fortelle at man er medlem av NBO, (Norsk Balalaika Orkester) har vært en enkel sak så langt. Ikke alle vet hva NBO står for, men alle gjetter at det er noe «norsk». Det er det jo egentlig ikke, men det skjønner man ikke før man kommer til neste bokstav i forkortelsen, nemlig «B» for balalaika.

Nesten ingen gjetter at «B» faktisk står for balalaika. De fleste tar en rask gjett og sier: Jasså, er du medlem av Norsk Barne Orkester? Så ser de på deg, og ser at det umulig kan stemme, (iallefall hvis du som meg, har rundet 40), og så spør de for å gjøre det godt igjen: Er du dirigent eller noe sånt? Hvis du fremdeles er som meg, er du aldeles ikke «dirigent eller noe sånt». Derfor oppklarer du misforståelsen fortest mulig, og sier at det er balalaika, og ikke barn, det dreier seg om. Det svaret du da ofte får, er at ja, det vet jeg hva er, men jeg liker det ikke. Det er altfor sterkt for meg!

Mens du står og lurert på om vedkommende mener det bokstavelig, og hvilke av NBOs glitrende konserter på gamlehjem og sykehjem vi kan ha spilt slik at det ble «FOR STERKT» for publikum, begynner du å ane at det er nye feiltolkninger på gang; «Jeg smakte det i Spania engang, og aldri mer».

Omtrent sånn kan det arte seg å være medlem av Norsk Balalaika Orkester. Jeg vet ikke om det er enklere å være medlem av mandolin orkestre. Hvis balalaika kan bli bakkalao, kan vel mandolin bli til mandelolje eller mandol, eller hva vet jeg.

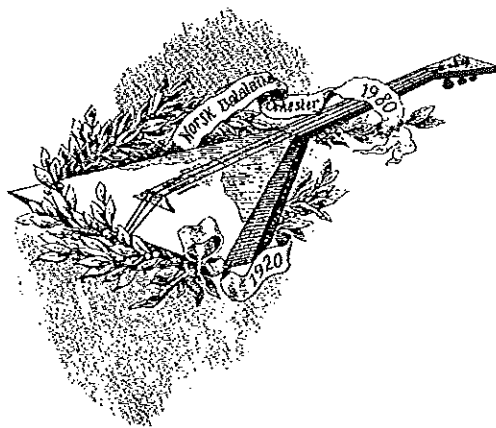
En ting vet jeg derimot, at å si at du har vært i Bergen på NMBOF- det avstedkom mange vidløftige spekulasjoner det. Noen fant det tryggest å skifte samtale-emne fortest mulig.

Andre tok det mer «up-front»: Norges Mesterskap i——BOFF??? Med et tonefall som antydte at det er ingen grense for hvilke perversiteter folk driver med.

Jeg er ikke bare medlem i NBO og NMBOF, men også i NTK. Ja, nå kan dere gjette nå. Hvis noen tror det er Norsk Trekkspill Klubb, så er det feil. Forkortelser er sannelig ikke det samme som forenklinger, snarere tvert imot! Men poenget er at i NTK, tolket de NMBOF utifra sin naturlige referanseramme, og trodde at jeg hadde vært med på Norges Mesterskap i Bjeff!

Boff, Boff sier jeg,- og takk for sist. Det var gøy å bli kjent med dere alle sammen i Bergen. Jeg ser frem til neste møte med spill og samspill og BOFF i massevis.

Wenche i NBO.

ÅRSRAPPORTER

Oslo Mandolinorkester

1995 har vært et begivenhetsrikt år for Oslo Mandolinorkester, da vi har hatt 35 års jubileum.

Som vanlig har vi hatt endel utespillinger, 12 stk. Dette er gjennomsnitt av det vi pleier å ha.

Den store begivenheten var 35års-konserten 12.11. i Marienlyst skoles aula, som hadde et assortert utvalg av flinke utøvere.

Programmet var:

Oslo Mandolin Orkester

Andante grazioso og Las Palmas	Joh. Kok
Requerdos de l'Alhambra	F. Tarrega
Drømmen gikk opp i røyk	M. Theodorakis
Fritjof ock Carmensita	E. Taube
I just called to say I love you	Stevie Wonder
Troikafantasi	E.Leduc

Tøge Talle (sang), Per-Kristian Larsen (gitar),
Reidar Edvardsen (mandolin)

Allegro	M. Corrette
Cavatina "Saper bramate"	G. Paisiello
Serenade og Deesse ou Femme	Ch. Gounod
Tempo di Minuetto og	
Serenata d'Arlecchino	R. Leoncavallo

Per-Kristian Larsen, Reidar Edvardsen

Mazurka, Burlesca og Tarantella	R. Calace
---------------------------------	-----------

OLD BOYS

Sydamerikanske Rytmer	
Oslo Mandolin Orkester & Tøge Talle	
Napule canta og Serenata napulitana	Tagliaferri
To Italienske melodier	DeCurtis/Denza

Konserten ble besøkt av ca 100 tilhørere, og fra nøytrale tilhørere var kritikken god. Dirigent og orkestermedlemmer har inntrykk av at vi gjennomførte en vellykket jubileums-konsert.

Orkesteret hadde også en vellykket 35-års-fest på skullerudstua ved Oslo 17.11.

Reidar Berntzen er et mangeårig medlem og en av stifterne av orkesteret for 35 år siden. Han er i dag styremedlem og har tidligere vært formann i 15 år. For sin store innsats for orkesteret, ble han med pomp og prakt slått til ridder av "Den Gyldne Mandolin" på jubileumsfesten.

Reidar Berntzen satte stor pris på utnevnelsen. Det var en meget fortjent ridder. Han fikk orkesterets merke med gullkrans, og bevis til å henge på veggen.

Orkesteret har fått 3 nye musikere i fjor, 2 mandoliner og 1 gitar.

Oslo Mandolinorkester hadde årsmøte 28.2.1996 og følgende ble valgt:

Frank Pedersen	Formann
Joar Hansen	Sekretær
Bjarte Søbstad	Kasserer

E. Pedersen

Bergen Mandolinorkester

Bergen mandolinorkester hadde i 1995 11 aktive medlemmer tillegg til vår spillende dirigent Anton. 1 medlem, Sigvald Gloppen, sluttet dessverre, mens vi ønsket velkommen til Trygve Myrliid på 2. mandolin.

Besetningen vår er nå:

- 1. mandolin: 3stk
- 2. mandolin: 3 «
- Mandola 1 «
- Mandocello 1 «
- Gitar 2 «
- Kontrabass 1 «

I 1995 hadde vi 10 utespillinger, noe lavere aktivitet en tidligere år. I juni spilte vi på Gamle Bergen i forbindelse med familiedagen der. Gamle Bergen er et «levende museum» der gamle, verneverdige bergenshus er samlet til en «mini-by». Det arrangeres familiedag hvert år med mye musikk og andre aktiviteter for barn og voksne. I anledning det nydelige været og stor publikumsoppslutning ble det en fin opplevelse. Publikum satt pris på mandolinmusikken vår.

I februar hadde vi to konserter i samarbeid med Bergen Sosialskoles Kor der vi fremførte musikk av Theodorakis. Et spennende samarbeid som gav mersmak.

Ellers kan vi nevne lysmesse i desember i St. Jacob's kirke der vi spilte julemelodier, spilling på rådhuset 1. mai, og spilling i forbindelse med Helgeseter skole for psykisk utviklingshemmedes fremføring av H. C. Andersen's eventyr på Fyllingsdalen Teater.

1995 var jubileumsår for oss. 25 års jubileet ble feiret samtidig med forbundets landsmøte, så det var derfor hyggelig å kunne ønske velkommen til representanter fra de fleste orkestrene. Festen ble en fin markering på 25 år med mandolinmusikk i Bergen.

Årsmøte ble holdt 15.02.96 der følgende styre ble valgt:

Elin Magnussen	Formann
Kathy Foote	Kasserer
Trygve Myrliid	Sekretær

Elin Magnussen

Hellen Skoles Mandolinorkester

Hellen Skoles Mandolinorkester ble tatt opp som medlem av NMBOF under landsmøtet 1995. Orkesteret ledes av et interimstyre bestående av Trond Lossius og Leif Austgulen. Orkesteret hadde sin første opptreden i juni 95 under Hellen og Li Skoles Strykeorkester sin jubileumskoncert på Fiskerimuséet. På repertoiret stod "Fola, fola, blakken" og "Lisa gikk til skolen".

Utover høsten har arbeidet i orkesteret fortsatt. Alle medlemmene får undervisning enkeltvis eller i gruppe, tilsvarende et kvarter pr. uke pr. person. På denne måten får medlemmene det samme tilbudet som de ville fått i Bergen kommunale musikksskole. Sesongen ble avrundet med juleavslutning hjemme hos undertegnede. Våren 96 har vi for alvor begynt å arbeide med samspill og orkesteraktivitet. Noen uker får medlemmene enkelttimer mens vi andre uker har orkesterprøve. Det tar tid å lære seg å spille sammen. Noen synes at vi spiller for fort og andre at det går for sakte, så det hender at noen "vinner" med en takt eller to når vi spiller sammen. Men det går hele tiden fremover.

Orkesteret har vært utsatt for litt mer "gjennomtrekk" i medlemslisten enn ønskelig. Den viktigste grunnen til dette er nok at

terskelen for å bli med er nokså lav. Opplæringen skjer på skolen like etter siste time på onsdagene. Dette gjør det enkelt å bli med sett i forhold til andre aktiviteter hvor foreldrene må bringe og hente. Men de som har sluttet har gitt uttrykk for at de har hatt det gøy mens de var med. Det er tross alt noe av målet med å holde på.

Nå består orkesteret av fire elever på mandolin og en på gitar. En av mandolinistene, Marthe, spiller mandola i orkesteret. Så selv om vi er få har vi mange stemmer: Claudia og Preben spiller 1.mandolin, Rebecca spiller 2.mandolin, Marthe mandola og Steinar gitar.

Over påske er det på tide å drive litt rekrutteringsarbeid igjen slik at vi kan få noen nye medlemmer. Da er det og på tide å innkalle til et lite foreldremøte slik at vi kan få valgt et skikkelig styre. Vi har søkt om å få komme inn under Bergen Kommunale Musikksskole fra høsten av, og de virker velvillig innstilt over for oss.

Lit etter litt skal vi nok bli til et skikkelig orkester!

Trond Lossius

Grim Mandolinorkester

Dette året har vi hatt omlag 20 medlemmar i alderen 19 til 60 år. Det siste året har vore ganske turbulent for oss, ein del medlemmar har slutta, men vi har au fått noen nye. Randi Rodt var dirigent fram til sommaren, Lars Anders Thorsen kom attende ei stund i haust medan Ingvald Jessen tok over dirigentansvaret dei siste månadene og held fram i 1996.

Vi hatt ein del konsertar det siste året, blant anna på BUL, aulaen på Grim skole, Kvaes Minne, Kløvertun, Gimle Aldershjem,

Kristiansand alders- og sykehjem og Agder Folkehøgskole.

24.-26. mars reiste vi til Haugesund og besøkte Tysvær mandolinorkester saman med Hå. Dessutan har halvparten av medlemmane uformelt og utan instrument reist til Danmark og Grønhøj strand ei helg i mars.

Styret fram til 28. september var samansett slik:

Vibeke Lauritsen	Formann
------------------	---------

Liv Karin Pedersen	Sekretær
--------------------	----------

Ingvald Jessen	Kassastyrar
----------------	-------------

Vi har hatt bingo, og i år fekk vi 5 spel. Vi har au hatt medlemslotteri.

Første helga i oktober hadde vi besøk av dirigenten i Oslo mandolinorkester, Reidar Edvardsen, som hadde seminar med omlag 10 av medlemmane våre. Seminaret var vellukka, og vi lærte blant anna noen nye songar og ein del om speleteknikk.

På landsmøtet til mandolinorkesterforbundet og feiringa av Bergen mandolinorkestres 25-års jubileum i Bergen siste helga i oktober møtte Trond Jensen, Eirin Anita Rosendal, Øystein Ellefsen og Vibeke Lauritsen som representantar for Grim.

Vibeke Lauritsen

Stavanger Mandolinorkester

Vi startet 1995 med oss åtte trofaste medlemmene. Slik fortsatte vi hele vårsesongen, men på høsten begynte to som hadde vært borte på grunn av sykdom. Derimot mistet vi Knutsen, slik at vi må klare oss uten dirigent.

Det går utmerket uten, vi er med og styrer noen og enhver.

Med helt nye Thomastik-strenger startet vi vårsesongen med øvelse 12. januar og avsluttet 27. april. Etter sommerferien startet vi igjen 31. august, og hadde siste øvelse før jul 7. desember. Det blei i alt 25 øvelser, fem mindre enn året før. Fem utespillinger har vi hatt i løpet av året, da helst på gamlehjem. En kveldstund spilte vi på en skole for elever med foreldre. Det var moro å se at ungene likte mandolinmusikken. Samarbeidet med mannskoret fortsetter, og sammen med dem har vi hatt sju opptredener. Blant annet for pensjonistlags tilstelninger i forbindelse med julen. En tur til Nærlandsheimen hadde vi i september. Vår eminente altnuligmann, Isaksen, han er dirigent for koret, har nå arrangert en hel del Theodorakis-melodier for mandolinorkester til mannskor. Disse er vi nettopp begynt å øve inn. Ellers har vi hatt stor glede av notene vi fikk gjennom Lossius fra Amerika. Etter Isaksens reparasjon av notene, var de fullt brukbare. Noen av dem har vi sendt til Grim, som viste seg interessert.

På Landsmøtet i Bergen i oktober blei det bestemt at Stavanger Mandolinorkester skal arrangere Landsmøtet i 1997. Dette har vi drøftet i orkestret og kommet til at alt er så usikkert med oss. Vi har som kjent 50-års jubileum dette året, derfor kunne det ha passet bra. Vi fant det best å ta en telefon til Tysvær for å dem til å ta seg av det. Den ene etter den andre faller fra av forskjellige årsaker, så det er ikke godt å vite hva som er igjen av orkestret om to år. Når det gjelder Landsmøtet, så kan vi ikke se å ha mottatt noe referat derfra enda?

Styret:

Konrad Førland	Formann
Rolf Corneliussen	Kasserer
Kjell Sagvaag	Sekretær

Konrad Førland

MANDOLIN PÅ CD

HØSTSÅNG

Westra Aros Mandoliner, dir. Ernst Jenedal

OPUS 3 OP9501 CD (1995)

Plateselskapet Opus 3 har som filosofi å gjøre opptakene til sine produksjoner uten å kverne lyden gjennom flere elektroniske innretninger enn høyst nødvendig. De har på denne måten klart å ta vare på den naturlige klangen i mange av sine utgivelser, og denne CDen med mandolinorkester fra Vasterås, er ikke noe unntak. CDens tittel henspiller på Yasuo Kuwahara's Japansk høstsang, som er et svært vakkert og letthørt musikkstykke som tar i bruk mandolinorkestrets muligheter til forskjellige klanger med betydelig raffinemang. CDens innhold er ellers ganske variert, fra Bach's Brandenburgerkonsert nr.3 og et moderat moderne Divertissement av Dietrich Erdmann, til svensk folkemusikk og svingende rytmer fra Venezuela.

Orkesteret klinger homogent, med god balanse mellom stemmene, og utførelsen er virkelig god reklame både for det som går for seg på mandolinfronten i Vasterås, og for mandolinen som sådan.

MANDOLIN MASTER OF BRAZIL

Jacob do Bandolim

Acoustic Disc ACD-3 (Vol.1, 1991) & ACD-13 (Vol.2, 1994)

Musikken på disse to CDene er tradisjonell brasiliansk, såkalt Choros, som er forløper for mer kjent Bossa Nova. Choros fremføres av en liten gruppe, gitarer, bass, rytmeinstru-

menter og et melodiinstrument, som f.eks. mandolin i forgrunnen, og er melodisk vakre og rytmisk livlige og varierte. Opphavet er, som for befolkningen i Brazil, basert på blandet innflydelse fra Portugal og Afrika.

Opptakene på disse CDene er fra tiden 1955-66 og kan trygt kalles historiske. Jacob do Bandolim (egentlig J. Bittencourt 1918-69) viser seg som en fantastisk musiker innenfor sitt område, og man skal være temmelig kald for ikke å bli revet med og sjarmert i senk av dette. Foruten sine egne låter spiller Jacob en god del mer kjente ting av bla. Jobim, Nazareth og Pixinguinha. Kompet Jacob har med seg, er et kapittel for seg. Måten dette svinger på, er noe folk som ikke har vokst opp med denne musikken bare kan drømme om å få til.

THE ROMANTIC MANDOLIN OF RAFFAELE CALACE

Gertrud Troster, mandolin

Thorofon CTH 2211 (1994)

Gertrud Troster er en av våre dagers absolutt beste mandolinister, og med denne innspillingen som inneholder R. Calace's 10 preludier for mandolin solo, har hun gjort en kraftprestasjon som kan sammenlignes med viol-inrepertoires 6 Sonaten & Partiten av Bach eller de 24 Capricci av Paganini.

Det høres kanskje spinkelt ut med mandolin solo, men disse preludiene demonstrer at instrumentet i hendene på en mester kan få frem mer enn en enkelt melodi eller noen akkorder. Ved hjelp av forskjellige duo-teknik-

ker (vissnok utviklet først i USA på slutten av 1800-tallet) høres det ut som to eller flere instrumenter spiller, og så elegant som Gertrud Troster behersker dette, vil nok mange ha problemer med å tro det de hører. Min aktelse for Raffaele Calace (1863-1934) bare stiger jo mer av hans musikk jeg blir kjent med, og preludiene hører til det beste. Dette er senromantisk musikk, rik på sødme og virtuositet, med stor harmonisk og uttrykksmessig variasjon. Musikk som dette, og spilt på denne måten, vil etter mitt skjønn kunne bidra til at flere får øynene opp for mandolinens potensiale.

Orchestra a Plettro "Tita Marzuttini" di Udine
OPTM 03 (1995)

Orkesteret med det lange navnet, stiftet i 1886 og oppkalt etter sin første leder, spiller italiensk og tysk musikk fra vårt århundre. Her er imidlertid musikk i mange forskjellige stiler, fra Hermann Ambrosius' neoklassiske Suite fra 1933 og Konrad Wolki's muntre, melankolske og musikantiske Rondo Scherzoso fra 1962, til Salvatore Falbo's meget romantiske Scene Campestri fra 1911. (Appropos landlige sener som dette stykket skildrer, er innspillingen foretatt i mai måned i et tydlvis ikke helt lydtett lokale i Udine, for hver pause på CDen er fylt av fuglekvidder.) Det mest spennende stykket er Concerto for harpe og mandolinorkester skrevet i 1991 av Piergiorgio Caschetto (f.1963). Stykkets unnedrtittel, "28. desember", viser til den store komponisten Maurice Ravel's dødsdag, og stykket er en hyldest til ham, spekket med sitater og klanger fra hans musikk. Skal man først sitere og etterligne noen, er Ravel slett ikke det verste man kan tenke seg, og jeg synes orkester og

solist gjør en meget hederlig innsats. Orkesteret fra Udine har ellers en kraftig, overtonerik, typisk italiensk klang, og spiller presist, balansert og dynamisk. Enkelte solosnutter underveis kunne vært noe mer polert, men CDen kan trygt anbefales, ikke minst fordi all musikken her er av bra kvalitet.

FANTASY FOR MANDOLIN AND AND ORGAAN

Sanae Onji, mandolin

Studio Lyric Inc., Japan (1995)

Det er muligens overraskende, men mandolin og orgel fungerer yppelig sammen. Størelsen på orgelet, og måten det blir registrert på er selvfølgelig avgjørende, men jeg har selv hørt det balansere godt på konsert i en liten kirke, og på denne CDen kler instrumentene hverandre perfekt.

Programmet inneholder bla. Tyske danser av Mozart, Sonatine i c-moll av Beethoven (oppr. mandolin & piano) og Fantasi av Takashi Sakai, som også er organist på CDen. Sistnevnte stykke har elementer både fra europeisk og japansk musikk, men for meg bli det for mye stilblanding selv om det bitvis er hyggelig å høre på både når det ligner Bach, fransk romantikk eller japanske barnesanger. Det er opplagt et krevende stykke, og det virker som mandolisten sliter endel. Da kommer hun bedre fra det i Harald Gensmer's Sonatine (oppr. m/piano) som dessuten er meget velkomponert musikk i Hindemith's ånd. De fineste tingene på CDen er to solostykker av Morishige Takei (1890-1949), en pioner i Japan, og den vakre Christmas song av Giuseppe Pettine (1874-1966). To japanske barnesanger med orgelakkompagnement er også svært sjarmerende og stemningsfulle i all sin enkelhet.

The 14th Mandolin Solo Concour in Japan

Andersen ACDM-2019 (1994)

Det gis ut opptak av de beste deltakerne i konkurransene for mandolinsolister som holdes i Japan. Det er interessant å høre hva og hvordan de spiller.

Reportoiret på denne CDen er utelukkende av det virtuose slaget og opptaket er gjort i konkuransesituasjonen med publikum til stede. Det tekniske nivået på deltakerne er imponerende, og det satses tildels med betydelig ungdommelig dødsforakt, noe som ikke alltid faller ut til musikkens fordel. Det spilles musikk av Wieniawski, de Beriot og de romantiske italienske mandolinist-komponistene Calace, Munier og Marucelli.

Mandolines

AVDAM/PROMFI ILD 621016 (1994)

Denne CDen presenterer hele 12 forskjellige a franske artister/grupper som bruker mandoliner i musikk av vidt forskjellig sjangere. Her er et par mandolinorkestre som låter riktig bra, en lite oppsiktsvekkende innspilling av Vivaldi's Konsert for to mandoliner, duetter fra 1700-tallet (på originalinstrumenter?) og jazz- og country inspirert musikk hvor dobro- og elektrisk mandolin er i bruk.

Troise & his Mandoliers

Pavilion records PAST CD 7051 (1995)

Pasquale Troise (1895-1957) var en italiensk mandolinist som bosatte seg i England i 1920-årene og etterhvert dannet sitt legendariske underholdningsorkester, som på denne CDen kan høres i opptak fra årene 1934-40.

Dette er nostalgi for alle pengene, medleyer bestående av temmelig fritt arrangerede klassikere, populære sanger, sigøynermusikk, latin- og hawaiiimusikk etc.etc. I radioens gullalder var det et nærmest ubegrenset marked for lett musikk av denne typen. Nivået på de 16 musikerne i denne gruppen er meget profesjonelt, og etter krigen ble de fast husorkester i BBC.

J.N.HUMMEL: MANDOLIN CONCERTO ETC.

Dorina Frati, mandolin

Dynamic CDS 128 (1994)

I mandolinens tidlige historie ble det komponert for mandolin av flere av de mest kjente komponistene. Mozart og Beethoven har alle hørt om, men som en klar nummer tre kommer Mozart's elev Johann Nepomuk Hummel (1778-1837). Hans bidrag til mandolinrepertoiret er Concerto for mandolin og orkester (1799) og Grande sonata for mandolin og piano (1810). Begge verkene finnes innspilt før, men så vidt jeg vet, ikke på samme CD (el. plate). Dorina Frati er en ung italiensk mandolinist, utdannet ved diverse høyskoler der med lærere som bla. Giuseppe Anedda og Ugo Orlandi. Hun er nå godt i gang med solistkarrieren, og kan høres på flere CDer, f.eks. i Vivaldi. Hummels musikk er melodios og likefrem, og fremføringen er absolutt habil, men uten noe bemerkelsesverdig raffinemang.

Resten av CDen blir fylt av sonater for henholdsvis fløyte og viola med piano. En pussig detalje er at mens det på CDen spilles på en viola fra 1729, fløyte fra 1820 og piano fra 1823, er mandolinen en Calace fra 1988. Skulle vært artig å høre denne musikken på, om ikke annet, en kopi av en 1700-talls mandolin.

THE ENGLISH MANDOLIN

Simon Mayor, mandolin

Acoustics CDACS 025 (1995)

Dette er Mayor's fjerde album, og programmet består utelukkende av engelsk musikk. Stort sett dreier det seg om folkemusikk som først har vært bearbeidet av seriøse komponister som Holst, Grainger, German, Purcell og Warlock, som Mayor så har arrangert for sin mandolin, mandola, mandocello og gitar. Alt har på den måten fått tilbake mye av folke-musikkpreget. Mayors arrangementer er til-dels svært raffinerte, og han spiller sine (Gibson-type) instrumenter virtuost og med vakker klang. Mayor er en mann som virkelig slår et slag for mandolinen, i tillegg til å spille så å si alle stemmer på CDen, har han i de senere årene også laget lærebøker i mandolin og gitt ut noter på endel av det han spiller.

CLASSICAL MANDOLIN AND GUITAR

Duo Gervasio (Carmen & Jurgen Thiergartner)

CPO 999 291-2 (1994)

Duo Gervasio har på sin andre CD tatt for seg musikk av de store mandolinkomponistene på slutten av 1700-tallet, Pietro Denis, Gabriel Leone, Giovanni Battista Gervasio og Beethoven. Duoen er i topp klasse og har en luftig, myk klang (som står i sterk kontrast til den italienske kraftige og skarpere klangen) og et nyansert foredrag, som gir denne musikken et visst autentisk preg selv om det spilles på moderne instrumenter. For meg er det litt vanskelig å venne meg til at klaveret i Beethoven er erstattet med gitar. Til tross for at det er meget lekkert spilt blir det liksom litt mindre beethovenskt på denne måten. Gervasio's virtuose Sonata da camera i D-dur finnes det flere gode innspillinger av (bla. Duo Capriccioso), men denne er min favoritt.

OPERA EN MANDOLINES

Ensemble a Plectre des Hauts-de-Seine

Pierre Verany PV795042 (1995)

Potpourrier fra operaene La Traviata, I Puritani, Lucia de Lammermoor, Trubaduren og Rigoletto, de to første arrangert for mandolin orkester av Edgar Bara (1876-1962) og Mario Maciocchi (1874-1955). Resten er noe mer lettvtint tilrettelagt i og med at mandolinene her spiller melodien unisont til et gitarakkompagnement av Fabrice Petit. Han er som de to solistene Laurence og Regine Wagner kjent også fra Quintette de Mandolines de Paris.

THE ART OF MANDOLIN

Maria Scivittaro, mandolin

Toshiba-EMI TOCE-8008-10 (1992 Japan)

Dette er et historisk dokument, 3 CDer med den italienske mandolinvirtuosen Maria Scittaro (1891-1981). Opptakene er gjort i Frankrike i perioden 1934-69, og gir et fascinerende bilde av en musiker som var aktiv i det meste av vårt århundre. Hun var i besittelse av superb teknikk og fin musikalitet, og er eksponent for italiensk stil med en viss hang til å spille sterkt og fort. Programmet består av mange glansnumre fra tiden rundt 1900 (Munier, Leonardi, Marucelli etc.) men alle Beethoven's mandolinstykker og Hummel's Grand Sonate er også med, og hennes innspillinger tåler sammenligning med hva som helst, selv om de fleste i dag ville være mer forsiktige med bruken av tremolo i denne musikken.

CDene er blant de 25 som ble utgitt for å markere 100-årsjubileet for mandolinen i Japan.

MANDOLIN RECITAL

Giuseppe Anedda, mandolin

Polydor POCH-1374 (1994 Japan)

Disse opptakene fra 1971 viser nok en betydningsfull figur i mandolinhistorien. Giuseppe Anedda (f.1912) kan betraktes som et bindeledd mellom de gamle virtuosene og våre dagers økende interesse for mandolin. Han var blant de første som begynte å spille mye til da ukjent mandolinmusikk fra 1700-tallet. På CDen er dette representert ved Vivaldi og Gervasio, men her er også show pieces av Calace og Munier som han turnerer med bravour.

Anedda, som forøvrig har spilt i Norge, har hatt stor betydning for yngre italienske mandolinister (f.eks. Orlandi og Frati) gjennom sitt arbeid som "maestro di mandolino" ved konservatoriet i Padova, det eneste lærested i Italia som tilbyr utdanning opp til profesjonelt nivå på instrumentet.

Reidar Edvardsen

BOK OM MANDOLIN

THE CLASSICAL MANDOLIN

av **Paul Sparks**

Oxford University Press, 1995

ISBN 0-19-816295-2

I forrige utgave (NMOF-Nytt nr.1/95) ble denne nye boken av Paul Sparks gitt en kort forhåndsomtale. Siden har jeg lest boken, og det burde flere gjøre. Selv om den er skrevet på engelsk, har den en selvfølgelig plass (ved siden av *The Early Mandolin*) i bokhylla hos alle som er interessert i mandolinens historie også i Norge.

Paul Sparks har brukt alt tilgjengelig materiale om emnet, og boken bygger i tillegg til forfatterens egen forskning, på arbeid gjort av en rekke eksperter i mange land. Slik er *The Classical Mandolin* blitt en samlet fremstilling av det som fram til i dag er kartlagt om mandolinens historie.

Boken starter der *The Early Mandolin* slutter, rundt år 1800, i en periode da mandolinen gradvis gled inn i glemsel. Grunnlaget for ny popularitet lagt da konstruksjonen av selve instrumentet, fram mot ca. 1830, ble revurdert, og fremsto omtrent slik en neapolitansk mandolin fortsatt gjør. Dette var en utvikling som man må ut av mandolinbyggernes verksteder for å forklare, og som også fikk de fleste andre instrumenter til å nærme seg de formene vi nå kjenner. Generelt kan man si at dette var tiden da offentlige konserter skjøt fart (mye var tidligere forbeholdt hoffet), konsertsalene ble større, noe som igjen førte til ønske om mer lyd fra instrumentene. Høyere kammertone og øket strengetrykk gjorde det nødvendig å bygge mer robuste instrumenter. For mandolinens vedkommende var det muligens en stund vanskelig å holde tritt med denne utviklingen rett og slett fordi man ikke hadde materialer til å lage strenger som holdt mål. Først rundt 1830 var man i stand til å produsere stål spenstig nok til dette bruk.

Mandolinens historie, slik den fremstilles i denne boken, er fasinende lesning, og det er interessant å se hvilke forhold som har hatt betydning. Historien er selvfølgelig for mangslungen til å kunne oppsummeres her, men et eksempel er at alle de tekniske nyvinningene på slutten av 1800-tallet, som elektrisitet, damp- og bensinmotorer, revolusjonerte kommunikasjon og muligheter for spredning og kulturutveksling. Det var på denne tiden, rundt 1880, det virkelig ble fart i

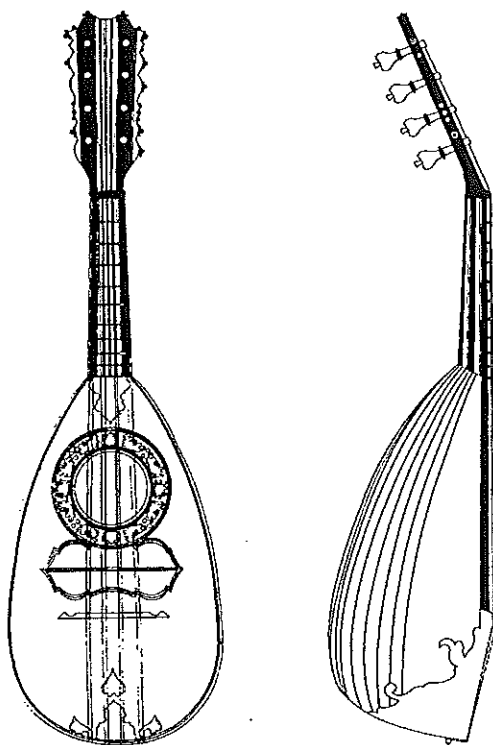
sakene, og særlig den store internasjonale utstillingen i Paris i 1878, blir regnet som en skjellsettende begivenhet. Utstillingene (den første 1851 i Crystal Palace i London), var gedigene utstillingsvinduer, ikke bare for varer, men nærsagt for alle uttrykk for menneskelig kultur man til da kjente i den vestlige verden. Det var enestående muligheter for europeere til å bli kjent med eksotisk kunst og musikk, men det var, pussig nok, ikke de italienske mandolinistene (i Paris, 1878), men en bandurria/gitargruppe fra Spania som satt ting i gang. De vakte voldsom oppsikt, og turnerte etterpå Europa og Amerika. I kjølvannet av deres suksess, benyttet mange utvandrede italienere seg av folks manglende evne til å skjelde mellom bandurria og mandolin, og utgav seg for spanjoler. Bandurria/gitargrupper ble i Spania vanligvis kalt "estudiantinas" fordi musikerne ofte var studenter, og dette er forklaringen på at dette spanske or-

det fortsatt er knyttet til mange mandolinorkestre.

Paul Sparks har i boken delt inn tiden fra 1815 til i dag i fem perioder knyttet til viktige årstall, og tar for seg forskjellige land eller områder i egne kapitler innenfor hver tidsperiode. Ellers er det egne kapitler viet instrumenter, strenger, plektre, spilleteknikker og nyttige adresser til organisasjoner og firmaer verden rundt. Boken er skrevet på et letlest engelsk og har mange illustrasjoner og musikkseksempler og dessuten en fyldig litteraturliste og detaljert stikkordregister.

The Classical Mandolin er den mest komplette og eneste oppdaterte fremstilling av dette stoffet, og kommer sammen med The Early Mandolin, til å bli stående som et standardverk om mandolinen.

Reidar Edvardsen.

PLEKTRE OG STRENGER

En mandolin eller mandola kan koste mange tusen kroner. Et plekter kan koste 7 kr. Likevel opplever man noen ganger at et godt plekter kan være like viktig som en god mandolin. Enda verre er det at et dårlig plekter kan få en dyr og fin mandolin til å høres ut som om den ble laget på skolen i sløyden. Det finnes et stort utvalg plektre i musikkbutikkene i alle farger, størrelser og fasonger. Hvilket plekter bør man velge? Det samme gjelder mandolinstrenger. Hvilke strenger skal man bruke? Hvilke typer strenger kan man egentlig velge mellom når man spiller mandolin eller mandola?

Valg av strenger og plekter vil i stor grad avhenge av hvilket instrument man har, ens spilleteknikk og kanskje også hvilken type musikk man spiller. En bluegrassmandolinist vil sikkert foretrekke andre strenger og plektre enn en mandolinist som spiller klassisk musikk. En nybegynner har ofte bruk for andre strenger og plektre enn en erfaren musiker.

Mens en del instrumenter som f.eks. fiolinen har fått et standardisert utseende, varierer utformingen mye fra mandolin til mandolin. De fleste instrumentmakere finner egne løsninger på hvordan instrumentet skal bygges og hvilke treslag som skal brukes. Dette gjør at spilleegenskapene og tonen vil variere mye fra instrument til instrument.

De tre vanligste typer mandoliner er den italienske (neapolitanske), portugisiske og

den amerikanske. Den italienske mandolinen er "øseformet", dvs. at bunnen på kroppen er rund og bygget opp av en rekke spiler som presses og limes sammen. Toppen av lokket har ofte en knekk like bak stolen slik at toppen bøyes nedover mot strengefestet. Dette er den eldste type mandolin av de som er i bruk i dag. Den neapolitanske mandolinen stammer fra lutten, og bygges på mange måter som en miniatyr av den.

Den portugisiske modellen ligner cittern-instrumenter som f.eks. den portugisiske gitaren. Bunnen på dette instrumentet er svakt buet, og kan være bygget opp av flere nokså brede parallelle lister eller av lister som "stråler" ut fra et midtpunkt. Toppen kan være flat eller svakt buet. Disse instrumentene har ofte dekorasjoner av blomster, vindmøller e.l. i området rundt lydhullet. Sett forfra er instrumentet formet nærmest som en bred pære. Tysvær Mandolinorkester har mange av denne type mandoliner og mandolaer.

Den amerikanske mandolinen ble utviklet av Gibson rundt århundreskiftet. Fiolinen har vært forbildet for denne type mandolin. Både toppen og bunnen er karvet, og det er vanlig at instrumentet har f-hull på samme måte som fiolinen. De to vanligste modellene er A-modellen og F-modellen. A-modellen er enkel i design og er dråpeformet sett forfra. F-modellen er mer forseggjort med en ekstra "spiral" i kassen på oppsiden av gripebrettet og små "finner" lengre nede på lokket.

Hvilket plekter?

Det finnes et hav av plekter i alle tenkelige og utenkelige størrelser, farger og fasonger. Det finnes plektere med bokstavelig talt alle regnbuens farger, fluoriserende plekter, plekter med holografiske motiv, elektriske plekter som får fingrene til å gløde, øredobbe-plekter, nøkkelhank-plekter, plekter med bilder av nakne damer og plekter med påtrykte dødningskaller. Det er ikke nødvendigvis noen sammenheng mellom hvor tøft det ser ut og hvor tøft det låter.

Plekter blir laget av alle mulige (og noen ganger også umulige) materialer. Tidligere var fjær fra f.eks. ravn eller høns et yndet materiale. Ulike treslag har også blitt brukt, og selv har jeg plekter av nikkel, sølv, glass, plast, karbon, gummi, nylon, keramikk og stein. For en del år siden var skilpaddeskall det desidert mest brukte materialet. Skilpaddeskall har unike egenskaper. Det har liten friksjon i forhold til strengen slik at "gnikkelyder" unngås, det er fleksibelt og stivt på samme tid og er svært slitesterkt. Ved bruk av Tommastick-strenger har plekteret svært lang holdbarhet, mens bronsestrenger vil slite plekteret langsomt ned. Skilpaddeplekter kan, dersom de blir slitt i kantene, files forsiktig med en neglefil, og vil da få igjen en glatt kant. Skilpaddeplekter gikk ut av handel fordi skilpadder etter hvert ble truet som dyreart. Det er fremdeles mulig å få tak i skilpaddeplekter via de rette kontaktene, men prisen er stiv: Godt over 100 kr. for et plekter.

Mange plekterprodusenter produserer plekter som etter sigende skal se ut som og være like gode som skilpaddeplekter. Ingen av disse kan sammenlignes med de ekte skilpaddeplektene. Det er også lett å se forskjellen. Ekte skilpaddeplekter har en blank overflate som om plekteret skulle vært lakkert

mens celluloid-plekter har en matt overflate. Skjellmønstrede celluloid-plekter lages bl.a. av D'Andrea (Pro-Grip, som har en ekstra matt overflate for bedre grep, og Custom Gauged Classic Celluloid), Fender og Martin.

Også Pick-Boy lager plekter av celluloid, men disse er svarte og er perforerte med en rekke hull i øvre del for å gi et bedre grep (Pick-Boy Pos-A-Grip). Kantslipingen på disse plektene er glatt og fin, og plektene anbefales varmt. For nybegynnere er S (thin) et godt plekter, som etter hvert bør skiftes til M (medium). De tykkeste versjonene blir alt for harde. Pos-A-Grip plekter vil etter en stund bli slitt i kanten ved bruk av sølv- og bronsestrenger, og de vil etterhvert også begynne å knekke i perforeringen. Plektene bør derfor fornyes med jevne mellomrom. Den japanske fabrikken som lagde Pos-A-Grip brant ned for noen år siden slik at plekteret gikk ut av produksjon. Men etterspørselen etter dette plekteret har vært så stor at det nå på nytt kommer i handel.

D'Andrea har et lignende plekter, Jetex. Også dette er svart. På dette plekteret går perforeringen bare halveis gjennom plekteret slik at den ene siden bli glatt og den andre blir ru. Gripeegenskapene og spilleegenskapene til dette plekteret er svært gode, og det er ved siden av Pick-Boy Pos-A-Grip et av de konvensjonelle plektene jeg liker best. Plekteret fås i seks tykkelser.

Dersom du har et annet plekter som du liker veldig godt, men har problemer med at det glipper, kan problemet løses på mange måter. Du kan lime på fint sandpapir på en eller begge sider av plekteret i det feltet hvor du holder plekteret, lage små hull og kanskje stikke sytråd gjennom dem eller bruke gnagsårplaster på plekteret. Du kan også pusse sidene av plekteret forsiktig med et fint sandpapir for å få en mattere overflate. Tidligere

pleide jeg å ta en dråpe flytende kvae på hver side av plekteret. Kvae kan kjøpes på apoteket.

Pick-Boy har også to andre plektre som er laget slik at de skal være lette å holde. I stedet for perforeringer har Delrin og Ceramic hevinger i overflaten på begge sider. Delrin er som navnet sier laget av plaststoffet delrin. Det rosa plekteret bringer tankene hen på plastleketøy "Made in Taiwan" og er til vanlig bruk ikke å anbefale. Materialet er stivt. Hevingene ("knastene") gjør plekteret enda tykkere og stivere, og man føler ikke at man får den nødvendige fjæring og kontakt med strengene. Plekteret fliser seg i tillegg fort i tuppen når det blir brukt. I noen sammenhenger kan det likevel være fruktbart å bruke et plekter som man egentlig ikke synes så mye om for å oppnå en spesiell virkning. Feks. spilte vi for noen år siden "In a Persian market place" i Bergen Mandolinorkester. På begynnelsen av stykket brukte jeg et Pick-Boy Delrin plekter. Men når jeg brukte dette plekteret og spilte pizzicato sul ponticello (nært stolen) fikk jeg en hard og knapp tone i instrumentet som hørtes orientalsk ut. Pick-Boy Ceramic har jeg ikke prøvd, men i følge katalogen skal dette plekteret ha mer friksjon enn Delrin.

Pick-Boy Hi Modulus plekter er matt svart og laget av nylon med karbonfibre (grafitti). Hevinger i mønsteret på begge side og den matte overflaten gir plekteret gode gripeeegenskaper. Plekteret er godt å spille med, og gir en tørr tone med litt mindre volum enn en del av de andre plektrene. Det siste plekteret produsert av Pick Boy som skal nevnes er Pick-Boy Gauss (Rainbow). Dette plekteret er mer ordinært i utføring med gjennomsliktig regnbuefargete striper. Plekteret har svært gode spilleegenskaper, og anbefales i "thin" for nybegynnere og "medium" for dem som

har spilt litt lengre. Tonen har volum, god annsats og plekteret gir lite plektersus i tremolo.

D'Andrea produserer en rekke ulike typer plektre. Jetex, Custom gauged Classic Celluloid og Pro-Grip er allerede nevnt. Pro-grip finnes både som celluloid og Brites (materiale ukent). Brites leveres også med glatt overflate. Spectra-Plec og Spectra-Sharp er laget av termoplast, og skiller seg fra hverandre kun i form. Spectra-Plec har vanlig plekterfasjon mens Spectra-Sharp har spissere tupp. Plekteret ligner Pick-Boy Gauss (Rainbow), men jeg foretrekker det sistnevnte pga. bedre spilleegenskaper og mindre støy ved tremolo. Også D'Andrea lager plektre i delrin plast (D'Andrea Formula Delrex). Endelig produserer D'Andrea plektre i nylon som trolig ligner Jim Dunlops nylonplektre.

Jim Dunlop er en annen av de store plekterprodusentene. Det av plektrene deres som er vanligst i handelen er nylonplektrene. Disse varierer i farge fra hvit (de tynneste) via grå til svart (de tykkeste). I motsetning til plektrene fra Pick-Boy og D'Andrea har disse plektrene støpekant, hvilket gir dem mer støy og etter min mening gjør dem dårligere egnet som mandolinplektre. Jim Dunlop produserer også en plekterserie som har fått navnet "Tortex". Disse plektrene skal i følge produsenten ha de samme gode spilleegenskaper som skilpaddeplektre. Det har de ikke. I USA er det mange som bruker denne typen plektre og filer dem slik at tuppen blir helt spiss. Selv er jeg ikke så begeistret for disse plektrene. Jeg synes ikke at kontakten med strengen er tilfredsstillende. Materialet i plektrene blir for hardt og umedgjørlig, og klarer ikke å trekke det beste ut av strengen.

Et helt særegent plekter som produseres av Jim Dunlop er Speedpick. Dette plekteret er støpt i et relativt stivt plastmateriale, og plek-

teret er støpt med en vri like nedenfor tommelfestet slik at plekterets spiss er vridd 10 grader i forhold til hvordan du holder plekteret. Plekteret finnes i ulike tykkelse (M10 er medium, H10 hard). Plekteret er også laget i en utgave for dem som spiller lings (venstre-hendt). Disse plektrene er benevnt med M10R, H10R osv. Plekteret finnes i to størrelser. Den ene er tilsvarende de fleste vanlige plektre, men det finnes også en mye mindre utgave. For et par år siden var jeg svært begeistret for M10-utgaven av det sistnevnte plekteret. Plekteret er raskt, med god tone og du kommer veldig nært og får god kontakt med strengen. Plekteret blir veldig glatt hvis du svetter litt, og det var til denne type plekter at jeg brukte flytende kvæ. Muskelp problemer gjorde at jeg måtte skifte til andre typer plektre, men disse plektrene er absolutt verd å prøve.

Jim Dunlop lager også plektre av hardplast (Stubby). Disse plektrene er mindre enn vanlig og helt stive. Det harde materialet gir unødig støy, og følelsen når man spiller med disse plektrene er heller ikke den beste. Det samme gjelder plektre av metall som man fra tid til annen kommer over. Materialet i plekteret blir så hardt at det øver vold på strengene.

Både Gibson og GHS lager plektre, men deres plektre gir etter min mening litt for mye støy mot strengene sammenlignet med de beste plektrene fra D'Andrea og Pick-Boy.

Det finnes en del plektre med andre former enn den vanlige. Det man oftest kommer over er Sharkfin plektre som produseres i Sverige. De ser ut som en haifinne, og tanken med disse plektrene er at de har tre kanter med ulik utforming slik at man skal kunne endre lyden i spillet alt etter hvilken kant som brukes. jeg har selv aldri blitt fortrolig med disse plektrene. Den ene kanten er for butt, den

andre for tynn slik at lyden blir pistrete, mens den siste kanten, som er formet som en godværssky ikke er brukelig.

I USA er det i visse kretser populært med smalere og relativt stive plektre. Denne type plektre ble i sin tid utviklet av Petini, og selges i dag kun ved direkte bestilling til Pettinis sønn (NMBOF har adressen). Marilyn Mair fra Mair-Davis Duo bruker slike plektre. Selv synes jeg at slike plektre gir en for tynn tone uten særlig dybde. På den andre siden går det an å spille virkelig rask med slike plektre, og man kan få en nydelig tremolo med disse plektrene.

I Tyskland benyttes en lignende type plektre, men disse er laget av et syntetisk gummi-materiale. Til tross for at de er skikkelig tykke (3 til 4 mm) er de bøyelige. Disse plektrene skal files til slik at de får den tykkelse og form som utøveren ønsker. Plektrene er støpt med flere hull lengst oppe slik at man skal få et godt grep på dem. denne type plektre kan bestilles fra Trekel i Tyskland. Prisen er en del høyere enn for andre typer plektre.

Hvis jeg til slutt skal oppsummere noen ting som er avgjørende for et plekters egenskaper, må det være

1. Tykkelsen. Noen plektre er svært bøyelige mens andre er så stive at de ikke kan bøyes i det hele tatt uten å knekke eller på annen måte ødelegges. Plekteret skal være litt fleksibelt og gi litt etter. Samtidig skal det ikke være for mykt. I så fall vil det være så føyeelig at det har vanskelig å for å "henge med" i tremolo og hurtig spill. Resultatet blir upresishet og bilyder. Plekterets tone avhenger også av tykkelsen. Generelt kan man si at et tynt plekter gir skjørere lyd enn et tykkere. Blir plekteret for tykt vil ansatsen bli vag. et plekter i rette tykkelse skal gi tonen klar ansats, volum, rikhet og

kjerne. Plekterets mykhet har sammenheng med hvilket materiale det er laget av, og man kan derfor ikke si at en bestemt tykkelse er den beste for alle typer plektre. Er du i tvil, så kjøp samme plekter i flere tykkelser slik at du får prøvd ut hvilket du liker best. Generelt vil tykkelse "medium" være den beste. For nybegynnere er det lurt å starte med mykere plektre.

2. Tuppens fassong. Tuppens fassong er svært viktig for plekterets spillekvalitet. Generelt kan man si at dess spissere og skarpere tuppen er, dess lysere og mer overtonerik blir tonen. Men samtidig blir grunn-tonen svakere slik at tonen kan høres lys og sprø ut og mangle kraft og volum. Det er lettere å spille hurtig og pre-sist dess spissere tuppen er. Dess rundere tuppen er, dess mørkere og bløtere blir tonekvaliteten, og hvis tuppen blir for butt blir resultatet et mørk og viljeløst anslag uten evne til å nå ut. I tillegg kan man risikere mye plektersus i tremolo. Hvis man bruker samme plekter lenge, vil det etterhvert bli slitt ned i tuppen slik at det blir stadig mer avrundet. Tonen i instrumentet blir da slappere og svakere, og det blir vanskeligere å spille hurtig og å tremolere jevnt. Hvis plekteret ditt ser ut til å være slitt og skråfilt på tuppen er det på høy tid å skifte det ut!
3. Sliping av sidekantene. Måten plekteret er slipt på langs kanten betyr også mye. Noen plektre føles helt glatte når du kjenner langs kanten mens andre plektre har en tydelig støpekant. De sistnevnte plektre vil ha mye større friksjon og dermed gi svakere tone enn de førstnevnte. I tillegg vil tremolo lett kunne få gnikkende bilyder ved bruk av slike plektre.

De fleste plektre koster under ti kroner, og det er vel verdt å prøve ut ulike plektre og ulike tykkelser av samme plekter for å finne hvilke man liker best. Til tross for de lave prisen har plektrene veldig mye å si for hvordan instrumentet klinger.

Strenger-hvor tykke bør de være?

Mandolinstrenger lages i ulike tykkelser og materialer. Dette har stor innvirkning på tone og spilleegenskaper, og det gjelder å finne frem til de strengene som passer best til deg og ditt instrument. Strengetykkelse oppgis vanligvis i desimal av tomme (inch), og medium strenger har en tykkelse på ca. .010 (E-streng), .014 (A-streng), .024 (D-streng) og .036 (G-streng). Tynne strenger vil være myke og lette å spille på, mens tykke strenger kan bli tunge slik at du ikke klarer å spille like hurtig.

Tynne strenger vil gi en lys og sprø tone. Tykkere strenger vil gi en fyldigere, dypere tone. Ansatsen blir sterkere og mer kontant, det blir mer lyd i instrumentet, og tonen når lengre ut. Det gjelder derfor å finne en strengetykkelse som gjør at instrumentet ikke høres tynt og sprøtt ut, men heller ikke tungt og umedgjørilig. Dersom instrumentet er spesielt lett bygget eller har en skalalengde fra stol til enden av gripebrettet som er lengre enn normalt må man være forsiktig med å bruke for tunge strenger. Spenningene i instrumentet blir større dess tykkere strengene er, og for tunge strenger resulterer i beste fall i at strengene ryker. I verste fall kan man risikere at halsen presses opp eller at lokket svikter. En del italienske mandoliner er så lett bygget at de kan ta skade av tunge strenger. Man ser

da at lokket svikter og bølgjes ved lydhullet. På den andre side er en del mandoliner av Gibson-typen så tungt bygget at de trenger relativt tykke strenger for å låte. Den portugisiske type mandolin plasserer seg et sted mellom de to andre med tanke på hvilken type strenger den tåler.

Strenger-hvilket materiale?

De fleste typer strenger bruker utvunnet stål på E- og A-strengene mens D- og G-strengene har stålkjerne omspunnet av stål, messing eller bronse. Materialet i omspinningen er av stor betydning for tonen i strengen. Dess tyngre metall som brukes i omspinningen, dess kraftigere låt blir det i strengen. Samtidig blir strengen stivere og tyngre å spille på. Noen overspunnede strenger har en svært glatt overflate, noe som gjør tremolo på strengen enklere og jevnere, mens andre har en mer ru overflate. Disse strengene vil ha mer briljans. Samtidig blir tremolo tyngre og plekteret slites fortere ned. Strengen vil også "lugge" mer når man skifter posisjon, noe som kan bli hørbart for publikum.

Sølvspunnede strenger (f.eks. Pyramid) er lette strenger. De er lettspilte og gir vakker tone, men ikke alt for mye kraft og volum. Sølvstrengene vil etter en tids bruk bli oksyderte og matte i utseende. Da er det på tide å skifte til nye strenger. Selv har jeg erfaring for at slike strenger kan fungere fint på italienske mandoliner (særlig hvis de er spinkelt bygget), mens de vil bli for lette for mange amerikanske mandoliner.

Bronse er et tyngre materiale enn sølv, og bronsestrenger blir derfor kraftigere enn sølv-

strenger. Det er to ulike legeringer som er vanlig i mandolinstrenger, bronse (bronze) og fosforbronse (phosphor bronze). Nye bronsestrenger er mer briljante og overtonerike enn strenger av fosforbronse, men de taper seg fort og blir matte i klangen. Strenger av fosforbronse er som sagt mindre briljante når de er nye, men til gjengjeld holder de seg lenger.

Bronse- og fosforbronsestrenger produseres av en rekke strengfabrikanter som D'Addario, GHS, Gibson, Martin, John Pearse og Pirazzi. D'Addario lager gode strenger, og kan også tilby strenger for mandola og mandocello. The Modern Mandolin Quartett bruker strenger fra D'Addario. I Norge er det hovedsaklig oktav-mandola som brukes (stemt en oktav under mandolin) mens tenor-mandola (stemt en kvint lavere enn mandolin) er vanligst i USA. Ved kjøp av mandolastrenger er det derfor generelt viktig å ha klart for seg om man skal ha strenger til tenor- eller oktav-mandola. Pirazzi sies å være eid av Pirastro som er en meget annerkjent produsent av strenger til strykeinstrumenter. GHS har et rikholdig utvalg strenger for mandolin. Generelt er GHS-strenger blandt de tyngste i markedet, deres Bright Bronze light (PF250) er tykkere enn f.eks. D'Addario medium. De tykkeste strengene til GHS kan bli for tunge og trege å spille på. Hvis strengene blir for tykke vil det også gå på bekostning av tonen i instrumentet som blir knapp og klangfattig. GHS har den senere tiden utviklet et eget strengesett beregnet på klassisk/italiensk mandolin (GHS Custom Classical Mandolin CU-A240). Også dette strengesettet er i fosforbronse, men det er gjennomgående tynnere strenger enn de andre strengesettene fra GHS. Jeg har selv ikke prøvd disse strengene ennå, men ryktet går på at dette er veldig gode strenger.

Bronsestrenger er som nevnt kraftigere enn sølvstrenger, og vil ofte egne seg godt til mandoliner av den amerikanske typen. I bluegrassmusikk brukes primært slike mandoliner, og spilleteknikken innenfor bluegrass er preget av hurtig pizzicatospill. Til dette bruket er bronsestrenger glimrende fordi de kan gi et rask og kontant anslag. Det er derfor ikke unaturlig at bluegrasskjempene som Bill Monroe og Bobby Osborne anbefaler henholdsvis Gibson G-BMS Phosphor Bronze og GHS A260 Phosphor Bronze Medium Light.

Andre legeringer som brukes på de tvunnede strengene er messing (Ernie Ball) og nikkel (D'Addario). Messingstrengene til Ernie Ball plasserer seg et sted mellom sølvstrenger og bronsestrenger. Strenger av nikkel er det mange år siden jeg har prøvd.

GHS har også strenger i rustfritt stål spesielt beregnet for elektriske mandoliner med magnetisk pick-up.

Alle typer strenger som er nevnt så langt har det til felles at G- og D-strengene er tvunnet, mens A- og E-strengene er utvunnete strenger av rustfritt stål. Tråden som tvinnes har sirkelformet tversnitt. De tvunnede strengene får derfor en ru overflate og man vil få friksjon ved posisjonsskift på G- og D-strengen. Den ru overflaten har også betydning for strengenes tremoloegenskaper. Friksjonen mellom streng og plekter kan bli reell og resultere i bilyder (plektergniss) samt at plekteret blir hurtigere slitt.

En del strenger unngår dette ved at tråden som tvinnes har et rektangulært tversnitt. Kjernen i strengen er bestått av silke og stål. På denne måten får strengen en mye glattere overflate, og strengene er beslektet med den type strenger som brukes på strykeinstrumenter. Thomastick sine strenger har tvunnet A-streng så vel som D- og G-streng mens GHS LS250 Silk & Steel kun har tvunnet G-

og D-streng. Denne type strenger har ganske anderledes spille- og klangegenskaper enn de tidligere nevnte strengene. Pizzicato blir tørrere, mindre glansfull og mer treaktig enn med andre typer strenger, og varer kortere. I tremolo klinger instrumentene mørkere enn med andre strenger. Særlig på den amerikanske type mandoliner ligner klangen i pizzicato mye på fiolin og bratsj pizzicato og kan åpne for spennende samspill med disse instrumentene. I hurtige pizzicatopartier kan denne typen strenger gi musikken en nøktern kvalitet som kan gjøre det enklere å få frem dynamikken i bevegelsen. Tremolo kan få en nydelig tone og blir mye lettere å spille med slike strenger fordi plekteret glir så lett over strengene. Gibson-instrumenter med denne type strenger får en russisk kvalitet over tremolo som kan minne om balalaika. Dersom man ønsker en klangnyansering mellom 1. og 2. mandolin i mandolinorkesteret kan det tenkes at det ville ha vært hensiktsmessig å la 1. mandolin bruke sølv- og bronsestrenger mens 2. mandolin bruker Thomastickstrenger. Thomastick lager strenger også for de andre instrumentene i mandolinfamilien. Thomasstick-strenger og GHS silk & steel vil være mer varige enn andre strenger og trenger derfor ikke å skiftes ut like ofte. Til gjengjeld vil disse strengene være dyrere i anskaffelse.

Enda tørrere og mer treaktig enn silk & steel er GHS Custom Mandolin Silk & bronze CU-LSB250. Her har de tvunnede strengene kjerne av silke og stål, men spinningen er i bronse i stedet for sølvbelagt kobber. Dette strengesettet er anbefalt av Doyle Lawson.

Når man har anskaffet strenger som man er fornøyd med, gjelder det å ta vare på dem. Viktigst i så måte er det å sørge for at de ikke blir fuktige. Strengene bør tørkes av etter spilling med en tørr bomullsklut. dersom du

oppbevarer instrumentet i trekk eller kasse må du være sikker på at trekket/kassen ikke er fuktig på innsiden. Det er viktig for strengene, men enda viktigere for instrumentet som ellers veldig fort vil bli skadet. Har du vært ute i kraftig regnvær må du forsikre deg om at trekket/kassen ikke har blitt fuktig.

Det finnes flere hjelpemidler for å bevare strengene. Flere produsenter tilbyr ulike typer spray som skal sprayes på strengene for å rense dem for fett og for å beskytte dem. Flere av disse sprayene inneholder silikon. Denne type "hjelpemidler" bør absolutt unngås! For strengenes egen del er de sikkert o.k., men det er ikke til å unngå at treverket på gripebrettet også vil bli utsatt for kjemikalier. Det er derfor stor fare for at treverket vil ta skade på ulike vis, f.eks. ved at det tørker inn og sprekker. I stedet anbefales GHS

Fast Fret. Dette er en stift som strykes over strengene for å rense dem. Strengene tørkes deretter med en tørr klut som følger med. Ved bruk av GHS Fast Fret kommer ikke treverket på halsen i kontakt med noen kjemikalier. Stiften og kluten oppbevares i en metalltube som ikke er større enn at den får plass i instrumentkassen. Når man kjøper GHS Fast Fret kan man risikere at den har stått i butikken en stund. Kjenn derfor etter at stiften avgir litt fukt før du kjøper den. Hvis stiften er helt tørr, er tuben for gammel.

Trond Lossius

Fra redaktøren

Endelig er et nytt nummer av forbundsavisen, og nok en gang må redaktøren begynne med «endelig» fordi den er sent ute.

Fra og med dette nummer brukers navnet «tremolo», og forhåpentligvis vil dette være en god erstatning for «NMOF-Nytt». Navneskiftet er en konsekvens av at Norsk Balalaikaorkester nå er med i vårt forbund, som derfor har skiftet navn til «Norsk Mandolin- og Balalaikaorkester forbund». «Tremolo» ønsker det nye orkesteret velkommen, også i spaltene, og regner med at mange vil ha glede av artikkelen om dets lange og interessante historie. Ellers er det som vanlig uunværlige instrumentgrupper i orkestrene, som knapt nevnes i avisen; jeg mener bass, gitar og piano. «Tremolo» tar gjerne inn stoff om disse instrumentene også, men kanskje er det ikke like mye nytt å fortelle om dem?

Sammenlignet med balalaika, domra og mandolin/mandola, står de ihvertfall i en helt annen stilling, i og med at de ikke bare er mye mer kjent og utbredt, men også fordi de på en annen måte er anerkjent og inne både i musikkskoler og høyskoler.

Mange vil sikkert legge merke til at ikke alle orkestrene er representert med årsrapport denne gangen, men de som var kommet inn to måneder etter fristen, er trykket. Dersom flere sender inn i løpet av sommeren, kan disse trykkes i et bilag til høsten.

Igen takk til alle som har bidratt med stoff til avisen, og for at oppfordringen om å sende discett istedet for papir, har blitt fulgt. For fremtidige utgaver er det den formen stoffet bør komme i, og skribenter kan gjerne sende artikler og lignende når som helst på året.

Reidar Edvardsen

NORDISK STRENGEORKESTER UNION ble stiftet i Oslo 13.april i år.

Med på stiftelsesmøtet var Buur B.Rasmussen (Danmark), Björn A.Janson (Sverige), Trond Lossius og Reidar Edvardsen (Norge).

EUROPEAN GUITAR AND MANDOLIN ASSOCIATION ble stiftet i Rastatt (Tyskland) på Europadagen 5.mai i år av representanter for Danmark, Italia, Frankrike, Storbritania, Hellas, Spania, Tyskland, Østrrike og Norge.

SVENSKA MANDOLINORKESTERN inviterer til mandolin- og gitar-spilletreff/orkesterkurs i Vasterås 15.-19.juni. Kursavgift 150,-Kr. Rimelig overnatting kan ordnes. Interesserte kan kontakte Ernst Jenedal tel.0046 21 140549.

RISØR KAMMERMUSIKK FEST byr på mandolinmusikk i sommer. Fredag 28.juni kl.13.00 i Risør rådhus framfører Johs.Hindar og Alexi Lubimow tre av Beethovens stykker for mandolin og klaver.

FESTSPELEN VID VÄTTERN & GÖTA KANAL setter opp ca.40 konserter i sommer. To mandolin ensembler organisert av Lars Forslund gjør seg sterkt gjeldende. Kvintetten MUSICA FESTIVA og orkesteret CAMERATA MANDOLINO CLASSICO gir daglige (og nattlige) konserter i kirker og herregårder i tiden 19.-28.juli. De norske musikerne Per Ingolf Skaare (gitar) og Reidar Edvardsen (mandolin) er invitert til å spille i Camerata Mandolino Classico, som forsterket med blåsere og orgel vil fremfører musikk av Bach, Handel og Vivaldi. Mer informasjon ved henvendelse til Vadstena Internationella Kammarmusik Institut, Box 178, S-592 24 Vadstena. tel 0046 143 122 90.

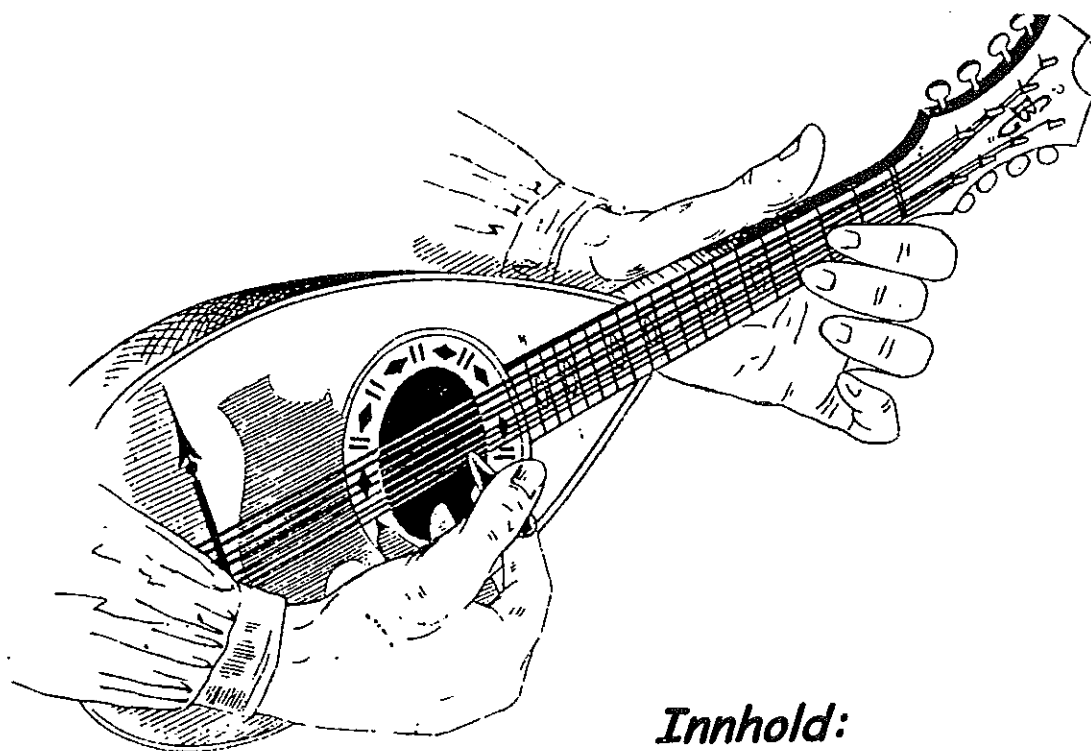
1997-98

tremolo

UTGITT AV NORSK MANDOLIN- OG BALALAICAORKESTERFORBUND

ÅRGANG 12 & 13

Innhold:

- 2 Takk for sist!*
- 3 Hva er EGMA?*
- 4 På tur igjen*
- 5 Bergen Mandolinorkester*
- 7 Oslo Mandolinorkesrer*
- 8 Vardø Mandolinorkester*
- 9 På festival i Spania*
- 12 Nye bøker*
- 15 Nytt på CD*

Takk for sist!

To år har gått siden *tremolo* sist var på banen, to år som for MNBOF har gitt en meget positiv utvikling, og vært rike på interessante begivenheter.

Trond Lossius arbeidet i sin tid som leder av forbundet, svært bevist og seriøst i forhold til Norsk Musikkråd, og sørget for at vår anseelse i de kretser har vokst betydelig. Dette har gitt seg utslag i den støtten forbundet mottar, og som er avgjørende for hvilke tiltak som kan gjennomføres og støttes. Dette illustreres ved å peke på at driftstilskuddet har steget fra 15.000 i 1991 til over 100.000 i 1997.

På hjemmebane har dette resultert i flere, og større arrangementer enn forbundet tidligere har gjennomført. Det flest vil huske er vel det store orkesterkurset og konserten med Ernst Jenedal fra Västerås i Oslo høsten 1996, Norsk Balalaika- orkestres seminar og konsert med den fabelaktige domraspilleren, Alexander Tsygankov i juni, kurset med Anton Ekerhovd på Radøy i september, og det Nordiske stevnet i Oslo i oktober, 1997. Stevnet involverte 10 orkestre/grupper fra Norge, Sverige og Danmark, og er den største mønstringen i sitt slag vi har hatt i Norge.

I 1997 kom dessuten de to første CD-innspillinger med mandolinmusikk i Norge.

Også forholdet til MNBOFs utenlandske søsterorganisasjoner har fått et oppsving de siste par årene.

Våren 1996, omtrent på samme tid som forrige utgave av avisen kom, ble Nordisk Strengunion dannet etter initiativ fra NMBOFs leder Trond Lossius. Stiftelsesmøtet ble holdt på Hotel Bristol i Oslo, med

Buur B.Rasmussen fra Danmark og Björn Jansson fra Sverige sammen med Trond Lossius og Reidar Edvardsen fra Norge.

Tre uker senere var NMBOF, igjen med de samme representantene, med på å stifte EGMA (European Guitar and Mandolin Assosiation) i Rastatt, Baden i Tyskland. Initiativet til EGMA ble tatt av Bund Deutscher Zupfmusiker som inviterte til stiftelsesmøte lagt i tilknytning til en festival for mandolin- og gitarorkstre i Baden-Württemberg. Det har allerede begynt å bli tradisjon å legge generalforsamlingen opptil et musikalsk arrangement, og NMBOF var representert også året etter, da møtene ble holdt under den store festivalen i Logroño, Spania. I år skal vi også være med, denne gang under den europeiske musikkfestivalen i Friedrichshafen, Tyskland. Neste års generalforsamling skal etter planen avvikles i Holland med Det Nederlandske Mandolinorkester- forbundet som vertskap. Både EGMA og festivalen i Logrono vil du finne mer om et annet sted i avisen.

Kommende arrangementer omfatter blant annet mandolinorkesterkurs i Kristiansand 30.okt.-1.nov. i år, og internasjonalt treff i Vardø i juli neste år.

Landsmøte ble avholdt i Oslo høsten 1997, og følgende styre ble valgt:

Reidar Edvardsen, *styreleder*
Trygve Myrliid, *nestleder*
Trond Jensen, *kasserer*
Ole Høgelid, *styremedlem*

Reidar Edvardsen.

Hva er EGMA?

Som nevnt før både i dette og forrige nummer av *tremolo*, ble The European Guitar and Mandolin Association dannet etter initiativ fra Bund Deutscher Zupfmusiker i Rastatt 5. mai 1996. Ideen er at en slik international organisasjon skal gi bedre muligheter for samarbeid over landegrensene, bedre kommunikasjon, og et større tilbud til alle som gjennom sine orkestre og nasjonale forbund indirekte er med i EGMA. At den høytidelige stiftelsesakten fant sted på Europadagen, 5.mai, og at organisasjonens logo inneholder en sirkel med et antall stjerner likt antallet medlemsland, mer enn antyder at EGMA definerer seg innunder Den Europeiske Unions(EU) kulturpolitikk og søker støtte der.

Ved stiftelsen i 1996 var ni land representert; **Danmark, Frankrike, Hellas, Italia, Norge, Spania, Storbritannia, Tyskland og Østerrike.** Ved generalforsamlingen i Spania i 1997 kom ytterligere fire til; **Finland, Nederland, Sveits og Russland.**

Ikke alle disse er fullverdige medlemmer, da kun nasjonale forbund kan oppnå slik status. Enkelt orkestre kan være assosiert medlem i to år, og Finland, Hellas og Russland er representert på denne måten. Spania var i utgangspunktet også i en spesiell stilling. Bortsett fra Tyskland, som stiller i egen klasse, er Spania det landet i Europa som gjennom sine *estudiantas* og *bandurria*orkestre har sterkest tradisjon for denne typen musikk. Spania har også et godt utbygget undervisningssystem for mandolin og *bandurria*, og dessuten flere årlige festivaler, den betydeligste i Logroño. Allikevel var det i 1996 ingen spansk nasjonal organisasjon, men representanter for festivalen i Logroño som var med på å stifte EGMA. Spania er delt inn i regioner med en viss grad av selvstyre, og motsetningene dem i mellom sitter såpass dypt at det å få til et spansk forbund for *bandurria* og mandolin, ble betraktet som utopisk. Til tross for skepsisen, møtte vi på generalforsamlingen i 1997 et nytt, spansk

forbund. De russerne som var med i på møtene i Logroño, signaliserer stor interesse for å delta, og både de og andre fra tidligere Sovjetunionen kommer nok til å gjøre seg gjeldende etterhvert som de får organisert seg. Der finnes det iallfall en mengde orkestre, ensembler og solister som holder skyhøy standard.

EGMA ledes av et styre bestående av en president og fire visepresidenter, mens den daglige driften blir tatt hånd om av en generalsekretær. President Rüdiger Grambow og generalsekretæren Rolf Richter er begge fra Tyskland, og visepresidenter er Florentin Calvo (Frankrike), Resti Barrio (Spania), Olga Spijkermann (Nederland) og Ugo Orlandi (Italia). De to siste ble valgt i Logroño som erstatning for Buur B.Rasmussen (Danmark) som ønsket å trekke seg, og Daniele Maggiore (Italia) som forsvant fra stillingen som leder av det italienske forbundet etter rot og økonomisk skandale i kjent italiensk stil.

I og med at EGMA har med både *bandurria*, banjo, domra og *balalaika* i tillegg til mandolin og gitar, har det vært tilløp til diskusjoner om motsetninger og konkurranseforhold de forskjellige grupperingene imellom, men man har klart å tone dette ned, og ønsker å la EGMA ligge over det nivået disse diskusjonene hører hjemme på. Det kan også nevnes at ikke alle gitarmiljøer er like begeistret for navnet European Guitar and Mandolin Association, da mange gitarister slett ikke ønsker å identifisere seg med mandolinorkestre.

Av de sakene som det arbeides med i EGMA er et europeisk notearkiv. Florentin Calvo har ansvaret for å samle original musikk skrevet etter 1980. Det snakkes også om et tidsskrift og om en europeisk konkurranse. EGMA har tatt initiativet til et europeisk ungdoms orkester (mandolin/gitarorkestre), som vil opptre for første gang på Europeisches Musikfestival'98, Friedrichshafen 11.-14.juni i år.

Reidar Edvardsen

På tur igjen !!

Convention San Fransisco

Vi startet reisen fra Bergen via København til Seattle som var vårt For andre gang setter 3 mandolin-venninner fra Bergen nesen vestover for å delta på den årlige samlingen av mandolinspillere fra hele USA. Fjorårets samling var på østkysten, Providence. Denne gangen var målet vestkysten, San Francisco. første stopp. Turen over Atlanteren tok ca 12 timer. Pga. tidsforskjellen landet vi i Seattle omtrent på samme tid og dag som vi startet fra Bergen, men vi ble møtt av et nydelig sensommervær i november måned, noe vi ikke hadde hjemme da vi dro. Vi var i Seattle i 4 dager for å avklimatisere oss og besøke familien til Kathy. Tirsdag 5. 11 satte vi kursen for San Francisco. Flyturen tok 2 timer i strålende vær. Vi kunne følge kyststripen sørover til California. Da var vi kommet til sommeren !. Hotellet var fint, i sentrum av byen og ølet var kaldt !!

Seminaret startet onsdag med separat undervisning på de forskjellige instrumentene: mandolin, mandola, mandocello og gitar. Til tross for mange forskjellige typer mennesker oppdaget vi fort at gleden ved å spille mandolin, problemer med tremolo og plekterlyd, holde takten og de tekniske ferdighetene var like. Vi hadde også orkesterøvinger der alle deltok. Fellesorkesteret hadde daglige øvinger med konsert i First Unitarian Church som mål. Høyde punktet var Mozarts Don Giovanni der orkesteret akkompangerte tenoren Thomas J. Stallone. Samspillet mellom mandoliner og tenoren var vakkert!

Vi opplevde også Evan Marshalls "duostyle", både i undervisningen og i konsert sammenheng. Han alene på mandolin høres ut som et helt orkester. Duo-teknikken kan læres, men det trengs øvelse,

øvelse.....men du verden så vakkert det er !

Hver dag hadde vi samlinger med "sight-reading", lese fra notebladet, av orkesterstykker. Dette lærte oss å spille og lese nye noter.

Både det musikalske og det sosiale ble prioritert. Wine and cheese-konsert er et eksempel på begge deler. Her var det anledning for alle å vise sine ferdigheter ved å melde seg på til konserten med et eller to innslag. Ferdighetene varierte, men spillegleden var stor og den forplantet seg videre til aftenens daglige jamming. Det ble holdt uformelle konserter hver eneste kveld. Noen av deltakerne hadde korfferten full av noter. De ble spredd med raus hånd etterhvert som "orkestermedlemmene" innfant seg. Entusiasmen og utholdenheten var stor, men søvn ble det mindre av.

Etter 6 dager i mandolinens tegn sitter vi igjen med følgende inntrykk: Variasjon i undervisningsmåter og muligheter til fellesspilling, gruppe-spilling og tilbud om privat-timer med seminarets instruktører gav oss mye inspirasjon og spilleglede. Det er gøy å spille mandolin i stort orkester. Fellesorkesteret i San Francisco talte ca. 100 personer !!

Vi ble i San Francisco 4 dager etter seminaret . Vi var ikke klar til å returnere til virkeligheten og vestlandsvær. Som tourister og handlere opplevde vi mye.....

Vi takker NMBOF for støtte.

Hilsen,
Karin, Elin, Kathy

Bergen Mandolinorkester

INNLEDNING.

Bergen Mandolinorkester har i 1997 hatt 11 medlemmer. Orkesteret har denne samansetjinga:

1. mandolin: 3

2. mandolin: 2

Mandola: 2

Mandocello: 1

Gitar: 2

Kontrabass: 1

Trond vekslar mellom mandocello og 1. mandolin; Trygve mellom 2. mandolin og gitar. I forbindelse med «Navidad Nuestra» var det også fleire som måtte opptre som «kamelonar» ved å veksle mellom diverse stemmer/instrument.

Dirigent og musikalsk leiar er Anton Ekerhovd, som også spelar mandolin og bratsj i orkesteret. I haustsemesteret overtok Trond som dirigent og musikalsk leiar i forbindelse med prosjektet «Navidad Nuestra» som var eit samarbeidsprosjekt med blandakoret «Sotra Reviderte». Han arrangerte verket for mandolinorkester.

I oktober opplevde vi det triste at Anton brått vart sjuk, og måtte leggjast inn på Haukeland sjukehus. Han vart bra igjen etter ei tid, og er no i «full vigør».

STYRETS ARBEID.

Årsmøtet vart helde 12. februar 1997 på Fylkestannlegens kontor, og heile styret vart gjenvalgt.

Styret har hatt 2 møter, i tillegg til telefonisk kontakt og samtaler på øvingane. I vårsemesteret var svært mykje av arbeidet i styret retta inn mot CD-innspelinga og planlegging av forhold kring dette prosjektet, seinare var det planlegging av samarbeidet med «Sotra Reviderte» og «Navidad Nuestra» som tok mykje tid.

CD-innspelinga vart ferdig i juli/august, og har vore til salgs ved orkestermedlemmer, samt kommisjonssalg i tre musikk-

forretningar i Bergen: Platon, Musikkmagasinet og Lagunen. Vi har fått omtale av innspelinga i media; som aviser, nærradio og NRK Bergen-lokal. Til radiointervju har Trond, Anton og Kari stilt opp.

MUSIKALSKE AKTIVITETAR.

Orkesteret øver kvar onsdag på Storetveit skule. I løpet av året har det vore 28 øvingar, og 23 opptredenar. Dette vitnar om stor aktivitet, og spesielt i vårsemesteret var det tildels svært hektisk med mange spelejobbar, noko som var nødvendig for å redusere behovet for lån i forbindelse med CD-utgivelsen. Mange av spelejobbane har vore på kjøpesentra rundt omkring i Bergensområdet: Bystasjonen, Åsane senter og Vestkanten. Også i distrikt utanfor Bergen: Satror Senter på Sotra, Flåten Senter i Os, Øyrane torg i Arna. Som tidligare har vi ostå spela på ein del alders-/sjukeheimar og sjukehus, slik som Fyllingsdalen Sykehjem, Haraldsplass sjukehus, og Røde Kors sjukeheim. Dessutan har det vore speleoppdrag på Fanafjellet i forbindelse med arrangement der, «Festiviteten» i Arna, samt på Alvøen og det Akademiske kvarter.

Alle desse spelejobbane var helst rekna som inntektskjelder til orkesteret; det som har gitt oss best utbytte reint musikalsk og som har vore mest inspirerande å arbeida fram mot har vore fylgjande:

- *Festkonsert i Troltsalen* i mai i forbindelse med Anton sin 70-årsdag, samt «reprise» på denne konserten i oktober.
- *Seminaret på Radøytnet* i september.
- *Nordisk weekend* i Oslo i oktober.
- Samarbeidet med «Sotra Reviderte», «Navidad Nuestra», som resulterte i tre julekonsertar.

Konserten i Troldsalen 11. mai vart ein fin opplevelse reint musikalsk både ved BMO sitt eige bidrag, men også ved å få oppleve så mange andre flinke musikarar deriblant bratsj-ensemblet frå Bergen Filharmoniske Orkester. Det som imidlertid sit best igjen i minnet var nok opplevelsen på «reprise-konserten» i oktober då Anton fekk kongens fortjeneste-

medalje i sølv for sin store innsats på mange område innan musikken.

Seminaret på Radøytnet i september hang ei stund i ein tynn tråd på grunn av få påmeldte deltakarar, men det ordna seg i siste liten og alle som deltok fekk ei fin helg både reint musikalsk og sosialt. Repertoaret var sett saman og arrangert av Anton, som også var musikalsk leiar. Helga vart avslutta med konsert i Stenersen Samlinger sundags ettermiddag.

Samme helg som landsmøtet i NMBOF var det også *nordisk weekend* med deltaking av til saman ti orkester frå Norge, Sverige og Danmark. Det var konsertar laurdag og sundag, med mange høgdepunkt. Utan å fornærma nokon trur eg at opptredenane til det svenske balalaikaorkesteret «Kasbek» står

som spikra i minnet til alle som overvar avslutningskonserten i Munch-museet. Mekan til musikalsk speglede skal ein leita lenge etter!

Det siste store prosjektet av året var «*Navidad Nuestra*», eit samarbeid med koret «Sotra Reviderte» som vart avslutta med tre konsertar i desember: Hamre kyrkje på Osterøy, Fjell kyrkje på Sotra og Nykirken i Bergen. Trond la ned eit stort arbeid ved å arrangera for mandolinorkester alle seks stykka som verket består av, samt at han overtok som musikalsk leiar for orkesteret i denne perioden. Kari laga eit flott bilete som vart brukt på plakatar i forbindelse med PR-arbeidet for konsertane, og Trygve ordna med omtale i aviser av konsertane. Fellesøvingane vart helde på Storetveit skule, der Bergens Tidende ein av kveldane kom for å få bakgrunnsstoff til ein artikkel om desse jule-konsertane. Frammøtet på konsertane var bra, og heile arrangementet kom ut med eit «pent» overskudd. Musikalsk vart nok avslutningskonserten i Nykirken best; både kor og orkester var på dette tidspunktet blitt godt samspelte.

Denne form for samarbeid verka inspirerende for samtlige orkester- medlemmer, sjølv om det var ganske arbeidskrevande og intenst den tida det stod på. Likevel er det slike utfordringar der kvar enkelt på «lyfta seg etter håret» som bidrar til at

orkesteret går framover, ei arbeidsform som vi også vil prøva å få til ved seinare høve.

Etter at siste konserten var ferdig før jul, pakka Trond «snippeskja» og vende nasa sørover mot Namibia, Afrika der Laila har opphelde seg sidan August. Takk for innsatsen Trond, og velkommen attende til sommaren -99!

Takk for eit innhaldsrikt og inspirerende mandolin-år!

Trygve Myrliid

Oslo Mandolinorkester

I tillegg til de vanlige utespill på sykehus og alderssentre, har vi hatt fire litt spesielle og interessante oppdrag.

I februar spilte vi for en stor legekongress (ca.150 deltakere) på Holmen fjordhotell Asker (utenfor Oslo).

Første juni reiste vi til Hadeland glassverk som avslutning på vårsemesteret. Nydelig varmt vær, og orkesteret måtte finne plass i skyggen da vi skulle spille utendørs. Mandolinorkester uten forsterkeranlegg er kanskje ikke ideelt i friluft, men det gikk etter forholdene bra, også i følge publikum.

Den fineste oppgaven i 1997 var å spille for en international sykepleierkongress som foregikk i det flotte Hotel Plaza i Oslo. Reidar Edvardsen, Dragisa Nikolic og Per-Kristian Larsen (gitar) spilte først en trioavdeling. Orkesteret hadde mer seg tenoren Tøge Talle i to italienske sanger. Alt gikk bra, bortsett fra meget lang ventetid før vi slapp til. Honoraret var det beste (i orkesterets historie.)

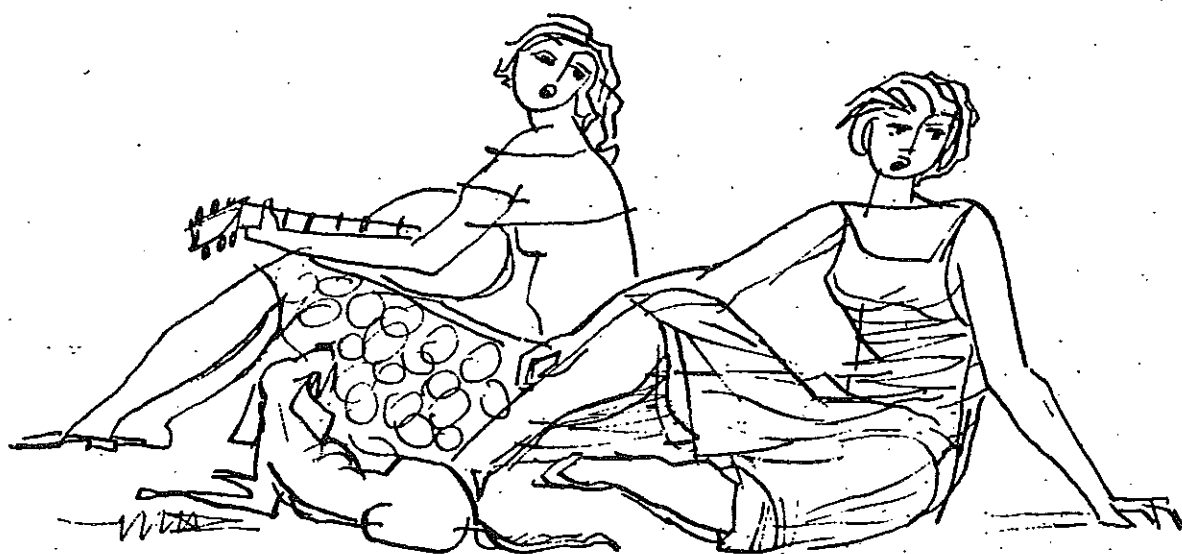
I november spilte vi på Trekanten storsenter i Asker. Til sammen har disse fire oppdragene vært bra for orkesterets økonomi, som nok

ellers ville skrantet i og med at vi har mistet inntekten fra bingo som vi har hatt i ca. 15 år.

Medlemstallet har vært noenlunde stabilt (ca.15), og vi er fortsatt meget heldige som har Reidar Edvardsen som dirigent. Vi er også heldige som har to flinke noteforvaltere, Øystein Vold og Reidar Falch. De finner fram gamle håndskrevne noter i arkivet, setter dem opp i data, og vi får de fineste trykte noter å spille etter. De har også satt opp lister over alt vi har i notearkivet vårt.

På Julekaffen vår hadde vi innbudt Norsk Balalaikaorkester. De kom med 10 musikere og godt humør. Først spilte Oslo mandolinorkester fire stykker, og siden Norsk Balalaikaorkester noen stykker. Også var det kaffe og kaker, men best av alt, mange hyggelige samtaler om musikk ved bordene. Til sist spilte orkestrene sammen to stykker, «Kalinka» og «My way». Dirigentene hadde skrevet om notene slik at de var spillbare for oss i samspill. Alle som var med syntes det var en stor opplevelse, og håper inderlig at dette samarbeide må fortsette.

Frank Pedersen

Vardø Mandolinorkester

Stoff fra Vardø Mandolinorkester ble i innspurten til forrige nummer av *tremolo* (1996) uheldigvis borte i en papirbunke, og dukket ikke opp igjen før lenge etter at avisen var sendt ut, forhåpentlig vis lest, og for alt vi vet, glemt. Det er det nå på tide å gjøre godt igjen, ikke minst fordi landets eldste eksisterende mandolinorkester kunne fortelle at de nettopp hadde mottatt Vardø Kommunes Kulturpris for året 1995. Orkesteret som tidligere het Vardø Mandolinforening, hadde dette året 10 medlemmer, og spilte på flere arrangementer i byen. Mest minneverdig var trolig rundturen med hurtigruteskipet «Lofoten», hvor orkesteret spilte seg fra Vardø til Kirkenes og tilbake med full forpleining.

Året etter (1996) var orkesteret oppe i 12 medlemmer.

Red.

Årsberetning 1996/97

1996/97, har for Vardø Mandolinorkester vært et tungt år, da vi har mistet to av våre eldre medlemmer, Arthur Pedersen og Willy Wilhelmsen. Vi vil savne dem da de var store ressurspersonligheter. I forrettelsen til Arthur Pedersen spilte Vardø Mandolinorkester, og ved Willy Wilhelmsens bære ble det lagt ned krans fra Vardø M.O. Da Willy var en meget aktiv Bymusiker og dirigent gjennom mange år, spilte

Vardø Bymusikk samt Vardø blandet kor.

Orkesteret deltok på den årlige kirkekonserten, og har spilt på sykehus, eldresenter, pensjonistforeningen samt ved Norske Bibliotekers Landsforbunds fylkesmøte.

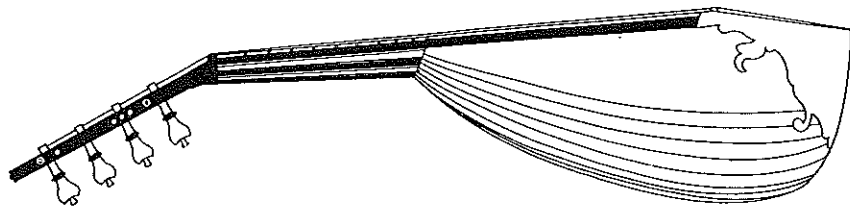
Etter oversikt så er vi 7 aktive i orkesteret på nåværende tidspunkt, og mandolin har vært et tilbud i Musikkskolen.

Undertegnede var på ferie i Oslo og omegn i oktober 1997. Da foregikk NMBOFs landsmøte som jeg deltok på.

Det var en opplevelse å være på to av konsertene under det Nordiske stevnet som ble holdt samtidig. Etter min subjektive oppfatning utmerket de svenske orkestrene seg meget godt. Men både Oslo og Bergen Mandolinorkester kom meget godt i fra sine konserter etter min lille forståelse av musikk. Jeg vil tro Bergen spiller omtrent i samme sjanger som vi.

Det jeg synes er viktig er at Landsmøtet bevilget penger til et arrangement som Vardø Mandolinorkester har drøftet før. Arrangementet er lagt til 1999, og man hentyder at Pomordagene skulle være et ypperlig tidspunkt. Enkelte av landsmøtedeltakerne kunne selv tenke seg å bruke en del av ferien på arrangementet, og det vitner om positiv interesse.

Valter Eriksen

På festival i Spania

Nord i Spania, med grenser mot baskerprovinsene og Navarra, ligger Rioja, som kanskje er kjent først og fremst for sine viner. Hovedstaden Logroño har etter hvert i tillegg blitt et begrep for verdens mandolinister på grunn av *Festival de musica de plectro*, som i 1997 ble avviklet for trettiførste gang. Festivalen som varer i cirka en uke, har de siste årene kunnet by på mellom 50 og 60 konserter med grupper og solister fra hele verden, og mesterkurs i bandurria, mandolin og gitar med de beste lærerkrefter.

Det var derfor både hyggelig å spennende da Tove Flensborg og jeg som *Dansk-Norsk Mandolinduo* ble invitert til å stille med vårt program på festivalen i 1997. Tove og jeg møttes første gang, og begynte så smått å spille sammen i 1995. Våre første opptredener som *Dansk-Norsk Mandolinduo* hadde vi høsten 1996 i Norge blant annet som solister med Follo Kammerorkester. Størst betydning for at invitasjonen fra Logroño kom, hadde nok allikevel Toves tidligere meritter som solist og ikke minst hennes samspill med Kurt Jensen gjennom mange år i *Den Danske Mandolinduo*. Våren og sommeren møttes vi et par helger for å bestemme, og øve inn repertoaret, og vi endte opp med et nokså uvanlig program med blant annet helt nye stykker for mandolin og mandola: en Sonate av den danske komponisten Arne Beck-Larsen og to Bagateller av Hans Grøgaard fra Norge. Etterhvert som avreisen nærmet seg, fikk vi vite at vi skulle spille tre konserter, og at den første skulle være allerede dagen etter ankomst. Denne fikk vi i siste liten avlyst, fordi vi regnet med å trenge litt tid til akklimatisering og øving. Dette skulle siden vise seg å være et heldig trekk. Tove og jeg reiste hver for oss, henholdsvis fra København via Brussel, og fra Oslo via London, og møttes på flyplassen i Bilbao. Der ble vi møtt av en representant for festivalen, som skulle kjøre oss de to timene til Logroño. Problemet

var bare at bagasjen ikke hadde kommet fram. Til tross for at vi ikke hadde vært hverken på samme fly eller flyplass på reisen, sto vi nå begge og ventet forgjeves ved transportbåndet. Riktig nok hadde vi, som man alltid skal, tatt instrumenter og noter som håndbagasje, men utsikten til å entre podiet i singlet, shorts og sandaler var ikke forlokkende. De første timene av oppholdet gikk i hovedsak med til å ringe og mase på flyplassen og overveie når det var på tide å investere i ny garderobe. Et døgn etter ankomst, dukket kofferten opp i en taxi fra flyplassen, og sorgene ble glemt. I mellomtiden hadde jeg fått være med på de første møtene under EGMA's generalforsamling, deriblant en ganske høytidelig mottagelse hos presidenten for La Rioja, iført ovenfor nevnte habitt.

Den første kvelden var vi på konsert med japaneren Yasuo Kuwahara (komponisten for Japansk Høstsang) og hans lille, men gjennom disiplinerte og virtuose orkester. Kvelden etter hadde EGMA sin åpningskonsert med lærerne fra mesterkurset: Pedro Chamorro på bandurria, Ugo Orlandi og Florentin Calvo på mandolin og Duetto Giocondo: Caterina Lichtenbeger, mandolin og Mirko Schrader, gitar.

Tredje kvelden var det vår tur i den samme salen, og la meg si det slik: den spanske sommervarmen var også medvirkende årsak til at vi var litt svette da vi banet oss vei gjennom den fullsatte salen. Publikum bestod av EGMA delegater, deltakere og lærere fra mesterkurset, andre festivalmusikere men flest lokale konsertgjengere, hvorav de pyntede og tildels svært energisk viftende señoras, var mest iøynefallende. Jeg skal ikke gå i den fella det er å beskrive hvor bra konserten vår var, men det var tydelig, hvilket vi fikk bekreftet senere, at det lokale publikum var åpent for ethvert publikumsfrieri, og mer enn klar for å la seg forføre av det minste tilløp til

romantisk og sentimental melodikk. Vårt program var imidlertid tildels av den mer intellektuelle sorten, og det mest spontane bifallet den kvelden, tilfalt vår versjon av den danske visen *I skovens dybe stille ro*. Etter konserten ble vi sammen med

EGMAPresidenten Rüdiger Grambow, generøst invitert ut på en bedre middag av den danske mandolin nestor Buur B.Rasmussen.

Byen Logroño ligger ved den gamle pilegrimsveien til Santiago de Compostela, og vår neste konsert, to dager senere, var i hagen til et pilgrimsherberge. Konserten startet etter solnedgang, temperaturen var mer behagelig enn den hadde vært i konsertsalen, og alle stolene var besatt med lokalt publikum. Det eneste som var litt uvant var at en av hagens «vegger» var et jernstakitt som vendte ut mot den trange gaten hvor endel av nabolagets mindre nyvaskede og musikkinteresserte unger og bikkjer gjorde seg gjeldende. En stund var det også en og annen moped og bil som nærmest tok en sving innom konserten, men arrangørene visste tydeligvis her som ellers hva de gjorde. Forstyrrelsene tok snart slutt, og det ble en stemningsfull konsert.

Arrangørene av festivalen fortjener mange lovord for hvordan de fikk alt til å klaffe. Ofte kunne det virke som om ting ikke var planlagt særlig godt, men alt løste seg nærmest på flekken. Ingen strikse timeplaner og stress, tilsynelatende bare velvilje og improvisasjon. Måten de fikk oss som gjester til å føle oss velkommen på, var også enestående. Alle fra festivalens ledere, Resti Barrio og Javier Villar, til reiselivsstudentene som hadde sommerjobb med å holde oss med selskap, var nærmest natt og dag tilstede.

Etter vår andre konsert ble vi tatt med på en kulinarisk vandring i et strøk hvor tapasbarene ligger vegg i vegg. Både tapas og drikkevarer har vi hørt om før, men det spesielle her var at hver av barene hadde én spesialitet, og at det sosiale samrøret i strøket oppsto ved at folk spiste og drakk litt på flere barer i løpet av de

timene barene var åpne. Denne kvelden, som alle andre, ble avsluttet i festivalfolkets egen «Peña», en kjellerbar som var møtestedet til langt på natt. Her dukket alle opp etter hvert som de kom tilbake fra konsertene som hadde vært i Logroño eller en mindre by eller landsby rundt i Rioja. Konsertene ble filmet, og videoen vist samme kveld i peñaen, hvor det også var tillatt med spontane opptredener av det mindre høytidelige slaget. En kveld feiret den nyutdannede bandurrialærerens Maria, sin 25års dag, og lot champagnen flyte fritt.

Den største gruppen av mesterklassedeltakere, var ungdommer fra de spanske bandurriaorkestrene. De var elever fra skoler i forskjellige hjørner av Spania, og noen var i gang med eller ferdige med yrkesrettet musikkutdanning. De var her for å få spille med den kjente læreren Pedro Chamorro. Hver morgen kunne man høre hele klasserom fulle med bandurria og laud spillere øve teknikk og skalaer unisont i rasende fart. Om kveldene og nettene gikk det også i hundre i byens diskoteker. Men kurset, og særlig avslutningskonserten, var viktig for dem. Da kom foreldre og slektninger fra den andre enden av landet for å se sin e håpefulle spille under Chamorros ledelse.

Mesterklassene i mandolin var med henholdsvis Ugo Orlandi i italiensk, og Caterina Lichtenberger i tysk stil, men oppslutningen var ikke overveldende dette året. I Ugos klasse var det seks stykker, og alle utenom en, var hans elever i Italia. I Caterinas klasse var Tove allene. Selv hadde jeg tenkt å være turist etter vår siste konsert, men da jeg fikk tilbud om å være gjest i Ugos klasse, var det selvfølgelig interessant. Ugo Orlandi skulle deltatt i festivalen med en egen italiensk kvartett, men gitaristen kunne ikke være med, så konsertene måtte fylles med andre musikere. Slik fikk vi anledning til å spille sammen med Ugo, Caterina, Mirko og flere i den gamle kirken i landsbyen Galilea. Etter konserten ble vi igjen utsatt for strøkets gjestfrihet, her representert ved en gourmet

klubb som serverte spesialiteter i sitt meget rustikke lokale.

Før vi endelig medvirket i kursets store avslutningskonsert, blant annet i kjempe orkester med hele bandurria-banden og alle mandolinister og gitarister, fikk vi med oss en del av de andre konsertene. Mest overraskende var et ungarsk zitter orkester av en type jeg ikke ante eksisterte. Instrumentene var en mellomting mellom tysk zitter og norsk langleik, men i alle størrelser fra piccolo til bass. Instrumentene lå på et bord foran de seks stående musikerne som både sang og spilte sterkt og fort gjennom hele konserten. En av de mest kuriøse forestillinger jeg har vært vitne til, men publikum lot seg rivé med. Det gikk virkelig sus gjennom salen da de dro igang *Eviva España*.

Mest eksotisk og minneverdi var allikevel det japanske koto orkesteret fra Sapporo. Dette var et pust fra en fjern kultur, med så lange tradisjoner at det vi kaller klassisk musikk, blir rene døgnfluen i forhold.

Festival de Musica de Plectro i Logroño legges hvert år til slutten av august, noe som ikke er tilpasset sommerferien til de fleste i Norge, men å reise dit anbefales sterkt, uansett om man vil delta i kurset eller være tilskuer, eller turist. Det er uhøytidelige, hyggelig, billig og gir fremfor alt, et mer mangfoldig og variert tilbud av musikkopplevelser enn andre festivaler for strenger og plektre jeg vet om.

Reidar Edvardsen

NYE BØKER OM MANDOLIN:

IL PERIODO D'ORO DEL MANDOLINO

redigert av Ugo Orlandi

Turris Editrice, Cremona, 1996.

ISBN 88-7929-019-3

Det italienske forlaget Turris i Cremona, har i de senere årene gitt ut en imponerende rekke bøker om musikkinstrumenter og instrumentbyggere, og Italia har på dette området stolte tradisjoner å ta vare på. Særlig berømt er nettopp byen Cremona for å ha fostret instrumentmakerne som utviklet og perfektionerte de strykeinstrumentene som fortsatt dominerer symfoniorkestrene, nemlig Amati, Guarneri og den mest navngjetne av dem alle; Stradivari. Forlaget Turris har også gitt ut bøker om andre strengeinstrumenter som mandolin og gitar. (Mandolins of the 18th century ble omtalt i NMOF-nytt 1995)

IL PERIODO D'ORO DEL MANDOLINO (Mandolinens gullalder) er ingen nyskrevet bok, men et historisk dokument fra perioden rundt år 1900. Redaktøren for denne boka er Ugo Orlandi, professor i mandolin ved konservatoriet i Padova og en av verdens mest anerkjente mandolinsolist. Han er gjennom sine innspillinger og verdensomspennende turneer med bl.a. det italienske representasjonsorkestret, I Solisti Veneti, kjent langt utenfor mandolinistenes egne rekker, og han er dessuten opptatt av forskning på området mandolin og mandolinmusikk, særlig den eldste delen av repertoaret. Som den kapasitet han er på området, blir han, ikke overraskende, oppfordret til å skrive den definitive boka om mandolinens historie, men hans holsning er at forskningen på området foreløpig har kommet for kort til at det er mulig. Isteden mener han at mest mulig av kildene bør gjøres tilgjengelige, slik at dagens mandolinister og mandolin-interesserte selv kan se og studere hva for eksempel mandolinister på 1700-tallet skrev om instrumenter og spillemåte, eller

hvordan musikken ble utgitt i komponistenes samtid. Det meste av slikt materiale har vært forbeholdt forskere som har mulighet for å studere kildene i biblioteker, eller samlere som har resurser til å spore opp og skaffe seg de sjeldne bøkene. Å gjøre kildemateriale tilgjengelig er selvfølgelig noe som aldri kan bli «komplett» eller «fullført», men det er svært gledelig at dette arbeidet er i gang for mandolinens vedkommende.

IL PERIODO D'ORO DEL MANDOLINO er en faksimile opptrykk av flere bøker av forskjellige forfattere fra «gullalderen», og gir et bilde av hvilket nivå mandolinen befant seg på i Italia for et lite hundreår siden. Innholdet er følgende:

1. **IL MANDOLINO ed instrumenti affini** (Mandolinen og beslektede instr.) av **A. Galante** (utgitt i Milano, 1891),
2. **STUDIO SULLA COSTRUZIONE del Mandolino napolitano** (Studie i konstruksjon av neapolitans mandolin) av **G. Accorretti** (utg. i Ancona, 1923),
3. **MANUALE TEORICOPRATICO DEL MANDOLINISTA** (Mandolinistens teoretisk-praktiske håndbok) av **A. Pisani** (utg. første gang i Milano, 1898) og
4. **IL CATALOGO MONZINO** (Monzinos katalog over instrumenter, rekvisita og noter for mandolin og mandolinorkester, Milano, slutten av 1800-tallet).

1. Galantas bok tar for seg det gamle og velkjente problem med de historiske røttene til mandolin-familien. Forfatteren går tilbake til antikken, og analyserer bruken av beslektede instrumenter i flere kulturer, f.eks. i India og den arabiske verden. Boka er på drøyt 60 sider og har ca. 30 illustrasjoner som gjengir gamle malerier, relieffer etc. I et appendix er blant annet to av Beethovens verker for mandolin og klaver trykt, og det kan for innviede muligens komme som en

overraskelse at denne musikken var kjent i det italienske mandolinmiljøet den gang. Uansett gir det en pekepinn om seriositeten og ambisjonene som ligger bak både denne og de to neste bøkene.

2. Accoretti gir i sin bok (ca. 50 sider) et verdifullt bidrag til praktisk instrumentmaker kunnskap for mandolin. Han starter med en kortfattet beskrivelse av mandolinen og dens historikk. Videre går han inn på betraktninger angående akustikk, klang, valg av materialer, lakkering, ornamenter, inndeling av gripbrettet og andre detaljer i konstruksjonen av mandoliner, samt strenger, plektre, og til slutt noen tips til mandolinisten angående øving.

3. Den mest omfattende av bøkene i «IL PERIODO D'ORO...» er Pisanis håndbok (ca. 170 sider) som tar mål av seg til å supplere de til da utgitte mandolinskoler. Boken er utgitt i en serie på mange hundre (!) tilsvarende håndbøker om alle tenkelige emner, særlig innen teknikk og vitenskap, og Pisani har dessuten bidratt med en tilsvarende bok om gitaren. Boken om mandolin, som her skal omtales, er inndelt i tre deler. Del 1. behandler generelle emner og starter med historikk, på samme måte som Galante(1), med utgangspunkt i antikken. Et kapittel tar for seg mandolinen i større musikalske verker (f.eks. operaer) og denne delen slutter med tips om valg av instrument og gjennomgang av de mest kjente mandolinbyggerne både i, og utenfor Italia. Del 2. Og 3. går detaljert inn på henholdsvis *lombardisk* (milanesisk) og *neapoletansk* mandolin. Disse delene beskriver de fleste aspekter ved det å spille disse instrumentene, men uten alle de øvelsene og musikkstykkene man vil finne i en vanlig lærebok. Pisani påpeker i sitt forord at mye av det som finnes i vanlige lærebøker er ubegripelig selv for videre-kommende, og forutsetter at en lærer forklarer og viser meningen. Dette prøver Pisani med sin håndbok å bøte på, noe som vi i dag kan være glad for i og med at lærere med

forankring i, og kunnskap om denne tradisjonen nå er skjeden vare.

4. Slutten av 1800-tallet er tiden for fremveksten av mandolinorkestre i Italia, og da som nå, var det rivalisering mellom forskjellige skoler, i denne sammenheng knyttet til de ulike regioner. Alle bøkene det her er snakk om reflekterer en begrenset periode og et miljø i Nord-Italia, og for å komplettere bildet, har «IL PERIODEO D'ORO...» med et eksempel på en katalog som viser hva en musikkhandler kunne tilby av instrumenter, strenger, plektre og noter for mandolin i forskjellige besetninger; solo, duo, trio, osv., opp til stort mandolinorkester. Katalogen fra firmaet **Antonio Monzino** i Milano (udatert) er på 30 sider, og viser et utvalg det dessverre er lite igjen av i dagens musikkforretninger.

IL PERIODO D'ORO DEL MANDOLINO er kun utgitt på originalspråket italiensk, noe som selvfølgelig begrenser verdien av denne boka for norske lesere. Den er til gjengjeld utstyrt med engelsk oppsummering, men de tre sidene (av 355) det her dreier seg om er noe i underkant av hva man kunne ønske seg. Jeg skulle gjerne sett at spesielt Pisanis håndbok ble oversatt til et språk som flere i Norge kunne lese.

DAS GROSSE BUCH DER ZUPFORCHESTER av Matthias Henke
utg. av *Bund Deutscher Zupfmusiker*,
Schwabenstein-Verlag, München 1993.
ISBN 3-925865-03-9

Denne boken lever glatt opp til sitt navn; Mandolinorkestrenes* Store Bok, for mesteparten de bortimot 600 sidene, er viet presentasjon med bilde, historikk, navn på medlemmer etc. av ca. 400 orkestre fra Tyskland, Sveits og Østerrike.

Den mest interessante delen av boka er imidlertid de første 170 sidene som inneholder historikk. De første kapitlene tar for seg instrumentene fra middelalder fram til

1800-tallet, og deretter følger historien om fremveksten og utviklingen av mandolinorkestrene i Tyskland. Dette er interessant blant annet for å forstå de åpenbare forskjeller i repertoar og spillemåte som kan registreres ved sammenligning av tyske og f.eks. italienske, amerikanske eller japanske mandolinorkestre. I utgangspunktet var den italienske stilen rådende overalt, men selv om det etterhvert har utviklet seg regionale forskjeller i mange land, står Tyskland i en særstilling, fordi man der foretok et mer bevisst brudd med den italienske tradisjonen. Dette skjedde i mellomkrigstiden og var delvis inspirert av studier av mandolinmusikk og lærebøker fra 1700-tallet som man på denne tiden såvidt hadde begynt å gjenoppdage. En frontfigur i denne trenden var forskeren, komponisten og orkesterlederen *Konrad Wölki*, som mange (ikke helt korrekt) bare forbinder med mandolinmusikk uten tremolo. Det tyske mandolinorkestermiljøet er i dag blant verdens største, og en kan ane en tendens til at de forskjellige retningene innenfor mandolinspill begynner å ta impulser fra hverandre i stedet for å ligge i skyttergravene. Om det etterhvert vil utvikle seg en mer universell spillemåte, eller om dette kun er ønsketenkning, gjenstår å se.

*Det tyske ordet *Zupfmusik* omfatter strengemusikk som spilles med plekter eller fingre. Det Tyske Forbund for «Zupfmusikere», organiserer i tillegg til mandolinorkestre, også mange gitarorkestre, men *Zitherorkestrene* har sitt eget forbund.

DE MANDOLIN EN DE GITAAR

door de eeuven heen

(Mandolinen og gitaren gjennom århundrene)

av Alex Timmerman

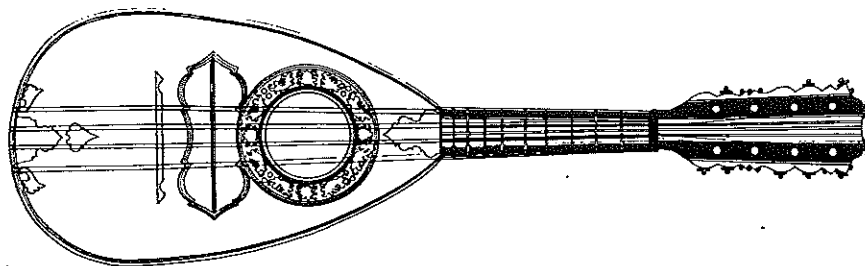
utgitt av AETii-Producties, Zwolle 1994.

IBSN: 90-9007969-6

Det bør ikke skremme noen med interesse for mandoliner, at denne lille boka er på hollandsk, for fotografiene av mandoliner og gitarer fra slutten av 1600-tallet opp til vårt århundre, sier det meste. I likhet med Stephen Moreys bok *Mandolins of the 18th century* (NMOF-Nytt 1995), gir også Timmerman mål, byggetekniske detaljer og stemming for instrumentene han beskriver, men han begrenser seg til 38 stykker. Fotografiene viser tydelig forskjellene mellom de ulike mandolintypene (f.eks. milanesisk og genuesisk, kontra neapolitansk og cremonesisk) som det kan være vanskelig å beskrive helt begripelig med ord.

De siste 20 sidene bruker forfatteren på summarisk fremstilling av henholdsvis gitarens og mandolinens historie. At alle som lager en bok av denne typen må ha med sin versjon av historien, kan oppfattes som et symptom på at det fortatt er mye dissens og usikkerhet rundt mange spørsmål her.

Reidar Edvardsen

NYTT PÅ CD

ORIENTEKSPRESSEN
med Bergen Mandolinorkester
dir. Anton Ekerhovd
utg. av BMO, 1997

Året 1997 var året da de to første CD-er med mandolinmusikk så dagens lys i Norge.

Først ute var Bergen Mandolinorkester med sin Orientekspresen. Det som gjør denne CD-en spesiell, bortsett fra at det for første gang er et norsk orkester, er programmet som spilles. Særlig attraktivt synes jeg det er at det meste enten er signert orkesterets dirigent, Anton Ekerhovd, eller arrangert av ham. Ekerhovd spiller også med i orkesteret, og er sammen med Trond Lossius solist i noen nummer. Hele produksjonen bærer bud om hans kjærlighet til instrumentet og gode arbeid med orkesteret. I tillegg er det svært hyggelig musikk enten det er Ekehovds komposisjoner som f.eks. *Liten suite* i en blanding av klassisistisk og norsk stil, eller kjente og kjære melodier som *Vårsøg*, *En liten gylden ring*, eller *Madam Felle*. Her finnes også et par melodier av Theodorakis og klassikere som *Spanske øyne* og Johann Øyans uimotståelige *Melodi Beguin*.

Produksjonen er noe preget av å være spilt inn og bearbeidet en del i studio, men omslaget, tekst og bilder er forseggjort og forsterker det gode inntrykket.

CANZONE ITALIANA
med Tysvær Mandolinorkester
m.flere
utg. av Studio Coffe Shop, 1997.

Det meste på denne innspillingen er tatt opp «live», og det preger selvfølgelig resultatet både på godt og vondt. På pluss siden kommer atmosfære og spontanitet, mens toleranse med hensyn til presisjon og stemming, som ofte endrer seg gjennom et såpass langt konsertprogram, er svært forskjellig i konsert og på CD.

Programmet her er helt viet italiensk musikk slik italiensk musikk skal være; melodios og ekspressiv. Tysvær Mandolinorkester deler senen med bl.a. to kor og flere sangsolister som til dels leverer gode prestasjoner.

Reidar Edvardsen

Fra redaktøren

tremolo utgis av Norsk Mandolin- og Balalaikaorkesterforbund, normalt cirka en gang i året. Redaksjon av dette nummer ble avsluttet 6.mai 1998. Stoff til avisen kan sendes hele året til redaktøren, helst på diskett eller som vedlegg til e-post. Annonsepriser på forespørsel. *tremolos* adresse er:

Reidar Edvardsen
 Fjellgata 42
 N-0566 Oslo
 tel & fax: 22 04 12 67
 e-mail: reidare@online.no

**NORSK MANDOLIN OG
BALALAIKAORKESTERFORBUND**

SEMINAR

KRISTIANSAND

**30.oktober -1.november,
1998**

- *instruksjon på mandolin, mandola og gitar.*
- *orkesterspill*
- *konsert*
- *sosialt samvær*
- *instruktør: Reidar Edvardsen*
- *vertskap: Grim Mandolinorkester*
- *kursavgift: kr. 0,-*

*Sett av denne helgen for å treffe likesinnede.
Mer detaljert informasjon og påmeldingsskjema
kommer ca.1.september.*

English summary

tremolo is published by The Norwegian Mandolin- and Balalaika Orchestra Society (NMBOF), founded in 1979.

The newsletter was first issued in 1985, and the name was changed from NMOF-Nytt (Norwegian Mandolin Orchestra Society News) to *tremolo* in 1996, when a balalaika orchestra joined in, and the society changed its name.

Today there are seven orchestras in the society: Bergen Mandolin Orchestra, Grim Mandolin Orchestra (Kristiansand), The Norwegian Balalaika Orchestra (Oslo), Oslo Mandolin Orchestra, Stavanger Mandolin Orchestra, Tysvær Mandolin Orchestra (near Haugesund) and Vardø Mandolin Orchestra.

tremolo appears annually, and contains reports of the activities in the orchestras in Norway, the work of the NMBOF and international book and CD reviews.

During the last couple of years, mayor events in Norway have been mandolin orchestra courses, in Oslo (1996) conducted by Ernst Jenedal

(Sweden) and in Bergen (1997) by Anton Ekerhovd, and balalaika & domra course in Oslo (1997) conducted by Aleexander Tsygankov (Russia), all concluded with concerts.

Even more notable was the Nordic mini festival in Oslo 1997, introducing ten different ensembles from Denmark, Sweden and Norway.

Forthcoming events are mandolin orchestra course in Kristiansand (autumn 1998) conducted by Reidar Edvardsen, and an international gathering in Vardø (summer 1999).

The present 1997-98 issue gives a letter from three girls from Bergen, visiting the Convention in San Francisco, an article on EGMA (The European Guitar and Mandolin Association) and a report from the 1997 Festival in Logroño by Reidar Edvardsen who played there with Tove Flensborg (*The Danish Norwegian Mandolin Duo*).

This issue also brings reviews of three books on mandolin, and the first two CDs ever recorded by Norwegian mandolin orchestras.

Reidar Edvardsen

NMBOF/*tremolo*
v/Reidar Edvardsen chairman/editor
Fjellgata 42,
N-0566 Oslo
tel&fax: 22 04 12 67
e-mail: reidare@online.no